

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vindiciæ Pro Nicolao Smitheo, Contra censuram nomine
Facultatis Parisiensis editam in eiusdem librum, cui
nomen, Modesta & brevis Discußio, &c.**

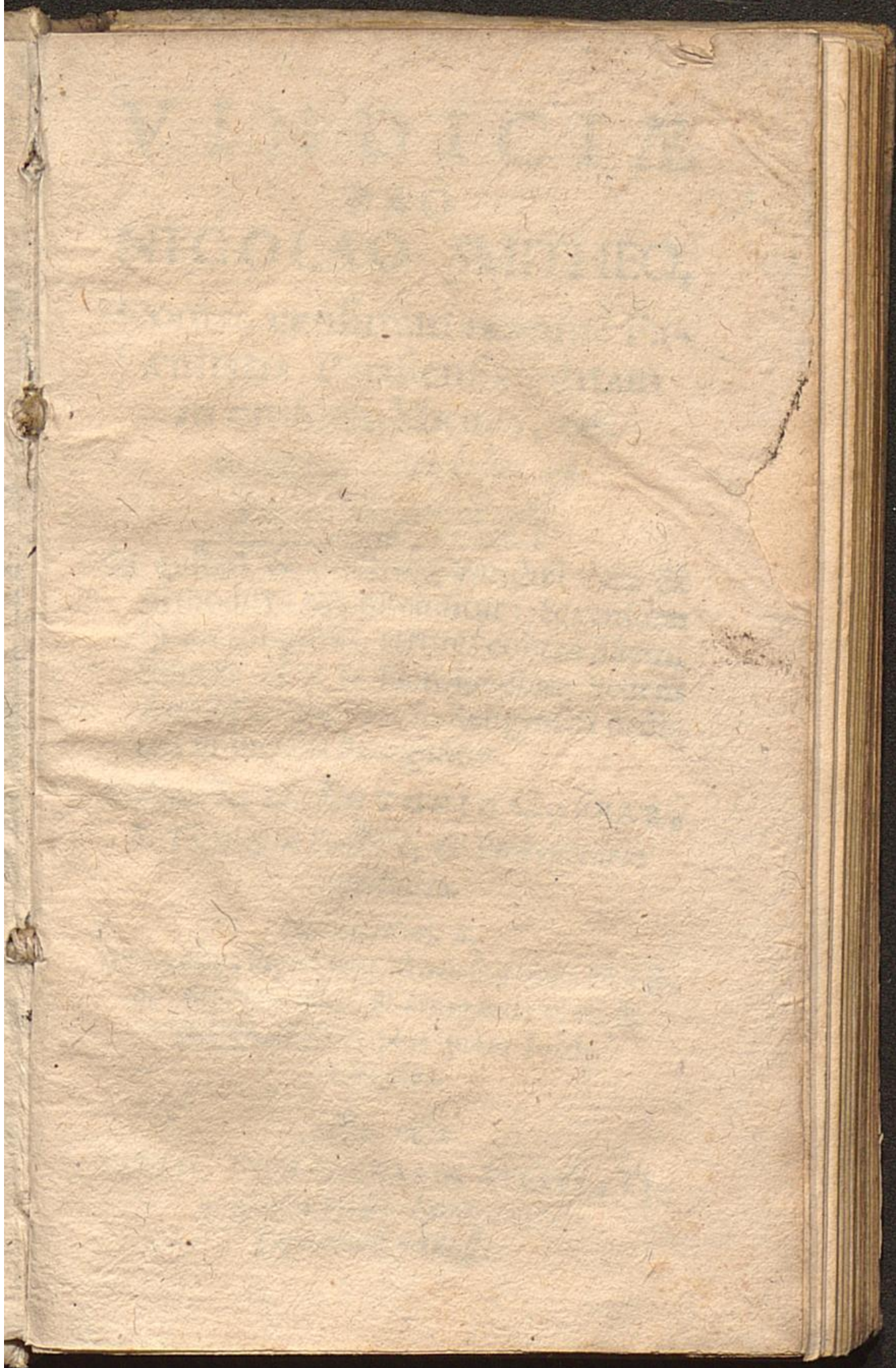
Goffar, Antonius

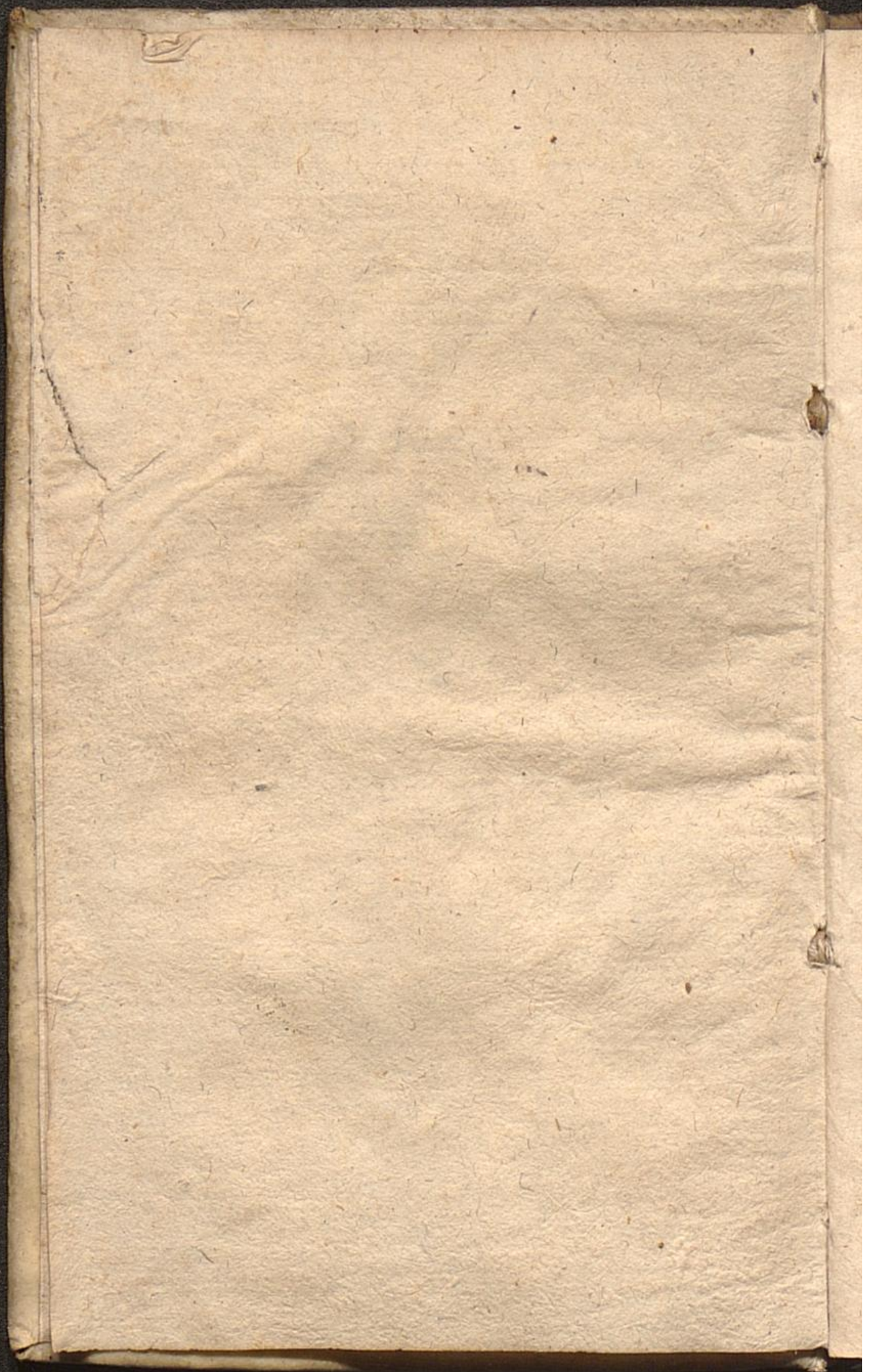
Leodii, 1631

urn:nbn:de:hbz:466:1-38773

Th. 438.

D. 1
25.

VINDICIÆ

PRO

NICOLAO SMITHEO,

Contra censuram nomine Fa-
cultatis Parisiensis editam
in eiusdem librum, cui
nomen, *Modesta &*

brevis Discussio, &c.

Collegij Societ. Jesu. Paderbornæ

In quibus & doctrina Smithei vera &
orthodoxa esse ostenditur: & censuræ
ipsius iniquitas, errores contra fidem,
iniuriæ cum in sacrosanctam Sedem
Apostolicam, tum in Religiosos ordi-
nes vniuersos deteguntur.

Auctore R. D. ANTONIO GOFFAR,
S. Theologiæ Doctore, & Protonotario
Apostolico.

Isa. 16. Vers. 6.

Audiuimus superbiam, Moab superbus est val-
de; superbia eius, & arrogantia eius, &
indignatio eius plus quàm forti-
tudo eius.

✠ ✠

LEODII, Typis LEONARDI STREEL, Ty-
pographi iurati. Anno 1631,
Superiorum permissu.

WILHELM

NICOLAUS

...

...

...

...

...

...

...

...

...

ILLVSTRISSIMO

A C

GENEROSSISSIMO

DOMINO D.

GVILIELMO

A BAVARIA,
PRINCIPI COAD-
IVTORI STABVLENSI,
*Comiti Longienfi, Baroni
d'Hollinghouen, Equiti S.
Iacobi; nec non Ser^{mi} Prin-
cipis Electoris Colonienfis
Supremo Aulae Praefecto,
Uc.*

D Te ILLME

PRINCEP stan-
quam ad Iudi-

✠ 2

cem

EPISTOLA

cem æquissimumi prouo-
co à sententia omnium
fortè ab hominū memo-
ria latarum iniquissima,
quam pronūciauit non le-
gitimus aliquis Iudex aut
arbiter, sed pars ipsa aduer-
sa turbulentis odij inui-
diæque affectibus efferata;
quam dubio procul inspe-
ctis VINDICIIS hisce no-
stris facile æquitatem &
bonitatem tuam ita rescis-
suram mihi polliceor, vt
& aduersarijs iustitiæ tuæ
fulgore præstrictis silentiū
imponatur, & cēsurarum

vin-

DEDICATORIA.
vincula immeritis imple-
xa relaxentur. Quod si in
illis stylo vsus sum minùs
placato & aculeationi quã
optandum foret inter Ca-
tholicos Scriptores, certè
digladianti mihi cum irre-
quieti spiritus hominibus
& contentioni natis, non
defuit occasio acrioris ace-
ti adhibendi, Richerista-
rum Censura iniustissima
iustissimæ indignationis
excusationem abūdè sup-
peditante. Ac vtinam Sy-
cophantæ illi ac Profelini
Censores Cydi pœnas iam
† 3 du-

EPISTOLA

dudum commeriti maiorem scandali & offensio-
nis ansam in Ecclesia Dei
huc vsque non præbuis-
sent! Vtinam contumaciã
illam suã , & odium plus-
quam Vatinianum quo in
Regulare institutum ferũ-
tur , deposuissent ! non ti-
meretur nunc dierum cõ-
cordiæ & vnitatis Eccle-
siæ Catholicæ discissio ,
non labefactaretur chari-
tas Christiana , non gra-
uaretur scrupulis, non in-
tricaretur periculosis dog-
matibus probum ac Ca-
tho-

DEDICATORIA.

tholicum vulgus; non denique damnaretur tam temerè vera ac sana doctrina auctoritate SS. Patrum comprobata & nobilissimorum Theologorū rationibus validè fulcita. Et cū hac illos nimia inuidiā excæcatos non moueant, omittendi sunt querus, de remedio cogitandum, & in illos stringendus quoque calamus vrgente nos Hieronymo,

Nolo in accusatione hæreseos quenquam esse patientem, ne si taceat dissimulatio, consci-

Epist.
ad Pā-
mach.
aduer-
sus er-
rores
Ioānis
Ieroso.

EPISTOLA

entia iudicetur. Quo enim tandem res tam perniciosi exēpli euasura est, si liceat impunè huiusmodi genij Ismaëlitici hominibus manus suas in omnes extendere, & in quolibet Catholicos & orthodoxos Scriptores nulla iniuria prouocatis ultro ac animi causa, non tantum quæsita occasione, sed violenter arrepta incurrere? An defensio Catholicæ Theologiæ, an virorum in ea doctissimorum ubique receptæ sententiæ debeant.

DEDICATORIA.

beāt. pro paucorum vnus
Facultatis tumultuantium
arbitratu damnari? Absit,
sed damnentur potius ij
qui aliud agunt nihil quā
in domo iusti iniquitatem
scrutari, proscribātur noui
schismatis *in Gallia* noui
Authores. Contra horum
audaciam & temeritatem
cū mihi contendēdum
sit, cur de tua ope mihi ad-
futura diffidā Ill^{me} PRIN-
CEPS? quī credam te *Vin-*
diciarum nostrarum patro-
cinium vltro non suscep-
turum, cū in ijs agatur
† 5 causa

EPISTOLA

causa Theologiæ Catho-
licæ, propulsentur calum-
niæ aduersus Religiosum
statum intentatæ, defen-
datur Sedes ipsa Apostoli-
ca, cuius auctoritatem Ge-
nerosissima tua Domina-
tio sanctâ intactamque ve-
lit. Tui igitur Nominis au-
ctoritate damnetur inso-
lens facinus, innocentia
Religiosorum hominum
foueatur, & illos aduersus
hæresim vsque ad vincula
& sanguinem certâtes ini-
quorum anathematismo-
rum ac censurarû mucro-
ne

DEDICATORIA.
ne confodi ne patiare. Dis-
rumpatur potius Richeri-
sticum istud Tonitru ani-
marum saluti funestissi-
mum, & brutum censu-
rarum fulmen, quod in a-
lios vibrare moliuntur, in
illos regeratur. Tibi verò
ILLME PRINCEPS Cælites
bene faxint, & innocen-
t iū partes sustinentē diu-
tissimè sospitent, vt eos in
dies tua benignitate magis
ac magis complectare.

*Illme ac Generosissima Domina-
tionis Tuae*

Addictissimus & Observantis-
simus in Christo Seruus

ANTONIUS GOFFAR.

PRÆFATIO AD LECTO- REM.

*Irurum tibi fortasse
videri possit Le-
ctor Beneuole,
cur ego Nicolai Smithei cau-
sam defendendam aggrediar,
& Regularium partes tuen-
das ego non Regularis susci-
piam. Sed quis iustæ eorum
causæ & innocentie pro Chri-
stiana commiseratione non
patrocinetur? Quis non exar-
descat contra Richeristas il-
los.*

AD LECTOREM.

los Censores discordiarum in
Ecclesia Dei Architectos, qui
contra Smithei doctrinam
verè sanam, verè mode-
stam, & nobilissimorū Theo-
logorum calculo ac praxi cō-
probatam, nescio quā petu-
lantiā debacchantes anathe-
matismos, censuras pronun-
tiant, non modò contemnen-
dos, sed etiam execrandas,
quibus nimirum SS. Patrum
dicta, Theologorum senten-
tiæ temerè damnantur, &
propositiones quas Doctor
Angelicus tradit in terminis,
præsumptionis, temeritatis,
blas-

PRÆFATIO

blasphemiae, hæreseos notæ
inuruntur? Et hanc tantam
iniquarum censurarum faci-
litatem DD. Richeristico
fermento infectorum non ali-
unde proficisci constat, quàm
ex præcipiti quadam maleuo-
lencia & immuni odio, quo in
Religiosos homines ducuntur,
& quos iam dudum censorio
illo suo supercilio deprimere
conati sunt. Merito contra
istos Religiosorum gloria, &
Ecclesie decus Thomas Aqui-
nas, cælestis huius militiæ cõ-
miliones, imò Doctores or-
thodoxos omnes in pugnam
illo

S. Tho.
opusc.
18.

AD LECTOREM.

illo Davidis tanquam Classi-
co accendit: Quoniam ec-
ce inimici tui sonuerunt,
& qui oderunt te, extule-
runt caput; super popu-
lum tuum malignauerunt
consilium, & cogitave-
runt aduersus sanctos tuos;
dixerunt: venite disperda-
mus eos de gente, & non
memoretur nomen Israël
ultra. Hæc Angelica illa ve-
ritatis tuba, contra Parisien-
ses quosdam sui temporis Do-
ctores, Gulielmum de S. A-
more & Giraldum, qui dā-
nanda illa sua zelotypia
Regu-

S. An-
tonin. 3
p. hist.
tit. 23.
c. 5. q. 1.
Bzouit
anno

PRÆFATIO

Domi-
ni 1257
Paulus
Æmi-
lius lib.
7. de
gest.
Franc.

S. Bo-
nau. in
apolog.
paup^e-
rum.
Alexād.
I V. in
bulla a-
pud
Bzouiū
anno
1257.

*Regulare institutum con-
culcare moliti, ipsimet facto
fidei naufragio, ad hæreseon-
scopulos miseri allisi sunt,
fluctus feri maris despuman-
tes confusiones suas. Horum
audaciam fregerunt, petu-
lantiam castigarunt, igno-
rantiam patefecerunt Sacri
illi duo Religiosi Doctores
SS. Thomas & Bonauentu-
ra: tandemque auctoritate
Alexandri IIII. exustis li-
bris, fœdæ hæreses cum suis
authoribus proscriptæ sunt.
Verum enimverò nec flam-
mis illis totam hanc luem ex-*

pia-

AD LECTOREM.

piatam fuisse atque absump-
tam testantur cum alia mul-
ta, tum iniuriæ illæ, illæ scur-
riles contumeliæ ab Vniuersi-
tatis Accenso in ipsummet
D. Thomam, & quidem in
templo, sacrâque in exedrâ,
Dei verbum interpretan-
tem illis temporibus cōgestæ;
adeo nihil profana hæc zelo-
typia sacrum putat. Hoc eo-
dem æstro percitus deinde Io-
annes à Poliacò Doctor item
Parisiensis, Religiosorum pri-
uilegia dum cōuellere nititur,
in fædos & fidei contrarios
errores prolapsus est.

Fonta-
nus in
respōs.
ad ma-
gnum
Præla-
tū pag.
186.

Præco-
lus e-
lench.
hæret.
verb.
Ioānes
de Pol.

Non

PRÆFATIO

Non est iste omnium Do-

etorum Parisiensium genius

atque ingenium, immo nullo-

rum verè Parisiensium, hoc

est Christianissimi Regis, re-

gni nobilissimi & erga Se-

dem Apostolicam observan-

tissimi Theologorum. Natio-

nis illorum hominū hæc pro-

pria sunt, cui schismatica

Richeri doctrina nomen de-

dit, ipsa Parisijs damnata

atque proscripta. Illorum in-

quam hominum, qui toto co-

natu aliud non agunt aut mo-

liuntur, quàm Sanctæ Sedis

authoritatem destruere, mū-

do.

Card.

Rupifucald.

Raisōs
pour le
defa-
veu.

lect. 22.

In Sy-
nodo

Episco-
porum
damna-

ta Ri-
cheri-

starum
doctri-

na Pa-
risijs

anno

1612. a-

pud Ru-

pifucal.

sect. 24.

& Mer-

cur.

Gallic.

anno

1612.

AD LECTOREM.

do persuadere Pontificem in
 decretis Fidei, in Confirman-
 dis Religiosis Sodalitatibus,
 in Missionum Evangelicarum
 formam ac institutione errare
 posse. Hinc tot propudiosi re-
 cētibus hisce temporibus pro-
 diere libri, hoc solo consilio,
 ut supremam Apostolicæ Se-
 dis auctoritatem in sua Con-
 ciliabula, contra Dei Ver-
 bum, contra antiquissimorum
 Pontificum decreta, contra
 Concilia OEcumenica, præ-
 sertim Lateranense ultimum,
 contra ceteros Orthodoxos
 Doctores, malignè transfe-
 rant.

Rich-
 rius in
 lib. de
 Eccle-
 siastica
 & poli-
 tica po-
 test.

Froge-
 rus in
 notis ad
 eundem.
 Docto-
 res qui
 Gerfo-
 nem e-
 diderūt
 in vita
 Autho-
 ris.

PRÆFATIO

rant. His nimirum artibus
defendenda est chimærica il-
la, aërea illa, Utopiana illa
Pseudo-hierarchia, quam ex
solo suo cerebro progeneratam
tanquam Palladem suam a-
deò deosculantur. Composita
illa est tanquam statua Na-
buchodonozoris ex auro &
luto, dum vera falsis, certis
incertissima, vana solidis,
paradoxa probatis admiscē-
tur; Utq; omnibus suis nu-
meris absoluta euadat chi-
mæra, cunctisq; moueat Cor-
nicularisum, nihil deesse vi-
detur præter Patriarcham,
quem

AD LECTOREM.

quem tam diu parturiunt.
 Leuitas istorum hominum in
 condendis Censuris adeò mū-
 do nota est, ut meritò ab
 omnibus passim irrideantur.
 Damnant sæpè, quæ alijs pas-
 sim probant, quæque ipsimet
 turpiter decernunt, cum pu-
 dore rescindunt : sic multa
 contra doctrinam S. Thomæ
 à se decisa, postea retracta-
 runt. Sic anno 1625. quæ
 contra Testefortium Domi-
 nicanum schismatico spiritu
 effuderant, operâ & autho-
 ritate Regis verè pij, verè
 Christianissimi reuocarunt.

Et

In epi-
 stola v-
 niuers.
 to. I. o-
 per. S.
 Tho.
 Mercu-
 rius
 Gallic.
 to. 14.
 anno
 1626.
 & 1627
 Rup-
 fucald.
 in fine
 libri.

PRAEFATIO

Guliel-
 mus Bar-
 claius
 Romæ
 & in
 Hispa-
 nia dā-
 natus
 lauda-
 tur à
 Georg.
 Froge-
 rio in
 notis in
 lib. de
 Ecclesi-
 ast. &
 politica
 potest.
 n. 18.
 Ioānis
 Barne-
 sij Apo-
 statę li-
 ber de
 æqui-
 uocati-
 one cō-
 tra Les-
 siū, &c.

*Et quamvis ita ad Censuras
 pruriant; si quid tamen con-
 tra supremam Pontificis Sū-
 mi authoritatem prodeat im-
 pium, si quid contra Regu-
 lares quoscunque iniurium à
 Barclaijs Barnesijs & alijs
 id genus hominibus, etiamsi
 Romæ & per reliquum pro-
 scribatur orbem Christianū,
 hic tamen tacent, obmutes-
 cunt, in sinu plaudunt, non-
 nunquam etiam in publicas
 approbationes erumpunt. Sic
 nimirum*

*Dat veniam coruis, vexat cen-
 sura columbas.*

Quæ

AD LECTOREM.

Quæ cum ita sint, facile est
coniecturâ assequi, quænam
ex hoc tripode fundi debeant
oracula, præsertim, si contra
Religiosos, si pro suis-ipsorum
figmentis res agatur. Et ta-
men hæc est planè causa, in
quâ versamur.

Ediderat D. Matthæus
Kellisonus Anglicanâ linguâ
Opusculum de Hierarchiâ
Ecclesiasticâ, in quo Religio-
se perfectionis excellentiam
elevare, missionem Regula-
rium in animarum messem,
tanquam rem ipsorum statui
parum accommodatam &
iure

Romæ
dānatus
12. De-
cemb.
1624.
hono-
rificè
appro-
batur
Parisijs
per Ri-
cheri-
stas.

Iuue-
nal. Sa-
tyr. 2.

PRAEFATIO

iure diuino ad solos secula-
res Sacerdotes pertinentem
deprimere moliebatur; alla-
tis in medium varijs & o-
diosis inter Regulares & alios
comparationibus. Ad hæc
studio amplificandi potesta-
tem R^{mi} Chalcedonensis in
Anglia varias excogitat
Laicorum Catholicorum er-
ga ipsum obligationes, du-
riora longè ijs imponens one-
ra, quàm aut temporum ca-
lamitas, aut rei ipsius veri-
tas ferat. Huic libro ad dig-
nitatem Sanctæ Sedis tuen-
dam, cuius erga Ecclesiam
Angli-

AD LECTOREM.

Anglicanam prouidentia tā-
quam iuri diuino minùs con-
sentanea tacitè notabatur;
ad debitam Cōfiliorum Chri-
sti existimationem asseren-
dam; ad Catholicos officium
suum erga R^{mum} Chalcedo-
nensem sincerè & sine fucis
condocefaciendos, respondit
Nicolaus Smitheus, idq; in-
numerabilium Catholicorum
iudicio modèstè, solidè &
neruosè. Et ecce statim hanc
causam ad suum pertinere
iudiciū, pro eā quā, ut lo-
quuntur, auctoritate pollent,
censuerunt nonnulli ex Sor-

bonicā

PRÆFATIO

Richeri
ste hîc
præci-
pui erāt
Acto-
res, quo
rū dog-
mata
schisma-
tis &
hæresis
notata
sunt in
Syno-
do Pro-
uinciali
Parisijs
& à va-
rijs Sor-
bonæ
Docto-
ribus,
vt refert
Merc.
Galli-
cus an-
no 1612

bonica Facultate, & maiore
parte, hoc est eâ, quæ schisma-
tis in summum Pontificem
diu notata fuit, meliorem
vincente, utriusque Auctoris
libros diris horrendum in mo-
dum deuouent: vno verbo hæ-
resis condemnant: & hoc eti-
am si luce clarius sit hanc esse
ex maioribus causis, quæ ad
sedem pertinent Apostoli-
cam, videlicet Catholicorum
inter se pugnantium opinio-
nes erroris aut hæresis dam-
nare; etiam si non nescirent
controuersias inter Clerum
Angliæ Sacularem ac Re-
gula-

AD LECTOREM.

gularē iam dudum ad summi Pontificis cognitionem deductas. Adeo effræni feruntur siue in Religiosos Ordines maleuolentiâ, siue in Hierarchialia sua somniâ affectu & zelotypia.

Quocirca non sunt Religiosis viris pertimescendæ istorum hominum Censuræ; partes sunt in Religiosorum causa, non arbitri, accusatores, non iudices; qui si quicquam suo iudicio potuissent, iam olim Mendicantium Ordines nullos haberemus.

Sæpe in hoc negotio, vt

++ 2 su-

PRAEFATIO

Cap. Se-
mel. de
reg. iu-
ris in 6.

suprà demonstrauius, tur-
piter, impiè & ex malitia
errarunt, non est ergo ijs
amplius fidendum: quia se-
mel malus, semper præ-
sumitur esse malus. Quin-
imò facē praeferentibus Tho-
mā, Bonauenturā alijsq; vi-
ris sanctissimis pariter ac
doctissimis, non est cur in ea-
dem causā contra eosdem ad-
uersarios non simus animosi.
Non est difficile inscitiam,
perfidiam, impietatem, in-
iustitiam, errores huius Cen-
suræ patefacere; in promptu
erit Doctores Doctores cō-
ferre,

AD LECTOREM.

ferre, & uni iam caduco &
à schismate diu malè olenti
hominum gregi, Vniuersita-
tes complures, in sapientiæ
incompacta flore agentes, ex
diametro opponere. Proce-
dunt illi cum gladio & hastâ
potestatis suæ Censoriæ sine
probatione vlla, sed facilè e-
rit in funda & lapide soli-
dissimarum, ex Dei verbo
& Ecclesiæ decretis rationû,
turrim carneam, vt cum
Chrysostomo loquar, proster-
nere.

Chry-
sost. in
Genes.
homil.
46.

Tota Censura innumeris
scatet erroribus contra Fi-

† † 3 dem.

PRAEFATIO

dem, contra mores, contra
humanitatem omnem. Modus
ad hæc & agendi series in-
dignissima. Quid arrogan-
tius, quàm causam ad sum-
mum iam Ecclesiae tribunal
deductam, cui Sedes Aposto-
lica manum apponere in cepe-
rat, suo præiudicio conteme-
rare? Quid malignius, quàm
Catholici & Religiosi Scrip-
toris tot sententias, in plano
& obvio sensu ab Authore
intento verissimas & re-
ceptissimas, in friuolos &
abstrusos sensus detorque-
re, & sub conditione, si ita
in-

AD LECTOREM.

intelligerentur, damnare?
 cum hac ratione nihil tam ca-
 stè scriptum sit, quod damna-
 ri nequeat. Non hoc rigore
 utitur Ecclesia contra ip-
 sosmet hereticos, non Mar-
 tinus Quintus contra VVi-
 cleffum & Hus, non Leo X.
 contra Lutherum, non Alexā-
 der IIII. aut Ioānes XXII.
 contra Sorbonicos illos dog-
 matistas. Satis iis visum pro-
 positiones eas reprehendere,
 quæ in simplici & plano sen-
 su falsitatem præ se fer-
 rent. Sed nimirum bonis
 istis viris fingēda erant lar-

Mart. 5
 in Con-
 cil. Cō-
 stan.
 sess. ult.
 Leo X.
 in bulla
 Apost.
 contra
 Luth.

✠ 4 uæ,

PRÆFATIO

ue, quas ferirent. Quid corruptius quàm Hibernicas illas propositiones, vt vocant, intexere, vt Lectori persuaderet libros Anglicanos eiusdem esse farinae? Quas quidē propositiones Regularium in Hibernia fuisse vanissimè probant, ex tribus enim testibus in re tam graui vocatis, vnus est Religiosi Ordinis eiectionamentum, alter homo cōtumax ab Episcopo suo in Hibernia suspensus, tertius per multos annos Hiberniam non viderat: vt in ore istorum trium staret tam solemne

ne

AD LECTOREM.

ne mendacium. Quid puti-
dius, quàm Fidei & authori-
tatis Sedis Apostolicæ zelum
prætexere, cum ex omnibus
Catholicarum Academiarum
Doctoribus soli Richeristæ
sint, in quorum sinu foveantur
Schismata, apud quos solos
etiamnum vigeat Cathedra
pestilentia, & contra veram
Sedis Apostolicæ authorita-
tem perpes errorum Semina-
rium? Denique quid ingra-
tius, quàm ut Vniuersitas à
viris Religiosis natione An-
glis, professione Benedictinis,
quondam erecta, instituta &
aucta,

Acade-
mia Pa-
ris. ab
Alcuino
fūdāta.
Gagui-
n^o hist.
Franc.
lib. 4. p.
51.

PRÆFATIO

Anto-
nin 2.
par.
hist. tit.
14. c. 4.
q. 12.
Poffe-
winus
verb.
Alcui-
nus &
Histo-
riæ An-
glica-
næ.

*aucta, tam turpi iniuriâ om-
nes Nationis Anglicanæ Re-
gulares afficiat.*

*Cæterum, Benigne Lector,
ita à me ista dicta accipias
velim, ut nullo modo con-
tra Vniuersitatem Parisien-
sem (nedum ipsam Gentem)
prolata intelligas. Contra
Richeristarum ago turbam,
quæ an unius pluriûmve
Nationum hominibus cõstet,
mihi ignotum. De cætero
Gallicanam Nationem ex in-
timis animi visceribus amo
& colo. Plusque apud me
& sapientes omnes momenti,
ad*

AD LECTOREM.

ad eius commendationem habere debet, Christianissimi Regis eiusdem fides, pietas, & iustitia orbe toto spectatissima; plus tot eminentissimorum Cardinalium sapientia & integritas, quorum aliqui contra Schismaticos istos calamum strinxere sanè felicissimum; plus tot Religiosorum hominū, aliorumq; Ecclesiasticorum incorrupta doctrina, & morū sanctitas; quàm ad eius gloriam contaminandam paucorum è Sorbonica Facultate Schismaticorum præceps insania.

Merc. Gallic. anno 1612.

Quod

Card.
Peron
in Sy-
nodo
Prouin-
ciali an-
no 1612.
Cardin.
rupifu-
cal. cō-
tra schif-
mati-
cos hu-
ius tē-
poris.
Et alij
Docto-
res Sor-
bonici
contra
Riche-
rū, qui
etiā ali-
um lo-
co Ri-
cheri in
Syndi-
cū Vni-
uersit.
suffici
curarūt

PRÆFATIO

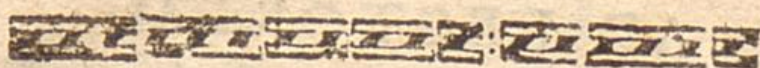
Quod ad methodum attinet, placuit Censoribus à quartâ Discussionis quæstione initium ducere, in primâ finem facere; nos sequemur, ne vel latum unguem eos relinquamus: distributo tamen tractatu in varia Capita, & adiectis numeris marginalibus, ad Compendium Lectoris. Quod si sæpè res postulet, ut errores & hæreses, quas Smitheo affingunt, in ipsos regeramus, iuxta illud Sapientis; Responde stulto iuxta stultitiam suam: at non Censoriâ vlla auctoritate

Prover.
26. vers.
5.

no-

AD LECTOREM.
notas infligendo, sed merè
argumentorum vi falsi-
tatis gradum de-
monstrando id
præstabi-
mus.

APPRO-

APPROBATIO.

Cum *Discussio Nicolai Smithæi* alibi excusa, & hîc Leodij cum approbatione R. D. Vicarij Generalis recusa fuerit : meritò eiusdem *Discussionis* scriptas à R. D. ANTONIO GOFFAR S. Theologiæ Doctore *Vindicias* approbamus, quas ab aliquot bonis Theologis lectas, sanam doctrinam, ex SS. Patribus & Catholicis Doctoribus haustam continere intellexi-

leximus ; nihilque quod
Catholicæ fidei, vel bonis
moribus quoquo modo
aduerfetur. Itaq; permit-
timus vt typis à quocum-
que Typographo manda-
ri possint. Datum Leodij
13. Iunij, Anno Christi
1631.

FRANCISCVS ORANVS
*Canonicus Leodiensis per
R^{dum} Vicarium absen-
tem deputatus.*

Handwritten text, likely a list or index, written in a cursive script. The text is faint and mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side. Some words are difficult to decipher but appear to be names or titles.

Handwritten text, likely a list or index, written in a cursive script. The text is faint and mostly illegible due to fading and bleed-through from the reverse side. Some words are difficult to decipher but appear to be names or titles.

CAPVT PRIMVM.

Refutatio Césuræ in quæ-
stionem quartam dis-
cussionis.

PROPOSITIO.

Ex quæst. 4. Num. 4.

VERVM est fuisse Sa-
cramentum Con-
firmationis institu-
tum ad dādam gratiam pro
fide profitenda : & S. Tho-
mas docet hominem per il-
lud recipere augmentum
A &

& incrementum. Quod tamen ita intelligi non potest, ac si hoc Sacramentum esset vnicum medium ad obtinendum eiusmodi spirituale augmentum, quia per alia Sacramenta, & ordinaria Dei auxilia possumus recipere effectum eiusdem gratiæ, quæ datur in Confirmatione; vnusquisque secundum mensuram gratiæ à Deo communicatæ, iunctâ cooperatione liberi hominis arbitrij, sicuti Apostoli in Pentecoste, cū extraordinariâ Spiritū Sāctum receperūt absque Sacramento Confirmationis, rem Sacramēti sine Sacramento.

CEN-

CENSURA.

HÆc propositio est æ-
 quiuoca & fallax pro-
 pter particulas *ordinaria*, &
effectum eiusdem gratie rela-
 tas ad verba illa *ad profiten-*
dam fidem, & eo sensu est
 falsa, quo medijs ordinarijs,
 id est, communibus & quo-
 tidianis augmenti illius spi-
 ritualis, quod Sacramento
 Confirmationis proprium
 est, productionem adscri-
 bit. Fallax item, propter
 comparisonem mediorum
 ordinariorum aliorū à Cō-
 firmatione cum missione
 visibili Spiritus Sācti,^a quæ <sup>Act. 1.
& 2.</sup>
 Sacramentū Confirmatio-
 nis significabat, illiusque
 A 2 effe-

effectum extraordinarium
conferebat.

REFUTATIO.

I.

Mira fanè istorum ho-
minū leuitas & im-
pudentia , tot grauissimos
Doctores, tot Ecclesiæ lu-
mina damnata velle. Pluri-
mos, si non omnes antiquos
pariter ac modernos de hac
re agentes legi , sancteque
affirmo nec vnum me in-
uenisse , qui à Discussore
dissentiat: neminem ex ijs
qui rem clarè & ex profes-
so tractant, qui ei nō aper-
tissimè suffragetur. Huius-
modi dogmata si impunè
liceat Richeristi Doctori-
bus notâ afficere ; nobis
etiam

Pro Nicolao Smitheo. 5

etiam licebit malignam eorum garrulitatem cōtemnere & cōculcare. Discusforis sententia Quæst. 4. num. 2. clara est & facilis. Videlicet incrementum illud gratiæ & robur ad profitēdam fidem, quod confert Confirmatio, posse per alia Sacramenta & media ordinaria obtineri; nec vnicam illius acquirendi viam esse Confirmationis Sacramentum. Hoc passim à Theologis docetur: referam eos qui apertiùs loquuntur. Adrianus ergo, *In Baptismate infunduntur omnes virtutes unà cum gratia baptismali, cum Dei perfectæ sint opera, ut dicitur Deut. 32. per hoc ergo sufficienter armamur*

In 4.

a de Sa-

cram.

Confir-

matio-

nis

verb.

Etsi al-

gum.

A 3

non &c.

non solum aduersus carnem & sanguinem, verum etiam aduersus Rectores tenebrarum harum, aduersus quos nobis est colluctatio & pugna, vt dicit Apostolus, & similiter fit per Sacramentum Pœnitentiæ, ergo Confirmatio non est simpliciter necessaria. Sētit igitur magnus hic Theologus, iustos per dona & virtutes, quas in iustificatione recipiunt, ita esse instructos, vt gratiā acceptā benè vtendo possint meritoriè & fæliciter in pugnâ superare: & merito; nam vt docet Concilium Tridentinum, ^a Deus iustificatos non deferit, quin potius iugem virtutē in eos influit, cuius auxiliij beneficio efficitur iugum suaue,

^a Sess. 6.
c. 11. &
16.

suave, & onus leue, & mandatorum omnium obseruatio adimpletur. Consonat ^a Ad Apostolus ^a, vbi de fælicif Rom. fimo Renatorum statu dis 8.v.12. ferens, ait, iustos, debitores amplius carni non esse, vt secundum carnem viuant, &c. Verissimum itaque est à Scripturis & Cōcilijs traditum, posse iustificatos cooperando strenuè auxilijs diuinæ gratiæ ordinarijs & continuis, obseruare omnia mandata Dei, proficere de virtute in virtutē, tentationes omnes superare, adeoque & contra externos persecutores fortiter stare. Et contrarium quod hīc docet censura, videlicet robur istud ad fidē

A 4 pro

^a In 4.
dist. 7.
q. vn.
art. 8.

^b To. 3.
in 3.
part.
disp. 7.
sec. 3.

profitendam haberi nō posse etiam à iustis per hæc auxilia Dei ordinaria, impium est, iustitiæ inhærentis dignitati derogās, & hæreticum. Sed audiamus alios. Dominicus Sotus^a negat Confirmationis Sacramentum esse necessarium ad salutem, etiam quando confitenda esset Fides coram Tyranno, nec deesset Sacramenti copia: *potissimum*, inquit, *cùm in Baptismo homo gratiam & virtutes, quibus ad id muneris adiuuatur, receperit.* Sentit ergo Sotus per auxilia iustis ordinariè conferri solita, robor istud obtineri posse, vt etiam apertè tradit art. 7. Franciscus Suarez.^b fic ait. Si

Pro Nicolao Smitheo. 9

*Si quis non confirmatus sit in
necessitate vel periculo dese-
rendi fidem, potest, si faciat
quod in se est, obtinere à Deo
omne auxilium necessarium ad
confitendam fidem, & tanta
charitate & fiducia potest orare
Deum, ut ab ipso obtineat su-
perabundans auxilium aequale,
& fortè maius, quàm sit illud,
quod per Confirmationem da-
tur; cur enim hoc negandum
est, cum totum hoc cadere possit
sub gratia meritum, & per iu-
stam & honestam petitionem
possit debito modo postulari?*

*Et iterum^a asserit ex insti-
tutione, fine, & effectu Cō-
firmationis solum colligi
eam esse utilem valde ad
perseuerandum in fide, nō
tamen necessariam, quia*

A 5 sunt.

*a Disp.
38. sect.*

1.

sunt alia media sufficientia ad eum finem consequendum, quæ sunt oratio, meritum, virtutis exercitium & similia. Ef-

^a In 4. ^a *tius, Etsi non negemus robur illud Spiritus sine hoc Sacramento, eiusq; voto haberi posse.*

^b Lib. 3. ^b *Henriquez, Subsunt alia arma ad Eph. 6. ut orationis, confessionis, & communionis, quibus miles fortis munitur ad luctum: ergo secluso contemptu nullum per se est peccatum omittere Confirmationem. Adamus Tanner, c*

^c To. 4. ^c *Professio fidei debita suo quidem tempore est necessaria, sed ad quam etiam ordinaria gratie auxilia suffi-*

^d 13. ^d *ciunt. Siluius docet non similiter requiri votum Confirmationis, sicut baptismi ad obtinendum eius effec-*

tum,

Pro Nicolao Smitheo. II

Etum, quandoquidem Confir-
matio non sit prorsus necessaria,
possitq; robur & gratia ad fidei
professionem necessaria, obtine-
ri oratione, ieiunijs, alijsq; bonis
operibus. Martinus Bonaci-
na, ^a Ex quo fit, ut qui Confir-
mationem sponte omittit, non
peccet mortaliter secluso con-
temptu, etiamsi omittat, quan-
do fidem debet protestari coram
Tyranno. Quamvis enim Con-
firmatio vires tribuat, & robur
ad profitendam & confirman-
dam fidem, nihilominus huius-
modi vires possunt per alia me-
dia obtineri, ut medijs oratio-
nibus, Confessione, & Eucharis-
tia. Valerius Reginaldus ^b b^{ro}. 2.
ait, non esse peccatum mortale, lib. 28.
Sacramentum istud ex negli- c. 1. n.
gentiâ, & verecundiâ, secluso 26.

^a Dif.
3. de
Sacra-
mentis
q. vnic.
puncto
2.

^b b^{ro}. 2.
lib. 28.
c. 1. n.
26.

A 6

con-

contemptu omittere, etiam toto
vita tempore. Nec est quod quis
objiciat eiusdem Sacramenti fi-
nem, perseuerantiam (inquam)
in fide, & obsequio Christi, nam
etsi id ipsum Sacramentum sit
ad talem finem valde utile, non
est tamen necessarium, cum sint
alia media ad illum finem con-
sequendum, ut oratio, & alio-
rum bonorum operum exerci-
tium. Ioannes Præpositus^a
de Sacramento Confirma-
tionis ait: Homini constituto
in necessitate profitendi fidem
coram Tyranno, non deesse alia
media, quibus constantiam à
Deo possit obtinere, & infra:
Quamuis, inquit, cognoscatur
medium conueniens, simul ta-
men cognoscitur non esse ne-
cessarium, cum alia etiam ordi-
naria

a 3. p. q.
72. ar.
1. dub.
3.

Pro Nicolao Smitheo. 13

naria suppetant. Hæc viri isti doctissimi, & alij quos citat Bonacina. Idem haud dubiè sentiunt illi, qui docent nullam esse obligationem suscipiendi Sacramentum Confirmationis, secluso contemptu, vel certè non nisi vbi commodissimè, & cum omnimodâ opportunitate haberi potest. Ita S.

Thomas, ^a aiens sine Confirmatione posse salutem ^{a 3. par. q. 72. ar. 1. ad} obtineri, *dum tamen*, inquit, ^{3.}

non prætermittatur ex contemptu Sacramenti. Scotus ^{b In 4. dist. 7. q. 2.} ait Sacramentum hoc non esse ^{q. 2.} necessarium simpliciter. Est ta-

men, inquit, *adulto necessariū, sic quod non contemnat: & complures alij quos infra num. 16. afferemus.* Iam verò

verò proferant aduersarij
vel vnum scriptorem, qui
dicit incrementum gratiæ,
& robur fidei, quæ in Sa-
cramento Confirmationis
dantur, non posse per alia
media ordinaria obtineri.
Nullus hoc dicit, & etiam si
vnus aut alter id affereret,
at sanè hoc satis non foret,
ad sententiam longè com-
muniozem notâ falsitatis
afficiendam. Ex quo mani-
festum est, Censuram quo-
ad hanc partem, iniustam
esse, & in supremo gradu
temerariam, vt quæ non
solum receptam sententiã
leuiter negat, sed, quod in-
tolerabile est, falsitatis con-
demnat.

2. Nec difficile est osten-
dere,

dere, quantum à vero aber-
rent Censores, dum ita au-
dacter & simpliciter negāt
robur illud Spiritus, quod
à Confirmatione cōfertur,
posse per alia media ordi-
naria obtineri. Etenim ar-
ma ista, quorum adminicu-
lo Sacri Martyres Diabo-
lum vicerunt, alia non sunt,
quàm Fides viua, quæ per
dilectionem operatur; *per
fidem vicerunt regna*, inquit
Apost. ^a Vnde S. Petrus ^b
ad pugnam nos instruens
ait: *Cui resistite fortes in fide.*
Et Apost. ^c *In omnibus su-*
mentes scutum fidei. Hæc est
enim sperandarum substā-
tia rerum, quæ salubrem
diuinorum iudiciorum ti-
morem gignens, carnes no-
stras

^a Ad

Hebr.

11. ver.

33.

^b 1. Pet.

5. v. 9.

^c Ad E-

phel. 6.

v. 16.

Augu-
stin. de
correp.
& gra.
c. 11.

stras configit, quæ ad immortalitatis spem excitans, contra obstantes difficultates animum obfirmat; quæ diuini amoris æstu Sanctorum corda succendit, vt legem impleant, *tantog̃ ardore diligant, vt carnis voluntatem contraria concupiscentē, voluntate Spiritus vincant.*

Hoc robur, hæc lumina, has flammæ non obtineri à iustis, nisi per Sacramentum Confirmationis, figmentum est, sine Authore, sine ratione, sine vllâ probabilitatis specie, contra Dei verbum, contra Concilium Tridentinum, contra experientiam quotidianam. Experientia quotidiana docet, oratione, rerum diui-

diui-

Pro Nicolao Smitheo. 17
 diuinarum attentâ medita-
 tione, carnis mortificatio-
 ne, piâ confessionis & Eu-
 charistiæ sacræ frequenta-
 tione, cœleste hoc lumen
 gigni & perfici, iuxta illud
 Dauidis ^a *in meditatione mea* ^a Psal.
exardescet ignis. Oratione, ^{38.v.4.}
 castisque precibus illud
 obtineri posse, certum est,
 & meo sanè iudicio aper-
 tum dogma Fidei Catholi-
 cæ. *Si quis vestrum* inquit ^b Iacob.
 Iacobus Apostolus ^b *indi-* ^{1.v.5.}
get scientiâ, postulet à Deo,
qui dat omnibus affluenter, &
non impropert, & dabitur ei.
 Et Christus ipse ^c, *Petite, &* ^c Matt.
dabitur vobis: omnis enim, qui ^{7.v.7.}
petit, accipit. Quod de donis ^{& 8.}
 gratiæ, quibus beatifica- ^{Lucæ}
 mur, & beatitudinem me- ^{11.v.9.}
 remur, ^{& 10.}

remur , præcipuè intelligēdum est: hæc enim sunt
 a 2.2.q. secundum S. Thomam^a,
 83. ar. quæ Christus nos absolutè
 5. & determinatè postulare docuit. Nec dubitari potest , quin hic effectus oratione etiam Dominicâ cōtineatur, quæ vniuersa cōtinet, quæ rectè desiderari possunt, vt ex S. Augustino docet S. Tho.^b Quid enim aliud est Christum coram Tyranno intrepidè confiteri, quàm nomen Dei sanctificare , voluntatem eius facere , non induci in tentationem, sed à malo liberari? *Deus*, inquit Concilium Tridētinum^c, *impossibilia nō iubet, sed iubendo monet, & facere quod possis, & petere*

c Trid.
 sess. 6.
 c. 11.

*tere quod non possis, & adiuvat,
ut possis: ergo pulsando, pe-
tendo, orādo, quæ sunt me-
dia ordinaria diuinæ gra-
tiæ, obtineri potest cœle-
ste robur contra mūdi Re-
ctores tenebrarum harum,
& externos Fidei hostes,
qui est proprius Sacramē-
ti Confirmationis effectus,
vt docet Concilium Flo-
rentinum,^a & S. Tho.^b Id-
ipsum probant tot præcla-
ra constantiæ documenta
à Catholicis Anglis exhibi-
ta per multos annos sine E-
piscopo, sine Confirmatio-
nis Sacramento, atrocissi-
mas persecutiones sustinē-
tibus, cum gloriosâ victo-
riâ, vt nihil illustrius iam
sperari possit. Quocirca di-
cere,*

^a In de-
creto

Euge-

nij 4.

^b q. 79.

ar. i. ad

i.

cere, Catholicos in persecutione constitutos non posse effectum hunc gratiæ, & robur spiritus per media ordinaria orationis, meditationis, sacræ communionis, ieiunij, eleëmofynæ, lectionis vitæ Christi & Sanctorum obtinere, vt affirmant Censores, & quidem simpliciter sine restrictione vllâ, atque adeò etiam vbi deesset Sacramenti Confirmationis copia; in quo maximè casu loquitur Discussor, immò in hoc solo, vt manifestè protestatur num. 1. impiũ est, blasphemum, & hæreticum.

3. Hæc de priore parte Censuræ istius. In posteriore aiunt

aiunt propositionem Diffusoris fallacem esse, quod ordinaria media alia à Cōfirmatione comparet, cum missione Spiritus sancti in Apostolos, per quam extraordinariè ijs fuit collatus Sacramenti Confirmationis effectus. Sed fallunt ipsi, & falluntur. Extraordinariū quidem fuit, vt Spiritus Sanctus in Apostolos modo illo visibili descēderet: item vt mirabilem illam omnis generis gratiarum abundantiam conferret, (qualis nec in Sacramento Confirmationis, nec extra, communiter conferri solet.) Denique vt integrum omninò Confirmationis effectum, etiam quoad

ad characterem ipsum, tribueret, ut iuxta mentem S.

a 3. par.

q. 72.

ar. 2. ad

1.

b ro. 2.

in 3. p.

dis. 18.

sec. 3.

c Ad

rom. 5.

v. 5.

Thomæ^a docet Suarez^b, at
quod Spiritus Sāctus, quo-
ad inuisibiles gratiæ gratū
facientis effectus, ad eos
mitteretur, extraordina-
rium non fuit, cū ad om-
nes omnino iustos mitta-
tur, iuxta illud Apostoli^c,
*Charitas Dei diffusa est in cor-
dibus vestris per Spiritum san-
ctum, qui datus est nobis.* Nec
solum in primā iustificatio-
ne mittitur, sed denuò etiā,
idque nō solum per Sacra-
mentum Confirmationis,
sed per alia media ordina-
ria, ut clarè docet S. Tho-
mas^d (inquit) *dicendum quod
etiam secundum profectum vir-
tutis aut augmentum gratiæ fit
missio*

a 1. par.

q. 43.

ar. 6. ad

2.

Pro Nicolao Smitheo. 23
missio inuisibilis. Non est er-
go extraordinarium, quod
Spiritus sanctus extra Cō-
firmationis Sacramentum
mittatur, multò autem mi-
nùs, supposito quod mitta-
tur, extraordinarium erit,
vt donum fortitudinis, at-
que adeò incrementũ gra-
tiæ, & robur spiritus, ad
profitendam fidem pro lo-
co & tempore conferat,
cùm dona Spiritus sancti
omnia in charitate, tanquã
in radice & vinculo com-
muni, connexa sint, vt do-
cet S. Thomas.^a Rectè igi-
tur, & efficāciter argumē-
tatur Discussor, quod si A-
postolis effectus gratiæ, ad
quem Confirmatio institu-
ta est, datus sit sine Sacra-
mento,

41.2.q.

68.ar.

5.

mento, possint etiam eundem pro mensura gratiæ unicuique datæ, cæteri Christiani absque eodem Sacramento recipere. Est-que quoad hanc partem censura fallax, sophistica, æquivoca, & absurda.

Num. 3.

NEC auxilia actualia, nec motiones gratiæ necessariò sunt ita alligatæ vni Sacramento, vt nō possint similiter tribui per & propter susceptionem alterius.

Censura.

HÆc propositio est ambigua propter particulas

Pro Nicolao Smitheo. 25
culas (*similiter, per, & prop-*
ter) quibus proprii Sacra-
mentorum effectus, ope-
randi modi & fines videtur
confundi; eoque sensu fal-
sa est, temeraria & erronea.

Refutatio.

Nihil ambiguitatis est in 4.
propositione; voluit
enim Discussor causalita-
tem Sacramentalem ijs ver-
bis explicare modo in scho-
lis vltimatissimo, dum dici-
mus contra Caluinum, cæ-
terosque hæreticos, Sa-
cramenta veras esse gratiæ
causas, quodque per illa, &
propter illa, id est intuitu
illorum, ex promissione &
pacto suo Deus gratiam
B infun-

infundat. Vnde Latinus
interpres rectè sciens per
vtrâque particulam idem
in Anglicano dictum, ex-
plicatiùs vertit *per aliud*,
latinè enim obphrasis con-
suetudinem sensus statim
percipitur. Vbi ergo æqui-
uocatio nisi fortè in Cen-
sorum cerebro? Porro sen-
sus est, siue hanc, siue il-
lam versionem sequamur,
auxilia actualia, quæ ad ro-
bur & augmentum spiri-
tuale, de quo immediatè
ante erat mentio, conferũ-
tur, non ita esse vni Sacra-
mento Confirmationis al-
ligata, vt nequeât per aliud
conferri, sed posse, saltem
non datâ Confirmationis
copiâ (in hoc enim sensu
sem-

semper loquitur vt declarat num. 1.) aliorū adminiculo obtineri, illorum præsertim, quæ in remedia infirmitatis nostræ, quotidiana & ordinaria Christus instituit, vt est Sacrosancta Eucharistia, iuxta omnes orthodoxos: quæ doctrina satis superque in superioribus est comprobata, eamque speciatim docet Henriquez, & Bonacina supra n. 1. allati, dum asserunt mediâ confessione, & communionem posse effectū Confirmationis acquiri; consentiunt illi, qui eundem effectum vniuersaliter per alia media ordinaria posse obtineri confirmant; nullum quippe est ex alijs me-

dijs ordinarijs magis ad hoc aptum, & efficax, quàm sacra communio, vt ex Scripturis, Patribus, & Cōcilijs ostendemus. Denique ad stipulantur ij, qui docent gratiam Sacramenti cuiuscunque, posse extra eiusdem Sacramēti susceptionem, saltem cum Sacramēti voto acquiri; si enim semel habeamus auxilia Cōfirmationis non esse alligata huic Sacramento soli, sed absque eo saltem in necessitate haberi posse, sequitur sanè haberi etiam posse per aliorum Sacramentorum susceptionem in huiusmodi necessitate, maximè si vorum Confirmationis suo tempore suscipien-

Pro Nicolao Smitheo. 29
cipiendæ adiungatur.

Porrò ita docet S. Tho.

^a *Effectus Sacramenti potest ab aliquo percipi, si Sacramen-* a 3. p. q.
80. ar.
1. ad 3.

tum habeat in voto, quamvis non accipiat in re. Quæ est ipsissima Concilij Tridentini doctrina. ^b Adamus

Tāner. c asserit dari eiusmodi b Sess.
13. c. 8.
c ro. 4.
dis. 3. q.
3. dub.
5. d. 152

auxilia gratiæ actualis non solum ex vi Sacramenti, sed etiā extra Sacramentum reipsā susceptum, citans Suarium & Valquium: additque nec votum Sacramenti semper esse necessarium.

Verum enimuerò auxilia ad fidem profitendam roborantia non esse ita Sacramento Confirmationis alligata, vt per sacrā Eucharistiam acquiri nequeant;

B 3 abun-

5.

abundè testantur sacræ literę, Concilia OEcumenica, & Sancti Patres. *Si quis manducauerit ex hoc pane, uiuet in æternum*, inquit Christus.^a Et iterum,^b *Qui māducat meam carnem, & bibit meū sanguinem, in me manet, & ego in illo*. Quid quęso aliud est manere in Christo, quā ita ei per amorem adherere, vt neque mors, neque vita, neque creatura vlla possit nos à Christo diuellere? Conciliū Florent. docet sacrā Eucharistiam operari in vita spiritali quicquid cibus potusque materialis operantur in corpore, eam videlicet alendo & confortando, vt expressè declarat Concilium Tridentinum.^c

Porro

^a Ioan.

6. v. 52.

^b Ib. v.

17.

^c Sess.

13. c. 2.

Pro Nicolao Smitheo. 31

Porro inter effectus alimēti corporalis, ille in primis est, ut det robur, & augmētum, per quod externis etiā hostibus resistamus, ergo vel hunc etiā præstat cibus spiritualis iste, vel verum nō erit omnia ab eo præstari, quæ corpori ab alimēto materiali præstantur. Ad hæc docet Concilium Tridentinum loco citato Sacramentum hoc esse *antidotum*, quo liberemur à culpis quotidianis, & à peccatis mortalibus præseruemur, quod utique instante fidei conflictu non faceret, nisi auxilio gratiæ actualis animū, ne in pugna deficiat, roboraret. Nec parui illud est momenti, quod idē Cōcilium

B 4 con.

a Sess. 21. can. 3.
 in pariter definit, ^a totum, &
 integrum Christum, omnium
 gratiarum fontem, & authorem
 in hoc Sacramento, & quidem
 sub una specie contineri: ni-
 mirum apertè indicās, om-
 ne genus gratiæ ex hoc fō-
 te hauriri posse. Vnde Ca-
 ietanus ^b ait quod hoc Sa-
 cramentum se habeat ad re-
 liqua Sacramēta, sicut fons gra-
 tiæ ad riuos gratiarum.

l. 3. p. q.
 79. ar.
 2. circa
 respon.
 ad 1.

6. Dicet fortasse aliquis Eu-
 charistiam roborare quidē
 dando vires internas ani-
 mæ per charitatis augmē-
 tum contra fomitem, sicut
 cibus corporalis confortat
 vitam cōtra corruptiua na-
 turæ, adhuc tamen deesse
 arma, quibus contra exter-
 nas

nas impugnationes munia-
tur : hæc autem arma per
solam præberi Confirma-
tionem. Sed contra hoc est
quod docet D. Thomas^a, ^{43. par.}
aiens dupliciter præservari ^{q. 79.}
corpus à morte, ^{ar. 6.} uno modo
in quantum natura hominis in-
terius roboratur contra corrup-
tiva nature, & sic præservatur
à morte per cibum & medici-
nam; alio modo per hoc quod
munitur contra exteriores im-
pugnationes, & sic præservatur
per arma, quibus munitur cor-
pus: utroque autem modo hoc
Sacramentum præservat à pec-
cato. Hæc S. Thomas. Hinc
S. Chrysostomus, b Vt leones ^{b Hom.}
flammam spirantes, sic ab illâ ^{45. in}
mensâ discedimus terribiles ^{Ioan.}
effecti Diabolo. Hinc S. Cy-
B s pria-

Epist.
34.

prianus^a tantum praesidij in hoc Sacramento ad fortiter pugnandum posuit, ut dicere non sit veritus, *Non esse idoneum ad Martyrium, qui ab Ecclesia non armatur ad praelium; quia mens deficit, quam recepta Eucharistia non erigit & accendit.* Manet ergo sacram^t Eucharistiam tempore persecutionis, maxime si desit Confirmationis copia, per auxilia gratiae fideles ad pugnam accendere ac roborare.

7.

Quod verò obijcitur in Censurâ, hinc confundi proprios Sacramentorum effectus, operandi modos, & fines, frigidum est & leue. Non confunduntur effectus; quia praeterquam quod Confirmatio

matio

matio characterem produ-
cit sibi omnino proprium,
etiam quoad effectus cæ-
teros confirmatio respicit
gratiam roborantem, vt
suum proprium, specialem
& adequatum effectum, ad
quem per se est instituta,
at verò Eucharistia ad mul-
ta alia virtutem suam por-
rigit: immò nec asserit Dis-
cussor per eam effectū con-
firmationis tribui, nisi de-
ficiente causâ propriâ; sic
autem nihil habet incom-
modi, quòd causa altior &
superior effectum aliquem
causæ inferioris quando-
que attingat. In modo etiã
causandi cernitur latum
discrimen; Eucharistia id
præstat per modum cibi &
B 6 potus,

potus, Cōfirmatio per modum vñctionis, & sigilli, per quod Christianus in Christi militem contesse-
ratur; quemadmodū idem effectus gratiæ diuerso modo datur per speciem panis, qui cor hominis cō-
firmet, & per speciem vini qui refocillet. Ad hæc Eucharistia altiori & eminentiori modo effectum istum confert, quàm Confirmatio. Hæc enim dat Spiritum sanctum directè & primariò ad istos roborandi effectus: Illa verò animam Deo implens, eamque impinguans & inebrians, consequenter, & ex quâdam diuini amoris, & interne saturitatis quasi redun-

dundantiâ, etiam cōtra ex-
ternas tentationes armat,
ne videlicet à Christo, cum
quo vnus spiritus est, sepa-
retur. Hinc etiam fines di-
uersi sunt, quia Confirma-
tionis est, directè & prima-
riò ad pugnam contra ho-
stes externos armare; Eu-
charistiæ, per modum ali-
menti nutrire, & in Chri-
stum conuertere per dul-
cedinem charitatis, quod
tamen perfectè non fit, nisi
etiam illud aliud annexum
habeat: nec in spiritualibus
istis maior querenda est di-
stinctio, vbi quæ in corpo-
ralibus diuisa sunt, in vnum
collecta esse solent, idem e-
nim est spiritualiter fames
& sitis iuxta S. August.^a idē
cibus.

^a Trac.
25. in
Ioāne.

cibus & potus, idem nutri-
 mentum & medicina, idem
 a Ar. 6. iuxta S. Tho. panis & arma-
 citato. tura, vbi omnia sunt chari-
 tas : *Ipsam habeto*, inquit S.
 b Tract. August. *& cuncta habebis.*
 32. in
 Ioāne. Est ergo Discussoris doctri-
 na quoad hanc partem ve-
 ra, grauissimorum Doctorū
 calculo probata, scripturæ,
 & sacris Cōcilijs apprimè
 conformis, Censura verò
 leuis, iniusta, & ex ignorā-
 tiā propriæ Sacramentorū
 naturæ profecta.

Num. 4.

STatus Religiosus con-
 sideratis securis medijs,
 quæ habet ad perpetuum
 augmentum in gratia per
 con-

continua merita bonorum operum, & per frequentem receptionem aliorum Sacramentorum, non minus fortem reddit hominem, ne in persecutione deficiat, quam sola receptio Confirmationis communiter censeretur potest fortem reddere populum inter continua pericula & distractiones in mundo degentem.

Censura.

HÆC propositio, in quantum continet cōparationem & inducere videtur paritatem status Religiosi & Sacramenti Cōfirmationis, ad fortem reddendum in persecutione hominem, *falsa.*

falsa est & temeraria. In quantum verò ait statum Religiosum habere secura media, &c. si intelligatur quasi media, quæ ibi referuntur, soli statui Religioso sint propria; est hæretica. Item si intelligatur esse propriè dicta securitas in status Religiosi professione ad bonum vsum Sacramentorum & continuationem bonorum operum, quasi homines in eo statu deficere nequeant, eo quoque sensu est hæretica.

Refutatio.

8. **T**Res habet partes hæc censura, quarum singulas perstringemus.

Pri-

Primò falsum aiunt & temerariū, asserere in Religioso statu, medijsque quæ suppeditat, æquè multum esse præsidij ad reddendum hominem fortem, ne in persecutione deficiat, ac in solo Confirmationis Sacramento, inter mundi pericula & distractiones, & hoc etiamsi Religiosus citra vllam culpam Confirmatione careat. Plus ergo facit secūdum istos ad persecutiones fidei tolerandas esse sacro chrismate initiatum, quàm per exactam Consiliorum Evangelicorum obseruationem Christi discipulum existere, quā Christi & Apostolorū exemplo mundana omnia abijcere.

ijcere. Quare si consuleretur, vtrumnam ex illis duobus, in patriâ persecutioni obnoxia, omittere satius foret, si altervtrum omitterendum esset, censerent haud dubiè, Sacramentum Confirmationis, etiam inter diuitias & delicias seculi, Euangelicâ paupertate & castimoniâ magis Christiano homini ad salutem animæ proficuum. Ita de Christi Consilij sentiunt Christiani in schola Richeristarum enutriti. Sed perperam. Habemus enim ex Dei verbo diuitias magna creare mortalibus pericula, ne fidem negent, & propter earum cupiditatem, etiam Apostolo-

stolo-

stolorum tempore, aliquos^a errauisse à fide & in-
seruisse se doloribus multis, &
de omnibus diuitibus, siue
ij Sacramentis sint initia-
ti, siue non, ait Christus.

^b *Quam difficile, qui pecu-
niam habent, in regnum Dei
intrabunt.* At quod Reli-
giosi aliquando ob defec-
tum Sacramenti confirma-
tionis ceciderint, fictitium
est & inauditum: quod verò
ijdem sine culpâ suâ illo
carentes tam difficile in
cælum intraturi sint ac
diuites eo consignati, er-
roneum est contra Euāge-
lium, contra Ecclesiæ defi-
nitiones, quibus statuitur
absolutè, simpliciter, & sine
restrictione, in Religioso
statu

^a 1. ad
Tim. 6.
v. 10.

^b Lucæ
18. v.
24.

^a De
verb. si-
gnif.

^b Cap.
nisi pri-
dem de
renun-
ciat.

statu securius vitam tran-
figi, quàm in sæculari. Ita
Concilium Viennense Cle-
mentina *exiui* ^a vocat Reli-
giosum statum, & nomina-
tim illustrissimum Sancti
Francisci ordinem, *Hortum
voluptatis à procellosis mundi
fluctibus elongatum, in quo se-
curius & quietius vacaretur,*
&c. Eademque est expres-
sa iuris decisio. ^b An fortè
si absque culpâ suâ confir-
mationis Sacramento ca-
reant, desinet esse hortus
& portus huiusmodi Reli-
giosa vita? Ridiculum id
sanè est & erroneum; ergo
secūdum fidem catholicam
plus securitatis affert in per-
secutione Regularis obser-
uantia, quàm sola Sacra-
menti

menti Confirmationis sus-
ceptio in sæculo. Profano-
rum & carnalium hominū
vox est, donum perseveran-
tiæ in persecutione fidei
facilius & certiùs obtineri
unicā vniùs Sacramēti sus-
ceptione, quàm continuis
laboribus, vigilijs, oratio-
nibus, oblationibus, ieiunijs
& castitate; hoc si ita esset,
cur in istis peculiariter tā-
tā cum energiā docuisset
Tridentinum^a perseveran-
di viam collocatam esse? &
tamen quid est Religiosus
status aliud quàm ad ista
salutis media constans &
perennis obligatio? Ad
Martyrium meliùs non dis-
ponimur, quàm per Mar-
tyrium, at Religiosa vita
Mar-

^a Scilicet,
6. c. 14.

a lib. 2.
de bo-
no sta-
tus Re-
lig. c. 12
b Mat.
5. v. 3.
& 10.
c Ser. 1.
omniū
Sācto-
rum.

Martyrium quoddam est, vt
elegantē ex Patribus of-
tendit Platus, ^a vnde pau-
peribus & Martyribus ea-
dē inter beatitudines præ-
mia designantur, nimirū,
^b *quia veri Martyrij genus pau-
pertas voluntaria est*, ait S.
Bernardus. ^c

9. In Sacramento Confir-
mationis datur Spiritus
sanctus, datur etiam in sus-
ceptione Religiosi status,
^d *vt expressè docet S. Tho.*
^d 1. p. q.
43. ar.
^e 6. ad 2. non quidē ex opere opera-
to, sed ob meritum & præ-
stantiam operantis, esseque
hoc opus ex speciali Spiri-
tus sancti plenitudine, &
instinctu ex naturā suā so-
litum procedere, manifestē
patet ex illâ primorum fi-
delium

delium voluntariâ renun-
 ciatione.^a Sacramenti Con-
 firmationis ea laus est, quod
 faciat nos perfectè Chris-
 tianos seu vñctos iuxta ex-
 positionem Theologorum
 Estij,^b & aliorum. At Reli-
 giosi status susceptio altiori
 modo perficit, redditque
 homines perfectos simpli-
 citer, iuxta illud Christi^c,
*Si vis perfectus esse, vade, ven-
 de, quæ habes, & da pauperibus,
 & habebis thesaurum in celo,
 & veni, sequere me.* Conclu-
 do igitur Censuram quoad
 hanc partem, quatenus ne-
 gat Religiosos ex vi me-
 diorum sui status, id est,
 paupertatis, castitatis, obe-
 dientiæ, & reliquæ disci-
 plinæ Religiosæ observa-
 tione

^a Acto-
 rum 2.
 v. 44. &
 45.

^b In 4.
 d. 7. §.
 19.

^c Matt.
 19. v. 21

tione habere plus securitatis ad perseverandum in fide viuâ, mūdumque, dæmonem, & carnem superandos inter fidei persecutiones: quam ex communibus Ecclesiæ medijs habeant vulgares christiani; contrariam esse verbo Dei, Religioso statui iniuriam, presumptuosam, Calvinismum redolentem, & simpliciter in fide erroneam. Et hanc meam sententiam facile probarent aduersarij, si mutato nomine, comparatio fieret inter vulgarem christianum sacro chrismate delibutum, ex vnâ, & Ecclesiasticum non regularem ex aliâ parte, eodem Sacramento, casu, & sine culpa

culpa destitutos.

In secunda parte agita-
tur Discussoris illud dic-
tum, quo ait, Religiosum
statū secura habere media,
ad perpetuū in gratiā aug-
mentum, per continua me-
rita bonorū operum, & per
frequentem receptionem
aliorum Sacramentorum.
Nō est mihi animus, aut tē-
pus de versione contende-
re. De re ago, Aiunt Cēso-
res, si intelligat media ibi
relata esse soli Religioso
statui propria, propositio-
nem esse hæreticam. Aio
ego Censuram, quatenus
negat, media, de quibus e-
git Discussor, esse Religio-
forum propria, esse hæ-
reticam. Agit manifestè
C ibi

10.

ibi Discussor de medijs
omnibus, sine discrimine,
& exceptione, quæ habet
quælibet Religio ad iugem
suorum alumnorum exer-
citationem in bonis operi-
bus; cuiusmodi sunt Reli-
giosa vota, regulæ, & sta-
tuta, quibus adorationes,
vigilias, ieiunia, medita-
tiones, Sacramentorum
statis quibusdam tempori-
bus receptionem, labores
assiduos pro salute propriâ
& alienâ absque vllâ pro-
prij emolumentum tempora-
lis spe, in perpetuum as-
tringantur, nec quisquam
esse potest tam malignè
cæcus, qui de his Discussor-
em locutum non videat:
non enim loquitur de solâ
sim

Pro Nicolao Smitheo. 51
simplici exercitatione bonorum operum, & Sacramentorum receptione, sed de medijs ad perpetuū crescendum in gratia per ea, ut multò etiam clariùs patet ex verâ & vulgatâ versione; hæc autem media fingi nequeunt alia, quàm vota, & regulæ, seu, quod in idem redit, quàm bona hæc opera prout sub obligationem perpetuam votorum & regularum cadūt. Hanc igitur mediorum conglotationem negat Censura habere Religiosos ordines singulos suam sibi propriam, cum alijs non Religiosis sibi minimè communem: at manifestè in fide errant. Audiāt Gregorium

Grego-
rius 13.
in Ex-
tra.
Ascen-
dente
Domino.

XIII. in celebri illa Decre-
tali Ascendente Domino :

*Idcirco, inquit, cum Diuina
providentia pro temporum ne-
cessitate, varia & salutaria
Ordinum instituta in Ecclesiâ
suâ produxerit; nouisq; sub-
inde in ea nascentibus morbis,
noua remedia; nouisq; emer-
gentibus hostium impugnatio-
nibus, noua Regularium or-
dinum auxilia excitarit, &
cuique illorum iuxta cuiusli-
bet peculiaris gratia vocatio-
nem, peculiare quasdam no-
tas, propria insignia, ac oppor-
tuna ad finem quem intendit
media suggererit, &c. Ecce
sententiam summi Ponti-
ficis Censorum imaginati-
oni ex diametro opposi-
tam, videlicet singulos
Reli-*

Pro Nicolao Smithco. 53

Religiosos ordines iuxta
specialem suam vocatio-
nem, & finem, media ha-
bere opportuna à Deo sug-
gesta. Idem docet S. Tho.^a 4 2. 2. q.
sed res clarior est, quam vt 188. 21.
probari debeat, vt meritò 1.
versipelles Sophistæ pro-
positionem ipsam damna-
re non sint ausi, simpliciter
prout iacet, sed adiectâ suâ
fraudentâ, & æquiuocâ
modificatione. Verum nec
sic effugium aliud habere
possunt, quàm vt fortè di-
cant, se proprii cerebri fig-
menta & umbras meras tã-
to verborum strepitu la-
cessiuisse.

In tertia censuræ parte 11.
arguti planè videri volūt;
dum ex eo quod Discuf-

C 3

for

For dicat *Religiosum statum*,
consideratis medijs securis,
que habet, &c. inferunt eum,
securitatem propriè dic-
 tam ita Religioso statui
 ascribere, vt in eo homi-
 nes nequeant deficere. Sed
 omninò stolidè. Si enim
 luce clariùs ostendero San-
 ctos Patres, & OEcume-
 nica Concilia, hâc Discuf-
 foris phrasi vfos esse sæpè,
 & communiter in eodem
 planè sensu, quo ille, satis
 etiam constabit otiosam
 esse, iniustam, & solâ ca-
 lumniandi cupiditate ex-
 cogitatam eorum inter-
 pretationem. Igitur San-
 ctus Bernardus ad milites
 templi: *O vita secura, in-*
quit, ubi pura conscientia!

ô in-

Cap.
7.

Pro Nicolao Smitheo. 55

ô inquam vita secura, ubi absque formidine mors expectatur, &c. S. Laurentius Iu-

stinianus, ^a Canobia, inquit, sunt praesidia munitissima, ne-
mo planè explicare sufficit, ^b Lib. de obe-
dientia c. 17.

quàm securè viuant, & infra. Hinc clarè patet, quàm securus sit status seruorum Christi in congregatione degentium.

Petrus Blesensis Archidiaconus in inuectiua in deprauatorem operum ipsius, ^b Tom. 12. Biblioth. vet.

^b Nō præfero Religioni, quæ ad Deum via certa, & directa est, nostra secularitatis incertum. ^c Pat. pa 947. l. tera F. in Re-

Huc spectat quod Religiosus status vocetur Por-
tus quietis à S. Gregorio, ^c & Anselmo ^d ad Gofridum ^e Epist. 39.

Parisiensem: Azylum à S. Gregor. Nazianzeno. ^e De-
pol.

C 4 nique

De
verbo.
rum si-
gnific.

nique à Concilio Viennen-
si Clement. *Exini.* ^a Sacra
S. Francisci Religio *hortus*
voluptatis dicitur à procellosis
mundi fluctibus elongatus, in
quo quietius & securius vaca-
retur; & infra; muris dicitur
regularis observantia firmiter
undique circumclusa, intra se
solo contenta Deo, &c. Eant
Ipermologi isti, & hinc etiā
argutentur; si firmiter vn-
dique circumclusa, firmi-
tate scilicet propriè dictā,
sit Religio, ergo nec dæ-
mon ingredi ad tentādum,
nec ipsi egredi ad deficien-
dum poterunt. Miram Ri-
cheristarum argutiam, quæ
Cōcilium Generale, si quid
valeat, erroris damnati cō-
vinceret, sed ne hoc sequa-
tur

tur eos arrogantie & ineptie conuictos dicamus.

Cæterum difficultatem ijs suam facile solueret Theologiae tyrones, trita illa distinctione certitudinis absolutæ & moralis: sicut enim possumus in hac vitâ certitudinem salutis nostræ non perfectam, metaphysicam, in fide fundatam assequi, moralem tamen & magnam, quæque in suo genere sit quædam certitudo, vt docet Bellarminus, ^a & Suarez, ^b idem prorsus de securitate dicendum est, & à fortiori, quia securitas quid minus est quàm certitudo: vnde Bellarminus^c ex S. Augustino concedit simpliciter homi-

^a Lib.

3. de iustif. c.

10. &

11.

^b 10. 3.

de gratia lib.

9. c. 11.

^c Cap.

10. cit.

ad 8.

C 5

nem

nem dici posse securum in hac vitâ. *Quia ad hoc, inquit, sufficit certitudo moralis ; & ad secundum ex eodem, Quando Sacramenta percepimus, & cor nostrum nos non reprehendit, magnâ cum fiducia & securitate dicimus Pater noster.* Ex quibus concludo modum loquendi Discussoris esse planè Catholicum, & orthodoxum, maximè quòd non tam de securitate nostrâ, sed mediorum ex parte suâ locutus sit, quæ sine dubio efficacissima sunt, & certissima, si ex parte nostrâ non sit defectus. Censura verò est iniusta, & imperita prorsus cavillatio.

Num.

Num. 6.

FVit aliquando persecutio in nos grauiissima, & tamen faxit Deus, quod nunc possemus cernere zelum, feruorem, charitatem & constantiam, quam eo tempore Catholici ostenderunt absque Sacramento confirmationis. Nō iudico temerarium affirmare, à quo Anglia Episcopo gauisa est, plus damni Catholicis in generali contigisse ex discordiâ & frequenti charitatis amissione, quam habuerunt commodi per solum Sacramen-

mentum confirmationis
paucis collatum ; & quod
ex hisce discordijs plures
subierunt periculum labē-
di , quam ex defectu dicti
Sacramenti.

Censura.

HÆc propositio est pi-
arum aurium offensi-
ua , & vergit in contemp-
tum Sacramenti Confir-
mationis.

Refutatio.

12. **H**Æc censura est vano-
rum hominum ima-
ginatio. Verissimum est ,
posse hoc dici sine temeri-
tate , magnique refert , vt
fide-

Pro Nicolao Smitheo. 61

fideles de hoc admoneantur, ne confidant *in verbis* Ier. 7.
mendacij, dicentes templum v. 4.

Domini, templum Domini, &c.

de hac Sacramenti susceptione sibi blandiētes, & charitatis fraternæ iacturam parui facientes: nec vergit hoc in Sacramenti Confirmationis cōtemptum, quod nemo non scit esse sacratissimum, sed ad Apostoli do-

ctrinam inculcandam, *Ante* 1. Petr.
omnia autem mutua in vo- 4. v. 8.

bis metipsis charitatem habentes, sine quâ quantiscunque Sacramētis initiati, adhuc *nihil sumus*. Si cuius aures

hac veritate offendantur, 1. Cor.
13. v. 2.
Cap.

quod tamen non credo, parum refert. Hic enim locū Qui
scādali-
zauerit
de reg.
Iur.
habet regula Iuris, *Utilius*
scant

scandalum nasci permittitur, quàm veritas relinquatur. Sed mirum non est, quod homines ad miraculum maleuoli, hanc sibi scabiem fricari molestè ferant.

Num. 7.

SI affirmarem, quod plures exponi possent periculo labendi ex augmento persecutionis à seipsis voluntariè causatæ, quam ex defectu confirmationis, & quod propterea Catholici non possent saluâ conscientia Episcopum admittere ob solam Confirmationem (supposito, sicut in presenti supponimus, quod persecutio eâ occasione ingra-

gra-

Pro Nicolao Smitheo. 63
grauesceret) quomodo
posset D. Doctor demon-
strare coniecturam meam
& argumentum non esse æ-
què validum, aut magis va-
lere quàm suum? Nouimus
enim in persecutione ali-
quos lapsos esse, sed non
possumus scire, quod lapsi
sint ex defectu Confirma-
tionis.

Censura.

HÆc propositio & eius
hypothesis fallax est,
cōtinetque doctrinam fal-
sam, temerariam, & anti-
quæ Ecclesiæ praxi cōtra-
riam, in quantum inducit
tanquam probabilem opi-
nionem, quod Catholici
non possint saluâ conscien-
tiâ

tiâ admittere Episcopum
ob solam confirmationem,
supposito quod ex admis-
sione Episcopi persecutio
ingrauesceret. Quæ doctri-
na insuper Summi Ponti-
ficis mittentis authoritati
ac Prudentiæ derogat.

Refutatio.

13. **H**Æc censura ex men-
dacijs, imposturis, &
corruptelis tota confarci-
nata est. Primò, Discussori
affingunt quod inducat vt
probabilem opinionem,
quod Catholici non possint
saluâ conscientia Episcopū
admittere ob solam Con-
firmationē, supposito quod
ex admissione Episcopi per-
secu.

Pro Nicolao Smitheo. 63

secutio ingrauesceret. At
falsum est hanc opinionem
vt probabilē induci : quic-
quid sit , sitne probabilis
necne , ad summum dixit
Author , æquē hoc proba-
biliter dici posse, ac quod
dixit D. Kellifonus, scilicet
subeundum catholicis An-
glis quamcunque potius
persecutionem , quàm ca-
rendum Episcopo, etiamsi
nullum ex eius præsentia
aliud emolumentum perci-
perent, quàm sacram Con-
firmationem ; quam asser-
tionem cum iudicet Dis-
cussor temerariam & im-
probabilem, sanè conferre
cum ea illud aliud, non erat
ipsum, vt probabile indu-
cere, sed solū falsitatem
alte-

Nico-
laus
Smi-
theus
in q. 4.
nu. 7.
propè
finem.

alterius asserti clariùs re-
darguere. Sed enim tam
disertè profitetur Discus-
sor se nihil quoad hoc as-
serere, vt mira fit Censo-
rum impudentia aliud ei
ascribere; subdit enim Dis-
cussor: *Ceterùm nolo exem-*
plo Doctoris accumulare præ-
cepta sine certâ ratione: Qui-
bus verbis apertè declarat
se argumenti causa id pro-
tulisse, nec quisquam as-
sertiuè pronuntiatum vel-
le, quo Catholicis vide-
ri possit creari vlla præ-
cepti obligatio. Quid cla-
rius?

14.

Secundò aiunt eandem
assertionem summi Ponti-
ficis mittentis authorita-
ti & prudentiæ derogare.
Non

Pro Nicolao Smitheo. 67

Non possum sine risu con-
templari Richeristicam hanc
de authoritate Pontificis
contra Nicolaũ Smitheum
sollicitudinem. Languent
inopia argumentorum, &
materiæ; hinc Pontificem
defendere videri volunt, ne
nihil agant; sed ingenium
non mutant. Prodeat in lu-
cem, quo Sedis Apostolicæ
authoritas feriò defendatur,
sanè larvam deponent,
Deaque Æsopi conspecto
mure in felim reformabi-
tur. Smitheus satis in to-
to opere ostendit nihil si-
bi magis cordi esse, quàm o-
bedientiam, existimatio-
nem, deuotionemque om-
nem erga summum Ponti-
ficem in Catholicis Anglis
foue-

Vbi su-
prà.

fouere, in hoc ipso verò puncto adeò apertè hoc agit, vt nihil falsarij isti infæliciùs potuerint reprehendere. Nam post propositionem supradictam statim subdit; *Ceterum nolo Doctoris exemplo accumulare præcepta, aut superiorum meorum præuenire arbitriū, &c.* quod ideo ex industriâ positum est, vt ostenderet Smitheus summi Pontificis auctoritate, & iudicio, rem hanc decidendam, nec meliorem dari regulam, vt statuamus, quando teneantur Catholici Episcopum admittere, quando non, quàm summi, optimique Pastoris sui iudicium.

Tertiò in eo fallunt quod
hanc

Pro Nicolao Smitheo. 69

hanc hypothesim derogare
volunt auctoritati & pru-
dentia Pontificis, perinde
ac si Pontifex de facto mi-
sisset Episcopum in Angliā
nulla alia de causa, quā ob
necessitatem Confirmatio-
nis. Nam si ille alia habue-
rit motiua, iam casus præ-
sens nullo modo Pontificē
tangit: faciunt ergo in hoc
grauem Pontifici iniuriam,
qui grauioribus sine dubio
de causis, quā ob solam
Confirmationis necessita-
tem, misit in Angliam R^m
Chalcedonensem.

Quartò aiunt hypothes-
im esse fallacem. Sed ri-
dendi sunt; quid enim in
præsenti causa ad pruden-
ter deliberandum de neces-
sitate

litate Episcopi, aliud maturius perpendi potest, quàm sitne inde augenda persecutio? & dato quod verisimiliter augenda esset, an nihilominus posset, aut deberet eò mitti? Quid fallaciæ in hac hypothesis?

15. Quintò aiunt doctrinam esse falsam, temerariam, & praxi antiquæ Ecclesiæ contrariam, asserere tanquam probabile, quod Catholici non possint saluâ conscientiam admittere Episcopum ob solam confirmationem, etiam supposito quod ex admissione Episcopi persecutio ingrauesceret. Sed inprimis in eo mala fide agunt, quod verba Discussoris ita referant,

aç

Pro Nicolao Smithoe. 78

ac si ageret de quouis Episcopo, etiam Ordinario, & in quouis casu, v. g. etiam si ius in re haberet, fuissetque ex legitima sua possessione, per vim, & iniustitiam expulsus, cum tamen solum loquatur de admit-tendo Episcopo ab initio, quando antè nullus esset. Et quamvis neque de hoc quicquam definiat Discus-sor, sed Summi Pontifi-cis arbitrio rem relinquen-dam disertè asserat, tamen si res in se discutiatur, sa-nè longè verius est, ob so-lum Confirmationis Sacra-mentum mitti non debere Episcopum cum persecu-tionis incremento; unde nec ob hoc solum vnquam missus

missus est: quæ assertio abundè probatur iudicio tot Romanorum Pontificum, qui durante persecutionis rigore, nullaque mitigationis spe affulgente, nunquã mittendum censuerunt Episcopum, etiam si confirmationis Sacramentum deesset; sed tunc tandem missus est, quando tractatus de nuptijs, primò quidem cū Hispaniarum Ser^{ma} Infante, deinde verò cum Ser^{ma} Domina ac Regina moderna, mitiora tempora pollicebatur. Nec quicquam est in antiqua Ecclesiæ praxi in contrarium. Nullum est exemplum, nec exempli vestigium in tota antiquitate, quo ostendatur, ob solum

lum Confirmationis Sacramentum, Episcopos cum persecutionis incremento admissos, immò contrarium ex Africanâ persecutione sub Arianis apertè conuincitur, vt doctè ab alijs demonstratum est. Sed facile est istis hominibus temerè pro libito, quod volunt dicere, & pro oraculis Delphicis sine probatione vllâ simplicioribus venditare.

Num. 16.

D Doctor non debebat doctrinam adeò difficilem fundare super Epistolam, quam, vt suppono, ipsemet nouit nō esse adeò

D

au-

authenticam, vt super eam
fundari possit pūctum do-
ctrinale.

Censura.

HÆc Propositio est te-
meraria, in quantum
doctrinam difficilem (cre-
ditu nimirum) vocat, quæ
Conciliorum autoritate &
Patrum consensione robo-
ratur.

Refutatio.

16. **D**Octrinam vocat diffi-
cilem Discussor, quam
num. 1, ex Doctore propo-
fuerat, totâque eâ quæstio-
ne duram & improbabilem
demonstrauerat, qua affere-
batur admittendū esse Epis-
copum

Pro Nicolao Smitheo. 75
copum vel ob solam Cōfir-
mationem, qualiscunque
ea occasione accersatur in
totum regnum persecu-
tio, adeoque esse necessa-
rium illud Sacramentum,
vt vel cū eiusmodi in-
commodis procurandum
sit. Hanc ibi vocat diffici-
lem, hæc ergo esse debet, ne
nugatores & falsarij sint,
quam Patrum consensione,
& Conciliorum authori-
tate roboratam prædicant.
Sic autem genuinè intel-
lectâ eorum sententiâ, im-
pia est, temeraria, & scâda-
losa: imponunt enim Ca-
tholicorum ceruicibus o-
nus grauissimum, temerè
contra torrentem omnium
planè Doctorum, quotquot

vnquam hanc lucem aspe-
 xerunt. Nullus à Theolo-
 gis natis ante Kellisonum
 eam propositionem tenuit,
 nulli in mentem venit vn-
 quam id oneris imponere.
 Theologi omnes vel nullū
 omnino præceptum Con-
 firmationis agnoscunt; quæ
 videtur, nunc præcipuè
 dierum, longè communior
 sententia, vel qui rigidissi-
 mè loquuntur, solum do-
 cent esse in præcepto, quā-
 do sine incommodo, sine
 periculo haberi possit. Ita
 Scotus,^a *Iudicaretur, inquit,*
contemptus, si oblatâ omnimo-
dâ opportunitate non suscipe-
retur. Durandus^b censetur
 in aliquo casu Confirma-
 tionem esse in præcepto,
 sed

^a In 4.
 dist. 7.
 q. 2.

^b In 4.
 dist. 7.
 q. 1.

sed cum hac limitatione *ſi*
habeatur *opportunitas* *confe-*
rentis. Argentinas ^a idem
tenet, *Supposito*, inquit, *quod*
plenariam *habeat* *opportunita-*
tem *ipsam* *susciendi.* Palu-
danus, ^b *Si* *habet* *Confirman-*
tem, & *omnia* *parata.* S. Bo-
nauentura, ^c & Alensis, ^d *Si*
habeat, inquit, *locum* &
tempus, & *opportunitatem* *ne-*
gligendo *contemnit.* Estius,
^e *Cum* *ſit* *opportuna* *eius* *susce-*
ptio, &c. Cum hac modifi-
catione locuti ſunt Docto-
res, qui omnium rigidissi-
mi in hac materiâ fuerunt;
alii enim abſolutè dicunt
nullum omninò extare hu-
ius Sacramenti rigorosum
præceptum. Ita Adrianus,
^f Dominicus Sotus, ^g Caie-

D 3

tanus

^a Eadē
diſt. 21.
4.

^b Ibid.
q. 1.

^c Ibid.
art. 3. q.
2.

^d 4. par.
q. 2. 5.
memb.

^e 2. ad 3.
^e Eadē
diſt. q.
18.

^f In 4.
de con-
firmat.
art. 1.

^g In 4.
diſt. 7.
q. vii.
art. 8.

n. 8.

b Lib. 1

var. re-

fol. c. 10

n. 5.

e In de-

cif. c. 2.

de Cō-

firm.

dub. 4.

d dist. 7

pag. 71.

e Lib. 3.

c. 1. n. 6.

f To. 4.

dis. 5. q.

2. p. 3.

e To. 3.

in 3. pa.

d. 38.

sec. 1.

b Sūme

to. 1. c.

69.

i Dist. 7

q. 2.

k 3. p. q.

72. n.

88.

l To. 4.

dis. 4. q.

c. 5. n. 4.

tanus summa verb. Cōfirm.

Nauarrus summa^a, Couar-ruuias^b, Zambranus^c, Ru-beus^d, Henriquez^e, Valen-tia^f, Suarez^g, Rodriguez^h,

Cauellus in scholijs in Sco-

tumⁱ, Coninck^k, Tanner^l,Bonacina de Cōfirm.^m Re-ginaldusⁿ, Præpositus^o,Laymā^p. Est ergo difficilis

hæc doctrina, vt modestis-

simè locutus est Discussor,

& sentētia Censuræ teme-

raria, & erronea.

Nec dicere possunt se ita

Discussorē intellexisse, ac

si diceret doctrinam ex S.

Clemēte ibi relatam, quod

videlicet Cōfirmatio perfe-

ctos nos reddat Christianos,

esse difficilē, hoc (inquā) di-

4. dub. 2. n. 43. m pun. 2. n lib. 28. c. 5. n.

27. o q. 72. art. 1. dub. 3. p Lib. 5. trac. 3

c. 5. n. 4.

Pro Nicolao Smitheo. 79
cere nō possūt, quia hoc nō
fuit *punctū illud doctrinale*, de
quo erat quæstio, nec quic-
quam de difficultate huius
doctrinæ ante egerat; cla-
re igitur intellexerūt eum
loqui de præcepto hoc
Sacramentum suscipiendi,
de quo totā quæstione ac-
tum fuerat. Adde eodem fe-
rè redire, si dicas sine Cō-
firmatione nō posse nos es-
se perfectos Christianos, in
sensu quo id affirmat Doc-
tor, hoc est, etiā si nullā cul-
pā, nullā negligentiam, sed
merè ob grauē persecutio-
nem vitandam omittatur,
nihilominus manēdum es-
se in quadam spiritualis
vitæ infantia & imbecil-
litate, vt ait ille. Hæc

D 4

doc-

doctrina difficillima est, & Censura si hoc modo intelligenda sit, falsa, & temeraria: vt vel hac in parte (vtor eorum verbis) sua steter oraculo diuino fides, *Mentita est iniquitas sibi.*

Ibidem.

EX quibus omnibus evidens est, quod non esse perfectum Christianum in eo sensu (si quem intendit S. Clemens) nō sit res adeo terribilis, ac verba sonare videntur, priusquam distinctē & in vero sensu explicentur.

Censu-

Censura.

HÆc propositio falsa est, scandalosa, & Sacramento Confirmationis à Christo instituto iniuriosa, quatenus rem minimè grauem, & terribilem videtur asserere carentiã perfectionis, quæ ab ipso Sacramento confertur.

Denique tota quæstio de Sacramento Confirmationis periculosa est, auertitque fidelem populum à desiderio, susceptione, & reuerentiã eiusdẽ Sacramenti: & prætextu non necessitatis, subdolè illud inutile esse insinuat, quicquid in contrarium Auctor prote-

D s stetur;

stetur ; cū tamen sit vnicum medium specialiter institutum à Christo ad cōferendū ex opere operato, & per se ius propriū ad auxilia & robur speciale ad fidei professionem: vixque Auctor excusari potest à dolo, quod nullā characteris Confirmationis Christianum perficientis toto tractatu fecerit mentionem, & quod SS. Patrum auctoritates, quæ pro effectibus Confirmationis proferuntur, falsā interdum negatione eludat.

Refutatio.

17. **N**On esse rem adeò terribilem, sed vanis amplifi-

plificationibus exaggerata, vt simplicibus illudetur, est manifestè demonstratum, cùm nullū sit Catholicis in Angliā periculum vllius peccati mortalis, vel venialis, vel carentiæ auxiliorum ad profitendam fidem idoneorum, si Confirmationis Sacramentum prætermittant, quando absque persecutionis incremento haberi nequireret, vel si deesset qui illud conferret, vt est omnium Doctorum concors sententia. Ad coronidem, dico totam hanc quæstionem Diffussoris de Confirmatione puram, sinceram, & receptam apud omnes orthodoxos continere doctrinam.

D 6

Quod

Quod aiunt eum insinuare Sacramentum hoc esse inutile, facta est calumnia, Authoris verbis clarissimè contraria. Quod aiunt esse vnicum medium à Christo institutū, æquiucum est: si enim loquatur de Christo vt homine, & medijs in lege nouā specialiter institutis ad robur in proficiendā fide, verum est; at simpliciter alia sunt media à Christo, siue vt Deo, siue vt homine mortalibus concessa, multò magis efficacia, vt continua oratio, & cælestium meditatio iuncta cum ieiunio, eleēmosyna, & Sacramētorum aliorum susceptione, vt suprā satis est demonstratum.

Cha-

Pro Nicolao Smitheo. 85

Characteris non fecit mentionem Discussor, quia est merè *signum spirituale*, & *indelebile in animâ*, vt docent Concilia, nihil roboris nisi mediantibus auxilijs conferens ad fidem profitendam, vt docent Theologi. Authoritates Patrum doctissimè explicat & solidissimè, nec aliquid habent Cēsores eo in genere quod obijciant.

Denique tota censura in eo versatur, vt Authoris mentem, & verba per se sanè optima, & verissima, in sensus trahat, & torqueat incommodos, alienos, & nunquam ab eo cogitados, modo Christianis animis indigno: vt Religiosum statum,

Conc.

Flor. in

decreto

Eugen.

4. s. 5.

Conc.

Trid.

sess. 7.

can. 9.

de Sacr.

in ge-

nera.

Vasqu.

3. p. t. 2.

d. 134.

nu. 62.

Co-

ninck 3

p. q. 63.

ar. 2. n.

12.

Laymā

15. tra.

1. c. 7.

n. 3.

18.

tum, & Christi consilia in
contemptionem adducat :
vt populo christiano per-
suadeatur ingentem quan-
dam fiduciam & perseue-
rantia securitatem ponere
in medijs quibusdam , san-
ctis illis quidem, & verè v-
tilibus, sed carni & sangui-
ni plerumque haud diffici-
libus , quæque vnico actu
in pueritiâ expediri so-
lent : parui verò facere as-
peram illam Sanctorum
viam, diuitiarum , mundi-
que contemptum, oratio-
nis, ieiunij, & continuam
sensuum refrænationem,
vtpote secundum Censo-
res cum illis alijs in vir-
tute, & ad perseuerandum
efficacia non conferenda;
quo

quo sanè , nihil hominum
saluti perniciosius , ni-
hil ad morum corruptelas
potentius , nihil quo veri-
us Calvinismo adhinnia-
tur.

Illud tandem iniquissi-
mum, quod tātā cum acri-
moniā culices in Smitheo
persequantur , in Kelliso-
no Camelos deglutiant, ni-
hil in istius doctrinā durū ,
aut secius quàm deberet
dictum insinuant, perinde,
ac si Smitheus nō exoticas,
& nunquam antè auditas
nouitates, sed purā putam
veritatem impugnasset.
Discent profectò aliquan-
do suo malo iniqui hi iu-
dices, quàm sit diuino iu-
dicio penitus infixum il-
lud

Prove.
20. V.
10.

lud Sapiientis : Pondus &
pondus , mensura & mensura,
vtrumque abominabile est apud
Deum.

CAPVT

XXXXXXXXXXXX

CAPVT SECVNDVM.

*Refutatur censura in qua-
stionem 5. Discussoris, cir-
ca comparationem, quam
facit Doctor inter Episco-
pos Curatos & Religiosos.*

VAFRE hūc titulum
mutarunt Cēsores,
ex quo animaduer-
tebant intellectu-
rum Lec-
torem, Smitheum non spō-
te suā ad comparationes
istas descendisse, sed coac-
tum planē Kellisoni exem-
plo, qui eas primò institue-
rat cum insigni omnium
Religiosorum iniuriā.

19.

Ex

Ex quaestione 5. num. 3.

NEgari non debet hominem facientem opera aliorum perfectiua, actiones de se prestare meritorias, & de se perfectiuas operantis: nihilominus nisi etiam fiant cum perfectione (quod contingere non potest, nisi homo aliunde perfectus sit) magis aptæ sunt nocere quam iuuare, ratione magnarum imperfectionum, & variorum periculorum, quibus ex malâ executione tam nobilium actionum homo ipse obnoxius est.

Cen.

Censura.

HÆc propositio multiplici & affectatâ æquiocatione laborat, sub quâ multi latent errores.

1. Intellecta de omnibus actionibus perfectiuis aliorû per comparisonem ad suscipientes, quasi sint suscipientibus nociuæ potiùs quàm proficuæ, nisi à perfectis procedant, est hæretica. 2.

Intellecta de ijsdem actionibus per comparisonē ad ipsum operantem, quatenus generatim de omnibus loquitur, & quatenus dicit eas magis aptas esse nocere quàm iuuare : & sic actionibus ex se bonis attribuit
nocu-

nocumentum, quod solis hominum vitijs debet attribui, adhuc falsa, temeraria, verbo Dei contraria; quicquid addat de imperfectionibus & periculis, quibus homo est obnoxius.

3. Quatenus ait perfectionem necessariam istis actionibus, ne noceant siue operanti, siue suscipiētib, non posse ab alijs proficisci, quā à perfectis, etiam falsa est, temeraria, erronea, destruitque merita incipientium & proficientium. 4. Quatenus asserit actiones istas non posse fieri cum perfectione, nisi homo aliunde perfectus sit, innuens perfectionem istarum actionum & hominū
à qui-

à quibus fiunt, necessario
petendam esse ab alio sta-
tu, & non posse haberi per
media proportionata pro-
prio statui unicuique P.E-
piscopali, falsa quoque est,
temeraria, erronea, & hæ-
resim sapit; negans in quo-
libet statu esse gratiam suf-
ficientem ad proprias fun-
ctiones, cum utilitate &
merito perficiendas.

Refutatio.

Discussoris doctrina cla-
ra est, & facilis, maxi-
mè si contextus legatur :
disertè enim num. 1. & 2.
proposuerat hîc agere non
de omnibus, qui salutem alio-
rum ex officio incumbunt,
sed

Nico-
laus
Smi-
theus
in q. 5.
n. 1. &
2.

Ibidem
n. 3.
propè
finem.

sed de solis Episcopis: unde quæ hoc numero dicit de perfectione requisitâ ad aliorum salutem procurandam, maximè intelligendum est spectare ad Episcopos, ad inferiores verò Curatos non nisi cum proportionem quâdam. Quod etiam adeò clarè ex sequentibus constat, ut solum ea legere sufficiat. Statim enim subdit hinc ortum esse, ut viri sancti tam altâ dignitatem semper conati sint declinare, Episcopalem videlicet, ut in censurâ sequenti intellexerunt etiam ipsi met Censores. Quo posito & Discussoris doctrinâ verissimam planè ac orthodoxam, censuram verò impiam,

piam, mendacem, & insulam facile ostendemus.

Discussoris doctrina tota nititur celebratissimo illo Summorum Pontificum plurimorum oraculo, & Iuris communis recepto axioma: *Neminem fieri debere Magistrum, antequam discipulus extiterit.* Ita Sanctus Cælestinus^a, S. Innocent. primus^b, & alij^c de electione & electi potestate. Cēsuerūt enim sanctissimi Patres, si Episcopus docere alios incipiat, quæ ipsemet necdum didicisset, futurum vt & sibi, & alijs noceret; futurū quod ait S. Gregor. in registro relatus cap. *Sicut Neophytus*^d, vt si trabes necdum ficcatis parietibus

^a 1. cap. Ordinat

dist. 59.

^b Cap. Miserū dist. 61.

^c Cap. Officij 38. &

cap. sū in Magistru

49. ^d Dist. 48.

bus

bus imponantur, & ante pondera hi accipiant, quā solidentur, *cunctam simul fabricam ad terram deponant.*

1. ad
Timot.
3. v. 6.

Hinc^a prohibet Apostolus ne Neophytus Ecclesiæ præficiatur, causam reddens; *ne in superbiam elatus, in iudicium incidat diaboli;* manifestè docens, nisi ante status Episcopalis susceptionem, aliunde homo instructus accedat, graui eū æternæ damnationis periculo exponi. Vnde & cap.

1. Ti.
mot. 5.
v. 22.

5. monet Timotheum^b ne citò cuius manum imponat, ne scilicet communit peccatis alienis.

40.

Hoc certissimum dogma Fidei Catholicæ impugnant hîc in Smitheo Censores,

fores, volūtque, vt in quarto puncto apertè declarāt, necessarium non esse ad actiones Episcopales cum perfectione exercendas, quod aliunde sanctitas, seu perfectio ante ipsam Episcopatus susceptionem, habeatur; sed sufficere gratiam, & media illa, quæ ipsemet status Episcopalis secum affert; nec loquuntur in casu aliquo raro, & extraordinario, sed de eo quod simpliciter, & per se verum est, & asserendum: sic enim & verba sonant, & de hoc solum potest ijs esse cum Smithæo controuersia. Dico igitur sententiam hanc Cenforum hæresim sapere: apertè enim pug-

E nat

nat cum Dei verbo, & receptâ omnium SS. Patrum authoritate; nam si sufficiat sola gratia statui Episcopali annexa, vt homo, etiam cū perfectione, & sine periculo graui suæ salutis, munus illud obeat, iam periculum non erit, ne Neophytus, aut quiuis alius, qui necdum perfectionem, quam docturus est, propriâ exercitatione didicit, in superbiam incidat aut iudicium diaboli, neve trabes recenti impositæ parieti ruant, siquidem ipse status gratiæ sat collaturus est soliditatis secundum istos; nec maioris foret præsumptionis homini imperfecto Ecclesiæ gubern-

bernacula fuscipere, quàm
Religionem ingredi: cùm
ad perfectionem status pro-
prium conferendam, tam
secundum istos sufficiat E-
piscopatus per se solus,
ac sufficiat ordo Religio-
sus. Noua sanè sunt hæc,
absurda & paradoxa, & cō-
tra fidem. Lōgè aliter sen-
tit S. Thomas de hac re ^a, *Religionis status perfectionem*
non præsupponit, sed ad perfe-
ctionem inducit, Pontificalis
autem dignitas perfectionem
præsupponit. Et ^b *Dicendum,*
inquit, quod ordines sacri
præexigunt sanctitatem; sed
status Religionis cōt exerci-
tium quoddam ad sanctitatem
assequendam, unde pondus or-
dinum est imponēdum parieti-

40puse.

18. c.

19.

b 2. 2.

quæst.

189. ar.

1. ad 3.

bus iam desiccatis, sed pondus Religionis desiccat parietes, id est, homines ab humore vitiorum. S. Bonaventura^a, ad prælationis statum non congruit accedere nisi perfectum, ut Gregorius ait, &c. Suarez^b Status Episcopalis præsupponit perfectionem in eo, qui ad illum assumitur. Bellarminus^c de Monachis ait. Statum Episcopalem esse statum perfectionis adeptæ, statum Religiosum esse statum perfectionis acquirendæ. Estque hæc concors Theologorum sententia in Dei verbo, & Sacris canonibus apertissimè fundata. Ratiuncula, quam ad hoc probandum insinuant, sophistica est & nullius momenti. Fatemur enim esse

^a Apol. pauperū c. 3. resp. 1.

^b To. 3 de Relig. lib. 1. c. 18. n. 9. c cap. 2.

^b Status Episcopalis præsupponit perfectionem in eo, qui ad illum assumitur. Bellarminus de Monachis^c ait. Statum Episcopalem esse statum perfectionis adeptæ, statum Religiosum esse statum perfectionis acquirendæ. Estque hæc concors Theologorum sententia in Dei verbo, & Sacris canonibus apertissimè fundata. Ratiuncula, quam ad hoc probandum insinuant, sophistica est & nullius momenti. Fatemur enim esse

Pro Nicolao Smitheo. 101
esse in quolibet statu gra-
tiam sufficientem ad pro-
prias functiones cum vtili-
tate & merito exercendas;
verum dicimus hanc gra-
tiam ex lege ordinariâ non
dari ijs, qui indebitè sta-
tum illum suscipiunt: in-
debitè autem suscipere sta-
tum Episcopalem, qui ante
perfectionem assecuti non
sunt: *Quia*, inquit S. Tho-
mas^a, *ad statum Episcopalem*
præexigitur vita perfectio, ut
patet per hoc quod Deus à Petro
quæsiuit, si plus eum ceteris di-
ligeret, antequam ei commit-
teret Pastorale officium. Gra-
tia ergo, quam Deus istius-
modi offert, quo salutem
suam in tuto collocent, nō
est ad præstandas cum vti-

d 2.2.q.
185. ar.
1. ad 2.

E 3 litate

a In
cap. per
eas, de
voto.

litate & merito, nedum cū perfectione, & sine periculo functiones Episcopales ; sed ad humiliter corrigendum errorem, & ad dignitati renuntiandum, si, inquam, securi velint esse, & sine periculo ; quia non constat Deum gratiam ijs daturum ad dignè docendum, quod nunquā didicerunt. Hinc Innocentius III. ^a ad quēdam Episcopum qui indebitè statum susceperat Episcopalem, sic scribit, *Si tuam desideras sanare conscientiam, regimen resignes, &c.* Sentit ergo sapientissimus Pontifex, non omnibus in Episcopali fastigio constitutis, in gratiā status illius propriā, fatis

Pro Nicolao Smitheo. 103
fatis esse præsidij.

Hinc sequitur rectè dixisse Discussores, ut quis cū
21.

perfectiōe debitā actio-
nes exerceat aliorum per-
fectiuas, necessarium esse,
ut ipse aliunde perfectus
sit; loquitur enim de actio-
nibus Episcoporum pro-
prijs, ad quas perfectiōem
præexigi, satis superque
ostensum est. Idemque in
terminis docet S. Thomas,

*Ridiculum est perfectiōis
magistrum fieri, qui perfectiō-
nem per experimentum nō no-
uit.* Quamuis & vniuersim
dici possit, eos, qui alijs per-
ficiendis operam dare vo-
lunt, esse debere antea per-
fectos, saltem si absque pe-
riculo id functionis præ-

40 pusc.

18. c 19

E 4 stare

2. 2.
q. 184.
ar. 6.

6 q. 182
ar. 1. ad
3.

stare cupiunt, cum quâ limitatione semper loquitur Discussor: idque ad minimum docet S. Thomas^a ai-
ens etiam ad ordinem sacrum Diaconatus, vel presbyterij requiri perfectionem interiorem, vt quis dignè actus huiusmodi exerceat, requiri autem præuiè & ante susceptionem ipsam ordinum, interpretatur ipsemet S. Thomas infra^a,^b quamuis enim non statim damnandus videatur, qui nondum perfectus alios perficere aggreditur, at sanè verissimum saltem est, eum plus minùs, pronaturâ operum & circumstantiarum, periculo sese exponere, actiones illas vitiosè,

Pro Nicolao Smitheo. 105
tiosè, & cum nocumento
proprio exercendi. Quo-
circa futile est, quod in ter-
tio puncto huius Censuræ
opponitur, destrui merita
incipientium & proficien-
tium, si ad perfectionem
istarum operationum re-
quiratur, vt non nisi à per-
fectis proficiscantur. Res-
pondeo enim hic non agi
de quibuscunque operati-
onibus meritorijs, sed de
perfectorum proprijs; ine-
ptum enim est dicere inci-
pientium esse alios perfice-
re, aut sine salutis suæ pe-
riculo, eos id facere posse,
præsertim in gradu Epis-
copali, de quo erat sermo.

Iam verò in eo quod in 22.
secundo puncto nolunt as-

E s . . . serj

Ad
Rom. 7
v. 12. &
13.

feri actiones de se bonas ,
& aliorum perfectiuras ,
magis esse posse aptas no-
cere quàm iuuare , ratione
imperfectiurum , & peri-
culorum, quibus operās est
obnoxius , si nimirum cum
perfectiure debitā non fi-
ant, planè Dei verbo, & om-
nibus Theologis contradi-
cunt. Rem enim in se opti-
mam posse nostro vitio oc-
casionaliter, vt loquuntur
Doctores, nocere, de fide
mihi videtur esse. Et proba-
tur quia lex Dei sancta est,
bona, & iusta,^a & tamē hāc
ipsa nocet, occidit, iram
operatur, & quod bonū est
mihi, inquit Apostolus, fa-
ctum est mors, & ita cōtra
Pelagium hūc locum Apo-
stoli

stoli vniuersa intelligit Ec-
clesia. Et quoad præsen-
tem controuersiam extat
clara Iuris decisio^a, vbi di-
citur *Malos bona administran-*
do se tantummodo ledere, &
unde alijs commodum exhi-
bent, sibi dispendium præbe-
re. Dicere ergo nocumen-
tum spirituale, ita solis
hominum vitijs attribuen-
dum esse, vt rebus de se a-
lioqui bonis ob imperfec-
tionem nostram attribui
etiam non possit, falsum
est, & in fide erroneum. Et
ratio in præfenti est clara;
agimus enim de ipsismet
operationibus humanis,
quas, si malè fiant, vitiosas
esse, & nocere de fide est, e-
tiam si de se sint præstantis-

^a Nice-
laus
Papa ad
consul-
ta Bul-
garorū
cap. 71.
Refer-
tur cau-
sa 15. q.
8. cap.
finali.

simæ. Concionari, ius dicere, Sacramenta administrare, actiones sunt de se optimæ; at si fiant cupiditate inanis gloriæ, aut lucri terreni, aut cum pacto simoniaco, ecquis tam truncus est, vt neget eas nociuas, & plurimum nociuas fore? Ego eas nocere hîc probo: omne peccatum nocet: atqui istæ actiones malè factæ sunt peccata, ergo nocent.

Restat, vt intolerabilem, & affectatam prorsus eorum in deprauandâ Smithei mēte hallucinationem perstringamus. Aiunt in puncto primo & tertio Censuræ, eum asserere actiones istas hierarchicas, omnes
om-

omnino factas sine perfectione debitâ operantis, magis etiam nocere suscipienti, quàm prodesse, atque adeò absolutionem, verbi gratia, impensam à Sacerdote malo nocere poenitenti. Magna planè est hæc peruersitas, nec nisi malevolentia plenis hominibus potuit vel talis cogitatio incidere. Loquitur apertè de nocumento operantis proprio: ait enim actiones istas ita factas magis nocere, quàm prodesse, *ob magnas imperfectiones, quibus tam nobiles actiones non ritè obiens* q. 5. n. 3: *sese exponit*, vt habet vulgata versio, Anglicano exemplari planè conformis. Nec repugnat versio eorum, quam

quamuis per fraudem facta
fit obscurior. Sic nempe
agendum nobis est cum ho-
minibus, qui omnem fidem
& frontem exuerunt.

Ibidem.

Hinc fuit quod omnes
viri sancti adeò cona-
ti sint tam altam dignita-
tem declinare.

Censura.

Hæc propositio ratio-
ne particulæ *omnes*
est falsa, Apostolis & mul-
tis viris Sanctis iniuriosa.

Refu-

Refutatio.

Modus loquēdi vſita-
tus est & notiffimus. 23.

Omnes viri ſancti conati
ſunt hāc dignitatem decli-
nare, id eſt, generatim, &
per ſe loquendo, exceptis
fortē quibuſdam caſibus
raris, & extraordinarijs:
ſanē de Episcopis ſanctis
ex Monachatu aſſumptis
contra Caluinum aſſumat

Bellarminus ^a quod *conſtet* ^a Lib.
eos omnes inuitos ex monachis ^{de Mo-}
Episcopos factos : quam lau- ^{nachis}
^{c. 6.}

dem ceteris Sāctis, ex Cle-
ro ſaeculari aſſumptis, ne-
gare, carnalium eſt homi-
num Caluino ſimilium.

Nam quoad Apoſtolos ri-
ſu

fu planè res digna est, quòd
ad hos recurrant, vt inue-
niant, qui Episcopalem di-
gnitatem non declinarint :
Illi enim quando Apostoli,
seu Episcopi creati sunt,
nondum perfecti, & exi-
miè sancti erant ; sed in
festo Pentecostes, ante qui-
dem quàm functionem ex-
ercerent Episcopalem, sed
post statum susceptū, mo-
do quoad hoc extraordina-
rio, idonei facti sunt Mini-
stri noui Testamenti. Vnde
nec verisimile est, eos ante
rectè perspectam habuisse
sublimitatem, & pondus
istius status ; necdum enim
mysterium vocationis gen-
tium, & Mosaici Sacerdo-
tij abolitionem intellexe-
rant,

Pro Nicolao Smitheo. 113

rant, sed per Spiritum sanctum hæc omnia postmodum edocti sunt. Denique ex corporali Christi præsentia claram habuerunt Divinæ voluntatis interpretationem; hoc singulare in ijs; nec ad cæteros trahendum: sed nil mirum; si homines isti adeò ad dominandum in cleris prurientes, Sanctos omnes, alieni à se genij fuisse, audire nolint.

Num. 4.

Licet Episcopus sæcularis sit tantum in statu alios perficiendi, tamen Episcopus Regularis est in statu seipsum perficiendi, & alios.

Cen-

Censura.

HÆc propositio, quatenus denegat Episcopo sæculari statum perfecti-uum ipsius, falsa est, temeraria, verbo Dei contraria, & dignitati status Episcopalis derogat.

Refutatio.

24. **F**Alsiſſimum est & erroneum, statum sæcularis Episcopi esse eiusdem perfecti-uum eo in sensu, ut status iste institutus sit, mediaque habeat apta, & congrua ad primam perfectio-nis proprię acquisitionem, nec eam ante susceptam præ-

Pro Nicolao Smitheo. 115
præsupponat. Hic est Smithe-
i sensus apertus, videlicet ex vi præcisâ, & ordinariâ status sui, Episcopum sæcularem ex imperfecto perfectum non reddi, quamvis si accedat cum perfectione debitâ, dubium non est, quin per tam alti status functiones ritè obitas, seipsum etiam plurimum perficiat.

Ibidem.

Illi Religiosi, qui de Instituto suo præter perfectionem propriam incumbunt etiam proximis iuuandis, sunt in statu tum seipsos, tum alios perficiendi, & paulò post:
Eius-

Eiusmodi Religiosi non solum in quantum attendunt propriae salutis, verum etiam prout profitetur alios iuuare, sunt proprie in statu, quia perpetuò obligantur operibus vtriusque generis; & in quantum mittuntur ad proximos iuandos, hoc respectu excellunt Curatos Sæculares.

Censura.

VTraque propositio, in quantum asserit Religiosos, qui ex instituto suo incumbunt proximis iuandis, esse in statu alios perficiendi, & vt profitentur alios iuuare, esse proprie in statu, vtique perficiendi.

ciendialios, noua est, falsa, temeraria, & in errorem inducēs, callideque potestatem perficiendi ordinariā, quæ soli Pastorum statui competit, in istiusmodi Religiosorum statum trāsfrens, & in quantum subiungitur, istos Religiosos, eo respectu excellere Curatos sæculares, falsa est, præsumptuosa, veris, & ordinarijs Pastoribus iniuriosa.

Refutatio.

DVas habet partes hæc
Censura. In priori ne- 25.
gant Religiosos ex insti-
tuto suo proximis iuuan-
dis incumbētes, esse in sta-
tu

a 2.2.q.
188. ar.
4.

tu alios perficiendi; in quo
mirabilis planè eorum e-
lucet siue cæcitas, siue
maleuolentia. Cauillantur
hoc nouum esse, sed ineptè.
Est enim expressa doctrina
S. Thomæ a docentis
*Conuenientissimum esse ad præ-
dicandum, & ad alia huiusmo-
di, quæ pertinent ad salutem
animarum, aliquam Religio-
nem institui.* Non erunt ta-
les, credo, vt dicant, concio-
nari, confessiones excipe-
re, in cathedrâ docere, li-
bros sacrę doctrine cōscri-
bere, non esse actus alio-
rum perfectiuos, nec Reli-
giosos, dum istis vacant
operibus, alios non perfi-
cere, nisi fortè etiam pu-
tent aquam, nisi ex suo pu-
teo

teo hauſtam, ſitim non ex-
tinguere. S. Tho.^a de Reli-

gioſis iſtis ſic ait: *Sicut ma-* 42.2.9.
188. ar.

ius eſt illuminare, quàm lucere 6.

ſolum, ita maius eſt cōtemplata
alijs tradere, quàm ſolum con-
templari. Vult ergo Reli-

gioſos perficere, & illumi-

nare alios, ijs contempla-

ta tradendo. Sed aient for-

taſſe, id enim, licet vafrè

& æquiucè, indicant; eos

perficere quidem alios, ſed

non eſſe in ſtatu hoc faci-

endi. At nihil inſulſius.

Religioſi inſtituti ad mi-

litandum, ſunt in ſtatu mi-

litari, inſtituti ad actiones

vitæ actiuæ, vt ad inferui-

endum infirmis, ſunt in

ſtatu vitæ actiuæ, inſtituti

ad contemplandum, ſunt

in

2.2.7.
184.21.
5.

in statu vitæ contemplati-
uæ, soli illi qui ex instituto
dant operam alijs perficiē-
dis, & illuminandis, non
erunt in statu illuminandi,
& perficiendi alios, quis
credet hoc mysterium, nisi
qui nihil intelligit? Esse in
statu alios perficiendi, est
se ad hoc cum aliquâ solē-
nitate in perpetuum obli-
gasse iuxta S. Thomam^a,
qui ea ratione docet Epif-
copos esse in statu perfici-
endi alios, quod ad Pasto-
rale munus exercendum se
perpetuò adstrinxerint; at
sunt Religiosi, qui ex pro-
fessione etiam suâ, perpe-
tuò sese obligant ad alios
illuminandos & perficien-
dos, vt sæpiùs de varijs or-
dini-

dinibus declaravit Sedes Apostolica, & ex eorundem siue votis, regulis, & constitutionibus, luce clarius est; ergo nouum est, temerarium, præsumptuosè assertum, erroneum, & Sedi Apostolicæ iniurium, negare aliquos Religiosos esse in statu perficiendi alios.

Quoad secundam par- 26.
tem, ægrè ferunt Religio-
sos aliquos ratione istius
status Curionibus præferri.
Cæterum cùm iuxta rece-
ptam S. Thomæ ^a senten-
tiam, Curiones non ita sint
in statu iuuandi alios, cùm
ad id se perpetuò non obli-
gent, sed tantum ex officio,
quamdiu ipsis videbitur,
F eam

a 2. 2.
q. 184.
art. 6.

eam administrationem gerant, cum potestate pro libito vel Religionem ingrediendi, vel in sæculo, sine animarum curâ viuendi; sequitur sanè apertissimè eos, qui totam vitam ad seruiendum proximo, in laboriosis prædicandi, etiã apud infideles, & hæreticos, & sacra administrandi muneribus, deuouerunt, aliquid excellentiæ habere, quod Curiones non habent, proindeque Censuram hac ex parte falsam esse, iniuriam & Religiosis ordinibus derogantem.

Ibidem.

Differunt etiam iidem Religiosi ab Episcopo Re-

Regulari; quia esse Regularem est merè accidens respectu status Episcopalis: sed ipsamet vota istorum Religiosorum, quorum proprium institutum est, tum seipsos tum alios perficere, penitus cessarēt, si ad propriam tantummodo perfectionem restringerentur.

Censura.

HÆc propositio quoad priorem partē obliquè simplices Religiosos ex instituto suo obligatos ad alios iuuandos Episcopis Regularibus in statu perficiendi alios anteponens, noua est, temeraria, scandaloso-

dalosa & diuinæ ordinationi iniuriosa : quoad posteriorem verò partem falsa est, temeraria, scandalosa, Apostasie ianuam aperiens istis Religiosis infringendorum votorum, & reluc tandi Pastoribus occasionem tribuens, & summi Pontificis liberè mittendi authoritatem temerè coarctans.

Refutatio.

27. **E**rrant toto cælo, dum aiunt Discussores obliquè aliquos Religiosos simplices Episcopis Regularibus antepondere in statu perficiendi alios. Nihil aliud, aut dicit aut
sens

sentit ille, quam in Regulari Episcopo statum perfectionis acquirendæ, & statum eam alijs communicandi esse per accidens in Episcopo Regulari coniunctos; quia accidit Episcopo esse Regularem; at verò in Religiosis ex instituto aliorum salutis incumbentibus, hæc duo esse per se coniuncta, & cum intimâ illius status naturâ penitus connexa. Atque adeò statum perfectionis communicandæ magis per se competere nonnullis Religiosis, quàm status perfectionis acquirendæ ulli Episcopo, quàm Episcopo competat etiam Regulari. At Episcopos

F 3 quos-

quoscunque in statu alios perficiendi Religiosis non antecellere, nec dixit, nec intendit, nec per somnium cogitavit: sed enim his fraudibus, his Satanicis, & pudendis actibus opus fuit, ut tot R^{mis} Episcopis ab istis hominibus imponeretur.

28.

Quoad alteram partem negant studium iuuandi alios ita esse cum vlllo Religioso instituto cōnexum, ut vota penitus cessarent, si ad propriam tantummodò perfectionem restringerentur. Sed hoc indoctè, & temerariè negant, cū communis Theologorum sententia, nemine reclamante, sit in contrarium.

rium. Neminem videlicet
ex vi voti obligari posse
ad amplius, quàm se ex-
tendat ipsum votum: vt do-
cet S. Thomas^a. Vnde sicut <sup>a quod-
lib. 10.
ar. 10.</sup>
non potest sæcularis ad Re-
ligiosam vitam inuitus cõ-
pelli; ita nec Religiosus
ad seruandum aliud vitæ
genus quam ipse spontè
suscepit. Quare S. Ber-
nardus de præcepto & dis-
pensatione^b. *Solum*, inquit, ^{b Cap.}
id à me exigì posse arbitror 7.
quod promisi. Disputant qui-
dam Doctores, an possit
Capitulum generale, vel
etiam summus Pontifex
aliqua supra regulam præ-
cipere, & plerique negant
etiam id posse eos facere:
vt videre est apud Sâchez^c. <sup>c Lib.
16. Mo-
ral. c. 7</sup>

At vt totalem aliquem seu
 substantialem regulæ mu-
 tationem introducant, vt
 verbi causa ex Mendicanti-
 bus Carthusianos faciant, &
 similia, omnes supponunt
 id fieri non posse: & meri-
 tò, quia cùm obligatio Re-
 ligiosi nascatur ex liberâ
 voluntate ipsius, obligari
 non potest ultra id quod
 ipse vouit. Ita Sanchez ci-
 tatus, Suarez ^a, Vasquez ^b,
 Lessius ^c, & alij: cùm er-
 go restringere Religiosos
 nonnullos ad sibi soli vacân-
 dum, foret regulam ipsam
 substantialiter immutare,
 finemque, ac scopum essen-
 tialem Instituti penitus e-
 uertere, manifestè sequi-
 tur Religiosos istos ad eius-
 modi

^a Ro. 3.

de Re-

ligione

l. 10. c.

3. n. 5.

& 9.

^b 12. to.

2. disp

154. c. 4.

^c Lib. 2.

de iu-

stitia. c.

41.

dub. 9.

modi viuendi formam non
posse compelli, sed eo ip-
so liberos ab omni Regula-
ris vitæ obseruatione man-
suros: Nam proprium suū
institutum exercere non
permittuntur, vt supponi-
mus, alienum, seu substan-
tialiter diuersum, seruare
non tenentur, ergo cesset,
necessè est, votorum Re-
ligiosorum obligatio. Nec
potest hoc vllò colore ne-
gari, nisi supponatur finem
hunc iuuandi proximos,
non esse Religioso statui es-
sentialem quod falsum est,
& varijs Sedis Apostolicæ
definitionibus apertè con-
trarium.

Dicunt primò hinc ape- 29.
riri ianuam Apostasiæ, sed
E s vt

vt leuiter dicitur, ita facile contemnitur. Nunquam hactenus visæ sunt mutationes istiusmodi, nec facile fieri possunt, & si fierent, non foret Apostasia, sed votorum legitima cessatio. Illud fortè insinuare volunt, etiam singulos Religiosos occasionem arrepturos vota deferendi, si eos Prælatus à iuuandis alijs cohibeat. Sed non sequitur; quia hoc etiam regula decernit, vt Prælato integrum sit, particulares ab his muneribus, cum expedire visum fuerit, amouere; nam vt ait

2.2. q. 188. ar. 4. ad 3. S. Thomas^a, *non est cuiuslibet Religiosi indifferenter ista facere, sed secundum modum*

modum

Pro Nicolao Smitheo. 131
derationem eorum, qui huius-
modi Religionibus præficiun-
tur, & secundum taxationem
ipsorum Prelatorum.

Secundò aiunt hinc oc-
casione[m] tribui Religio-
sis reluctandi Pastoribus.

Respondeo hoc in errore
fundatum esse, & plus ni-
mio redolere damnatam
hæresim Ioannis à Poliacò.

Ac si Pastoribus inferiori-
bus integrum esset Reli-
giosos ad sibi solis vacan-
dum restringere, contra
eorum instituta, & priuile-
gia à summis Pontificibus
condita, & confirmata.

Tertiò aiunt hinc teme-
rè coarctari summi Pon-
tificis liberè mittendi au-
thoritatem. Bene est quòd

F 6 libe

Ioannis
de Po-
liaco
errores
damnā-
tur à
Ioanne
22. in
extrav.
de here-
ticis, ca.
Vas ele-
ctionis.

liberam hanc mittendi au-
 thoritatem in Pontifice ag-
 noscāt: hoc enim ipso mul-
 ta damnant, quæ aliàs pro-
 barunt. Sed perperam af-
 firmant eam à Discussore
 coarctari; non negat ille,
 quin potestatem habeat
 Pontifex, quando ita ex-
 pedire iudicauerit, cunctos
 Religiosos ordines à iuan-
 dis alijs amouere, sicut &
 posset iuxta veriore pro-
 batissimorum Theologorū
 sententiam, etiam Parocho-
 rum ordinem è medio tol-
 lere; sed negat in eo casu
 Religiosos illos, qui ex in-
 stituto alijs vacant, ad pro-
 fessionem suam ampliùs o-
 bligandos; quod verissimū
 esse iam demonstratum est,
 cum

Henri-
 quez l.
 6. c. 5.
 n. 8. &
 in mar-
 gine.
 Suarez
 3. p. t. 4.
 d. 25.
 sect. 1.
 n. 16.
 & alij
 cōmu-
 niter.

cū talem vitæ formam
nunquam sint professi. Cē-
terū neque illud tractat
Author, quid eo in casu
posset summus Pontifex, de
potestatis plenitudine, istis
Religiosis præcipere, quia
ad rem non est; illud sal-
tem est certum, eos ex vi
votorum, & professionis ad
nouam illam sibi solis va-
candi formam minimè ad-
stringendos, atque adeò
multos nec Regulares am-
plius futuros.

Num. 5.

E St ergo Episcopus in
statu, qui præsupponit,
sed non tribuit perfectio-
nem, quam status Religio-
sus

sus non præsupponit, sed tribuit.

Censura.

HÆc propositio, quatenus denegat quamcunque perfectionem Episcopi perfectiuam, quæ ab ipsius statu ei tribuatur, falsa est, temeraria, verbo Dei contraria, & dignitati status Episcopalis derogat.

Refutatio.

AVthor hîc aliud non ait, quàm statum Episcopalem non afferre perfectionem, sed præsupponere, id est, non esse statum perfectionis.

Pro Nicolao Smitheo. 135
 fectionis acquirendæ, sed
 communicandæ, non disci-
 pulatus, sed Magisterij, vt
 numero 24. explicatum est,
 & num. 20. ratione & San-
 ctorum autoritate confir-
 matum. Quibus addo gra-
 uissimi Doctoris Francis-
 ci Suarij ^a testimonium, v-
 bi ait, quòd ille *qui in statu*
Episcopali constituitur, licet
indigeat propriâ & personali
perfectiõne, non recipit ex vi
status media, quibus illam ac-
quirat, sed quibus illam exer-
ceat circa alios. Et num. 8. ait
quod status ipse per se non tri-
buat Episcopo dispositionem
requisitam. Et ^b, *Licet status*
Episcopalis sit perfectissimus,
supponit tamen, non confert
perfectiõnem per se loquendo.
 Ex

^a To. 3.
 de Re-
 ligione
 lib. 1. c.
 14. n. 7.

^b Lib. 6.
 de In-
 stitut.
 Societ.
 c. 8. n.
 14.

Ex quo patet Censuram istam falsam esse, iniustam, imò & Statui Episcopali derogantem, dum eum facit statum discipulatus, nō puri & perfecti magisterij. Laxat etiam ambitioni viam, dum incultis hominibus persuadet, satis fore præsidij ad perfectionem consequendam in medijs Statui Episcopali proprijs. Denique confundit gradus & status, dum quod proprium est statui perfectionis acquirendæ, in statum perfectionis acquisitæ malignè conatur transferre.

Num. 6.

Votum non acceptandi Episcopatum, est

Pro Nicolao Smitheo. 137
est validum & sanctum :
votum nō ingrediendi Re-
ligionem , est impium &
nullius valoris.

Censura.

HÆc propositio, quoad
priorem partem est
ambigua, & quatenus ex-
tenditur ad recusationem
Episcopatus tam impositi
quàm oblati, tam urgente
quàm cessante necessitate,
est falsa, temeraria, & sta-
tui Episcopali contume-
liosa.

Refutatio.

CAuillatio imperitissi- 31.
ma ; nondum didice-
runt

runt Cenfores, vota, iuramenta, promissiones, & contractus, etiam si absoluta sint, tacitis tamen quibusdam conditionibus affecta esse; quæ tamen communis est omnium Iurisperitorum sententia, ut docet

^a Lib. I.
de Ma-
trimo.
dis. 67.
n. 3.

Sanchez^a. Iurat verbi gratia depositarius se Domino petenti redditurum gladium depositum, & absolute iurat, tamen si furens repetat ad flagitium parandum, non tenetur reddere, nec censetur iuramentum ad hunc casum fuisse

^b Cap.
Ne quis.
22. §. 2.

se extensum^b. Videlicet quia in iuramento honestas intelligitur, inquit Glossa, cap. Quemadmodum de iure iurando, verbo, oculos, & l.

cum

Pro Nicolao Smitheo. 139
cum quis ff. de solut. Hoc
certissimum iuris princi-
pium negant apertissimè
Cēsores, & persuadere no-
bis volunt votum absolutū
de non acceptando Epif-
copatu, has condiciones
non subire, nec subintel-
ligi limitationem illam cō-
munem; nisi res ita mu-
tentur, vt seruari nequeat
sine salutis dispendio, &c.
Aiunt enim extendi eius-
modi votum ad recusatio-
nem Episcopatus non ob-
lati tantum, sed etiam im-
positi, & necessitate urgen-
te, ac proinde nec validum,
nec sanctum esse. Impudēs
planè & periculosa doctri-
na, quā datā euidenter se-
quitur omnia Religioso-
rum

rum vota, quæ fiunt in Ecclesiâ, iniqua esse & inuvalida : vouet verbi gratia quis absolutè castitatem, nec vnquam se vxorem ducturum, extenditur secundum ipsorum glossam hoc votum ad recusationem matrimonij, etiam casu quo ob ingens bonum Reipublicæ, ei summus Pontifex præciperet vxorem ducere. Restat ergo omnia Religiosorum vota iniusta esse, claudicantia, & vel nullius, vel certè ambigui valoris, iuxta ea quæ docet Sanchez. Quod si hoc puerile, & scuticâ dignum fit; si certo certius sit vota ista, quamuis absoluta, tamen cum moderatione intel-

Lib. 4
Moral.
c. 10.

intelligenda, nisi legitime
contrarium præcipiatur,
fateantur malignum esse,
& puerile dictum, quod vo-
tum absolutum de non ac-
ceptando Episcopatu, ad
recusationem illius etiam
impositi, & urgente neces-
sitate extēdatur. Quorum

omnium ea ratio certissi-
ma est, quia in generali con-
cessione non veniunt ea, quæ
quis in specie non esset verifi-
militer concessurus^a. Et quia

vt præclarè Glossa^b: Verba
generalia non extenduntur ad
ea, de quibus non est dictum
nec cogitatum. Episcopatum
autem imponi non est or-
dinarium, nec secundum
stylum iuris, Inuito enim
beneficium non datur.^c Eo-

dem

^a Cap.
In gene-
rali, in
regulis
iuris in
6.

^b Cap.
Nequis.
22. q. 2.
verbo,
Furens.

^c L. In-
uito ff.
de reg.
iuris, &
l. Inui-
tus §. 4.

dem titulo, & vrgēs necessitas multò minùs de facili præsumi potest. Itaque vouere, vel iurare se non accepturum Episcopatum, quando actu, vel virtute id intendat vouens, etiam quoad casus necessitatis, vel præcepti, est sine dubio illicitū, vt docet Glossa^a, versu *Sacrosāctis*. Et Diuus Tho.^b At quòd is qui vouet absolutè, & simpliciter se Episcopatum non acceptaturum, debeat censeri semper hoc intendisse, etiamsi simplici, & sincero animo processerit, etiamsi nihil aliud vouerit, quàm sese in diuinum honorem obligare, meliori modo quo poterat, & fortasse

^a Cap.
vn. dist.
85.

^b In 3.
dist. 39.
q. 1. ar.
3. q. 1.
ad 3. &
22. q.
185. ar.
2. ad 3.

Pro Nicolao Smitheo. 143

tasse etiam nihil cogitans
de casu extraordinario ne-
cessitatis, aut præcepti
(nam vniuersaliter loquun-
tur Censores, Smitheus
verò aliud non dixit, quam
votum huiusmodi validum
esse, scilicet per se lo-
quendo; & si iuxta natu-
ram suam fiat ex intentione
diuini honoris) hoc inquam
nouum est, absurdum, &
periculosum, vt ostensum
est, & contrarium docet
Glossa proximè citata, ai-
ens, præsumi iuramentum
non esse nisi de licitis, si a-
liud non constet. Et San-
chez^a optimè probat huius-
modi votum quando non
constat de intentione con-
trariâ validum esse, & obli-
gandi

o Lib. 6
mor. c.
18. n.
34.

144 *Vindicia*
gandi vim habere.

Ibidem.

QUod declaravit Papa de eo, qui votum suscepit de religione ingrediendâ, potest cum proportionem applicari ad propositum seu vocationem ad eiusmodi statum, cui non satisficit coram Deo per aliû vitæ cursum, licet vocatio esset altior.

Censura.

Ista propositio est falsa, temeraria, præsumptuosè asserta, & erronea, in quantum videtur inducere obligationem ad statum
Reli-

Pro Nicolao Smitheo. 145

Religiosum ex solo proposito, seu vocatione ad ipsum non obstante aliâ altiori vocatione.

Refutatio.

CAlumniosa est hæc cē-
sura : non dicit Smitheus propositum, seu vocationem ad Religiosum statum, inducere obligationem ad ipsum, sed tantum non satisfieri ei coram Deo, si resiliatur, &c. Hoc autem longè aliud est. Qui enim vocatus à Deo proponit Religionem ingredi, si animum postea ad nuptias & sæculum transferat, in hoc præcisè non peccat, nec mortaliter nec venialiter

32.

G

liter

liter iuxta probabiliorem
Theologorum sententiam,
nihilominus certum est
eum vocationi & propo-
sito non fatiscere, sed re-
silire, & ad minus perfecta
tendere; quæ desertio li-
cet in se, & per se pecca-
tum non contineat, tamen
potest facile esse causa per
accidēs, & occasio peccati,
immò & æterni interitus.
Facillimè enim fieri po-
test, quòd in aternâ Dei
præsciētiâ compertum sit,
eum in sæculo ob innume-
ras peccandi occasiones re-
ipsâ non perseueraturum,
qui in Religionis asylo fa-
cillimè cum Dei gratiâ eas
euitaturus erat. Multo quæ
certius est saltem eum mi-
nùs

nus perfecta sequi, quam
proposuerat, & iacturam
facere maioris boni; unde
dicuntur à Sanctis quan-
doque cadere, & deficere.

Ita S. Gregorius, ^{a Ca.} *Qui bo-*
na agunt, si meliora agere desi- <sup>Quæ-
na. l.
q. i.</sup>
derant, & post deliberata non
faciunt, licet in bonis priori-
bus perseuerent, in conspectu
tamen Dei ceciderunt ex deli-
beratione. Quid quæso est
cadere ex deliberatione in
conspectu Dei, quàm quod
ait Discussor, coram Deo
vocationi non satisfacere?
Sanè qui vocatus à Deo
proposuit mundum relin-
quere, Christi crucem,
propriæ voluntatis abnega-
tionem, sui cōtemptionem
amplecti, iam manum mi-

fit ad aratrum, vt probat ex

^a Lib. 1.
de voto
cap. 2.
n. 2.

Euangelio Suarez^a. Quia illi hoc dictum est, qui nudo tantum voluntatis proposito dixerat *sequar te*.

v. 57.

Quod si hoc fit manum ad aratrum mittere, sanè resilire, erit retrò respicere, locumque habebit in eo illud S. August. in hunc lo-

^b Ser. 7.
de verb.
Domi-
ni.

cum^b *Vocat te Oriens, & tu respicis Occidentem*, quare suo etiam modo applicandum erit illud, quod sequitur, eum non fore aptum regno Dei; non positiuè vt ait

c n. 25.

Suarez^c, ac si per hoc merè se ineptum reddat, sed priuatiuè, quia per hoc non fit aptus nec proficit. Vnde cōcludit idem Author, quod omittere huiusmodi

pre-

Pro Nicolao Smitheo. 149
propositum, licet culpam
non arguat, esse tamē cau-
sam non crescendi in virtu-
te, animique remissi, & te-
pidi, & ad perfectionem ca-
pessendam minùs apti in-
dicium. Non peccavit Iu-
uenis ille Euāgelicus, quod
bonis diuenditis Christum
sequi detrectaret, nihilo-
minus formidanda res erat,
quod ad ipsum alludens æ-
terna veritas pronuntiaret,
Facilius Camelum per foramen
acus intraturum, quàm ipsum
in regnum celorum. Qui hoc
sibi nominatim dictum non
horret, callum obduxit, &
tamen ad omnes propriè
pertinet, qui ad hanc cæ-
lestem vitam vocati terre-
narū rerum desiderio etiā

Matth.

19. v.

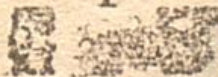
22.

Matth.

19. v.

24.

citra peccatum retrocedant. Quæ cum ita sint, verissimè dixit Discussor, non satisfieri huic vocationi coram Deo, altiore vocationem, etiam Episcopalem sequendo, illudque probari optimè dixit ex cap. *per tuas de voto*; inde enim satis apertè habetur, id quod etiam passim docent Theologi, licet Episcopalis dignitas sit simpliciter in se altior, & perfectior statu Religioso, hunc tamen in ordine ad nos illà optabiliorem esse, regulariter & per se loquendo: unde fit propositum Religiosi status esse magis meritum, Deo gratius, altius & securius quàm sit

 prece

Pro Nicolao Smitheo. 151
propositum, vel desiderium
obtinendi, vel acceptan-
di Episcopatum in casibus
ordinarijs. Ex quo mani-
festè sequitur eum qui re-
lictò Religionis proposito,
ad dignitatem Episcopa-
lem aspirat, vel eam ob-
latam in formâ ordinariâ,
cùm facilè posset, non re-
cusat: retrocedere & mi-
nus perfectè agere, quàm si
in proposito Religionis
persisteret, atque adeò nec
vocationi tam excellēti co-
ram Deo satisfacere. Nec
obstat quod Religiosus in
Episcopum electus non
respiciat retrò, si digni-
tatem acceptet; vt vide-
tur dicere S. Tho. ^a sed cō-
tra. Respondeo enim hoc

a 2. 2. q.

184. ar.

7. arg.

G4 ideò

ideò esse, quia iam Religio-
sam vitam professus est, &
perfectionem illius status
affecutus, adiungit ei per-
fectionem vitæ Pastoralis;
ad hæc, proposito, & voca-
tioni suæ satisfecit ingre-
diendo, experiūdo, & per-
feuerando laudabiliter vs-
que ad electionem, vnde
meritò sperare potest hanc
esse Dei vocationem, & vo-
luntatem: sic enim Eccle-
sia à Spiritu sancto guber-
nata, solet homines è coe-
nobijs ad infulas vocare, &
hæc conditio tacitè inest
Religiosæ professioni ex
Iuris dispositione, nisi spe-
ciali Ordinis lege excluda-
tur. Quare nihil cōtra vo-
cationem agit, quamuis &
huic

huic laudabilius foret, & maioris meriti, exemplo S. Thomæ Aquinatis, & plurimorum Sanctorum, Religiosam humilitatem fastigio Episcopali præoptare, suntque Religiosi in Ecclesia, qui ex approbatione Sedis Apostolicæ se obligant ad Episcopatum nō acceptandum, nisi ex præcepto incumbat necessitas: quod signum est, hoc regulariter loquendo esse maioris boni. Concludo igitur Censuram istam falsam esse, erroneam, & saluti animarū grauitern perniciosam.

Ex vi
S. Tho
mæ A-
quina
tis ap-
Surin-
t. 2. d.
7. Ma-
tj.
Religi-
osi Pro-
fessi Sc-
cietatis
Iesu, ut
constat
ex cor-
Insti-
tuto à
varijs
Ponti-
ficibus
appro-
bato &
confir-
mato.

Ibidem.

Desiderare Episcopatū
etiam pro eo quod in

G. 5. eo

a 2. 2. c.
185. ar.
l.

eo optimum est, nimirum pro bono animarum secundum S. Thomam^a, videtur praesumptio, & non defunt, qui dicant communiter esse peccatum mortale.

Censura.

Haec propositio ut iacet, est falsa, temeraria, verbo Dei contraria, & imponit S. Thomæ.

Refutatio.

33.
a 2. 2. q.
185. ar.
l. corp.

Verba S. Thomæ^a sunt. Appetere proximis predesse, est secundum se laudabile & virtuosum. Verum quia prout est Episcopalis actus, habet annexam gradus celsitudinem, præ-

Pro Nicolao Smitheo. 155
presumptuosum videtur, quod
aliquis praeesse appetat ad hoc
quod subditis profit, nisi ma-
nifesta necessitate imminente.
Non est opus nisi ista lege-
re, vt Censuræ falsitas in-
tolerabilis sese prodat. Ait
hic clarissimè S. Doctor
appetere alijs praeesse, hoc
est dignitatem Episcopa-
lem, etiam ad hoc vt alijs
profit, quod in Episcopatu
dixerat esse principale &
finale, atque adeò præ-
stantissimum, esse præsum-
ptuosum. Quid aliud dicit
Smitheus? Eadem est om-
nium Sanctorum senten-
tia, Episcopatum non esse
appetendum simpliciter, &
absolutè, (manifestæ enim
necessitatis casus, qui ra-

G 6 rissi-

rissimus est, semper intel-
litur exceptus, vnde nec
opus est eius meminisse.)

a opusc.
13. c. 19

Ita S. Thomas^a, *Qui ad sta-
tum Pontificalem promouetur,
quendam sublimitatis honorem
in his, quæ Christi sunt, conse-
quitur, quem appetere præsum-
ptuosum videtur, &c.* S. Bo-
nauentura Apol. pauperū^b.

b Cap. 3
resp. 1.

*Apparet igitur quod status
Prelationis simul est excelsus
& periculosus, & ideo ipsum
appetere simul est periculosum,
præsumptuosum, & stultum.
Hoc sine dubio, prout ia-*

c L. Si
quen-
quam.
Cod. de
Episc-
pis &
Cleri-
cis.

*cet, à fortiori damnabunt
sapientes isti. Damnabunt
sapiens illud Leonis Impe-
ratoris dictum, c vbi de E-
piscopo ait: Tantum ab am-
bitu debet esse sepositus, ut qua-
ratur*

ratur cogendus, rogatus rece-
dat, inuitatus refugiat, sola illi
suffragetur necessitas excusan-
di. Profectò enim indignus est
Sacerdotio, nisi fuerit ordina-
tus inuitus. Damniabunt il-
lud S. Bernardi^a ad Euge-
nium Papam, vbi de præfi-
ciendis Episcopis loquens
ait, Qui pro se rogat, iam iudi-
catus est. Hæc omnia aper-
tissimè probant præsump-
tuosum esse, & per se indi-
gnum, quacumque ratione
Episcopatum appetere, e-
tiam intuitu eius, quod in
eo optimum est; alioqui
simpliciter & absolutè, id
non debuissent dicere San-
cti prædicti: est ergo cen-
fura falsa, Patrum doctri-
næ contraria, & ambitioni

viam

*a Lib. 4.
de con-
sidera-
tione
cap. 4.*

viam sternens. Nec obstat

1. Tim.
3.

6 In eū-
dem
locum.

Apostolus ^a: *Qui Episcopatū
desid. &c. Non dicit, Bonum
desiderium habet, inquit S.
Tho. ^b sed bonum opus, scilicet
utilitatem plebis: sed nunquid
licet ipsum desiderare? Augu-
stinus dicit, quòd non. Hæc
D. Thomas ex suâ, & S.
August. sententiâ.*

Ibidem.

Votum Religionis im-
pleri posset per accep-
tationem Episcopatus, si
Episcopum esse melius
omnino esset.

Censura.

Hæc propositio est fal-
sa & absurda, quate-
nus innuit statum Episco-
palem nō esse omninò me-
lio

Pro Nicolao Smithæo. 159
liorem statu Religioso, cō-
tra communem Patrum
sententiam.

Refutatio.

Barbara ; & inepta est 34.
trāslatio quoad partem
vltimam ; vera versio ita
habet : *Siquidem esse Episco-* Nicol.
pum, esset in omnem partē me- Smi-
lius: hinc liquet Censuram theus
affectatā laborare æquiua- in q. 5.
catione vel potius decep- n. 6.
tione, nō dicit Author sta- pag. 116.
tum Episcopalem non esse
omninò meliorem statu
Religioso, cū cōtrarium
vbique dicat, & profitea-
tur, esse nimirum omninò,
simpliciter, & absolutè
meliorem, sed dicit non
ita.

ita omni ex parte excellere, vt quoad aliqua non superetur; nimisque se palponem facit, qui sentit nihil esse in Religioso statu melius & optabilius. Hoc enim si ita esset, cur tot Sancti magis optassent in claustro, quàm in throno Episcopali vitam transigere? vel omnes isti decepti sunt, vel aliquid boni in Religiosâ vitâ inuenerunt, quod in Episcopatu desideratur. Denique, vt optimè Discussor, si omni ex parte melius esset Episcopum esse, quàm Religiosum, posset votum Religionis impleri acceptato Episcopatu, *Non enim promissum infringit, qui in melius illud commutat*, cap. *Pere*

Peruenit. 2. de iureiurando,
& cap. *Scripturae* de voto.

Vnde potest quis authori-
tate propriâ, hac ratione
votum commutare, vt ex
communi sententiâ docet

Sanchez^a. Cùm itaque ne-

^a Lib. 4.
moral.

queat Religionis votum, in

c. 49. n.

Episcopatus acceptationē

4.

commutari, cap. *Per tuas* ci-

tato: rectè efficitur, quod

ait Suarez^b, *Votum Religio-*

^b To. 3.

nis completum aliquid perfe-

de Re-
ligione

ctionis addere Episcopali sta-

l. 1. c. 19

tui, quod status Episcopalis se-

n. 18.

cum non affert. Non est ergo

omni ex parte melior. Ad-

do nec in ordine ad nos, seu

electionem nostram in ca-

sibus ordinarijs simplici-

ter, & absolutè, licet in se

melior sit, quia simpliciter

me-

Apol.
pauper-
um res-
pons. I.
cap. 3.

melius est statum Religio-
sum quàm Episcopalem
appetere & procurare. Pro-
pter quæ S. Bonaventura
nō dubitavit affirmare sta-
tum Episcopalem & Reli-
giosum, *quoad substantiam*
status se habere sicut exceden-
tia, & excessa. Sed Smitheo
non licet, quod omnibus
Sanctis loqui licuit. Est
ergo Censura ista falsa, iu-
ri Communi, & Patribus
contraria, Religioso sta-
tui, & Evangelicæ pauper-
tati iniuria, atque in fide
erronea.

Num. 8.

QUoad me spectat, mal-
lem carere quacūque
per-

Pro Nicolao Smitheo. 163

perfectiōe, in quā Episcopus antecellere possit Religiosum, quā esse in statu, qui non requirat ex naturā & essentiā suā castitatem, sicuti status Episcopi eam nō requirit, cum tamen status Religiosi necessario & essentialiter Angelicam istam perfectiōem includat.

Censura.

Imprudens electio & malignè proposita, quā minus bonum præfertur maiori, & castitatis observantia præfertur omnibus simul perfectiōibus status Episcopalis, è quarum numero est eminentissima
cha-

charitas, & ineptè vnus
status castitas castitati al-
terius anteponitur, licet
reuerà vtrique statui an-
nexa sit specialis quædam
castitas.

Refutatio.

35. **I**N primis falsarios agunt,
more suo, quod aiunt à
Discussore præferri casti-
tatis obseruantiam, omni-
bus simul perfectionibus
status Episcopalis; nihil ta-
le habet ille; bene enim in-
tellexit castitatem etiam in
sæculo seruari posse; lo-
quitur igitur clarè non
de castitatis obseruantia,
sed de statu per se, & essen-
tialiter castitatis obseruan-
tiam

Pro Nicolao Smitheo. 165

tiam includente ; meritò
autem huiusmodi statum
cum innumerabilibus San-
ctis praeligendum censet
statui Episcopali ; cum e-
nim nobilissima hæc virtus
in statu legis gratiæ , & in
nouâ scripturâ sit mirificè
hominibus commendata ,
dubitare prudens nemo po-
test, quin status ille, quem
Christus speciali prouiden-
tiâ instituerit ad continen-
tiam perpetuò colendam ,
omnibus etiam affluat cæ-
lestis gratiæ diuitijs. *Virgo*, 1. Cor.
inquit Apostolus , *cogitat* 7. v. 34.
quæ Domini sunt , ut sit sancta
& corpore & spiritu , cum è
contrà , *Qui cum uxore est* , Ibid. 7.
sollicitus sit , quæ sunt mundi. 33.
S. Athanasius lib. de virgi-
nitate,

nitate, sub finem ait: *O virginitas opulencia indeficiens, corona immarcescibilis, templum Dei, domicilium Spiritus sancti, margarita preciosa, mortis & inferni profligatrix, Angelorum vita, corona Sanctorum, &c.* Rectè ergo colligit Discussor statum vitæ ex Christi institutione essentialiter continentia: obseruatione constantem adeò esse debere eximium, vt nō sit cur intuitu, aut spe cuiuscunque alterius perfectionis, eum cum Episcopali cōmutare quis prudenter velit; quem etiam Sanctorum fuisse sensum luce ipsa est clarius. Non quòd castitatem, vnam charitati præferrent, sed

Pro Nicolao Smitho. 167

sed quòd expeditissimam
ad charitatis culmen sibi
putauerunt viam, in statu
perfectionis acquirendæ,
hoc est Regulari; cui ef-
fentiale est impedimenta
diuini amoris, diuitias,
carnis illecebras, & simi-
lia amputare. Cùm tamen
Status Episcopalis secun-
dum se, & ex ijs, quæ ei
ex diuinâ institutione con-
ueniunt, prædicta impe-
dimenta nequaquam au-
ferat, quippe ex decreto
tātum Ecclesiæ castitatem
habet annexam.

Num. 9.

Dictum erat egregium
cuiusdam famosi Cō-
cio-

S. Tho.

2. 2. q.

186. ar.

4.

Card.

Caieta-

nus 2. 2.

q. 184.

ar. 7. in

fine.

Henri-

cus Gā-

denfis,

quodl.

12. q.

29.

Suarez

t. 3 de

Relig.

l. 1. c. 15

n. 12.

cionatoris , quod homines in electione status Episcopalis apti sint quædam cōsiderare , quæ citò euanescerent , si aliam inirent rationem , & sedulò ponderarent pro quot animabus rationem reddere tenētur , & fortè viderent , quod etiam in opulento Episcopatu oppignerent animam suam pro tot aliorum , vt pro singulis vix accipiant in stipendium medium florenum per annum , & inferiores Pastores vix duos carolos pro qualibet animæ curæ suæ commissâ.

Censura.

S Currile & profanum dictum , homine Christiano

Pro Nicolao Smitheo. 169
ftiano indignum, in om-
nium Pastorum Ecclesiæ
contumeliam & contemp-
tum.

Refutatio.

Hic dentes de nouo a- 36.
cuunt, & tumultuan-
tur, cùm ad Florenos, &
Carolos venit. Nolunt
hoc vlcus lancinari. Quid
contumeliæ, aut contemp-
tus hic Pastoribus irroge-
tur, capere non possum, ni-
si fortè probrosam ducant
paucitatem Carolorū; sed
Carnalium hoc est coruf-
catorum, non hominum è
Sorbonicâ facultate. Ego
fanè existimo hoc sacris
Ecclesiæ Præfulibus in pri-
mis

1. Cor.
9. v. 18.

mis honorificū, & eximio
illo fastigio dignissimum;
cū spiritualia abūdē mi-
nistrent, tam parcē ab ijs
metere carnalia: habeo
que mihi apertē suffragan-
tem Apostolum^a. *Qua est,*
inquit, ergo merces mea, ut
Euangelium predicans, sine
sumptu ponam Euangelium?
Gloriosum planē Episco-
pis sanctis, quod inuigi-
lent animabus sibi com-
missis, rationē pro ijs red-
dituri, adeò gratis, adeò
liberaliter, ut nec loco
iusti, planeque debiti sti-
pendij medium florenum
in singula capita recipiant;
hoc si inculcaretur, fieret
planē, ut cessaret multo-
rum murmur, intellige-
rent

Pro Nicolao Smitheo. 171
rentque fideles, quantum
suis Pastoribus obstricti
existant. Denique confide-
ratio ipsa per se pientissi-
ma est, & Christianæ plena
sapientiæ, cum eò tantum-
modo tēdat, vt ab ambitu,
cæcæque cupiditate mor-
tales reuocet, ijs verò, qui
ad Præfulatum vocantur,
opportunè suggerat, quàm
castè, quàm puro à terrenis
affectu, pascendis Christi
ouibus incumbendum sit;
*Cogunt enim multas inuenire
medicinas, multorum experi-
menta morborum. cap. Vt con-
stitueretur.* Est ergo Cen-
sura hæc maligna, contu-
meliosa, carnalis, auaritiam
fouens, & ambitionem.

*a Dist.
50.*

H 2

Num.

Num. II.

Perfectio Episcopi consistit in eo quod ex officio suo obligetur alios illuminare & animam suam pro grege ponere, si occasio requirat, quæ rarò accidit. Ad hæc duo Episcopus adstringitur ex iustitiâ, ratione sustentationis & honoris illi à grege præstiti, vel ex virtute fidelitatis respectu pacti cuiusdam impliciti, quo sese obligat, quando consecratur. At Religiosi ex merâ charitate vel religione, virtutibus nobilioribus iustitiâ aut fidelitate, alios illuminant, & vitam pro salute animarum

Pro Nicolao Smitheo. 173
rum periculis exponunt.

Censura.

I Sta propositio, in quantum omittit plures Episcopalis status operationes perfectiwas, subdola est & fallax. 2. In quantum perfectionem status Episcopalis ponit in obligatione, quæ potius sita est in continuâ præparatione animi ad pericula mortemque ipsam pro ouibus subeundam, & in maximâ charitate, adhuc fallax est, maligna & falsa. 3. In quantum occasionem ponendi animam suam pro ouibus rarò accidere subiungit, maligna est & falsa. 4. In quan-

H 3 tum

tum videtur asserere Episcopum ad sua munia adstrictum tantum ratione sustentationis & honoris, &c. falsa est, scandalosa, temeraria & erronea. 5. Quatenus supponit vel Episcopum non agere ex virtute charitatis & Religionis, vel opus, quod fit ex sola charitate, nobilius esse eo, quod fit ex charitate cum alijs virtutibus; ratione prioris sensus est falsa, contumeliosa, scandalosa & temeraria: ratione posterioris est etiam falsa, temeraria, erronea, & falso supponit Religiosos nihil accipere à populo.

Refu-

Refutatio.

Hic sophismatis, & lo- 37.
gomachijs simplicem
veritatem obscurare fata-
gunt. Primò Smitheum in-
cusant, quod plures Epif-
copalis status operationes
perfectiuas subdolè omit-
tat: sed nodum in scirpo
quærunt: nihil omisit Smi-
theus, quia nihil est Epif-
copalis dignitatis propri-
um, quod ad illuminatio-
nem aliorum non perti-
neat. Non erunt tam ma-
ligni in Episcopos, opinor,
vt solùm eos velint illumi-
nare, qui pro concione
dicunt, aut qui rudes do-
cent; ergo fateantur ne-
H4 cesse

a Cap. 1
Illumi-
nat.

b cap. 8.

c 3. par.
q. 64.
art. 1. ad
1.
d cap. 3.

cesse est actus illuminandi
latissimè patere. Illuminat
Episcopus, dum Baptis-
mum impertit, unde Sa-
cramentum Baptismi com-
munissimâ nomenclaturâ
vocatur *Illuminatio*, vt ex
Scripturis sacris, & Patri-
bus probat Bellarminus de
Baptis.^a Dum Sacramētum
Cōfirmationis administrat,
iuxta illud Tertulliani de
resurrectione carnis^b. *Caro*
manus impositione adumbratur,
vt anima spiritu illuminetur:
& vniuersim Sacerdotes illu-
minare Sacramenta gratiæ tra-
dendo, docet S. Thomas^c,
& S. Dionysius^d de Eccle-
siasticâ Hierarchiâ, *Com-*
mune est omnium etiam cate-
rorum, quæ Pontificem attin-
gunt,

Pro Nicolao Smitheo. 177
gunt, eos qui initiantur sacri
luminis participes facere. De-
nique ut scitè Bellarminus
de Baptismo, ideò Baptif- a cap. I.
mus vocatur *Illuminatio*,
quia in eo infunditur habi-
tus fidei; cùm igitur om-
nes operationes status E-
piscopalis tendant ad fidem
viuam in suo grege fouen-
dam, nutriendam, augen-
dam, & conseruandam, me-
ritò à Smitheo summarie
& strictim dici potuit per-
fectionem Episcopi in hac
illuminandi, & animam po-
nendi pro grege obligatio-
ne versari, maximè cùm a-
nimam pro grege ponere
tacitè etiam à fortiori infe-
rat omnem aliam pascendi
functionem, nomine au-

H 5 tem

tem pastionis totum Episcopale officium comprehendere certo certius est.

38. Secundò reprehendunt Smitheum, quod perfectionem status Episcopalis ponat in obligatione, quæ potius sita est in continuâ præparatione animi, &c. Hæc propositio censuræ, ut iacet, est erronea, & Wicklessianâ apertè sapit hæresim. Probatur, quia etiam femina, vel laicus possunt habere continuam præparationem animi ad pericula, mortemque ipsam subeundam pro omnibus, pro quibus eam habet Episcopus, cum charitate maximâ coniunctam. Vnde & Episcopus, qui dignitati

re-

renuntiasset, eandem numero charitatem, & animi præparationē retinere potest, atqui in istis, non in obligatione ad ea sita est iuxta Censores perfectio status Episcopalis, ergo perfectio status Episcopalis potest secundum istos in laico reperiri: quod sane malè sonat, & videtur in Wicklesso damnatum: ergo loquendo de perfectione non hominis sed status, meliùs, magisque Theologicè dixit Smitheus, eam consistere in obligatione ad prædicta, tum quia status perfectus semper est, etiamsi persona mala sit, quo tamen in casu, præparatio illa animi & charitas.

Errores
Wic-
kleffi
damna-
ti sunt
in Cō-
cilio
Con-
stanti-
ensi.

ritas deficiunt, tum quia perfectio status magis dicit obligationem quàm actū: In statu perfectionis propriè dicitur aliquis esse, inquit S.

2.2.q.
184.ar.
4.corp.

Thomas^a, non ex hoc quòd habet actum dilectionis perfectæ; sed ex hoc, quòd obligat se perpetuò cum aliquâ solemnitate ad ea quæ sunt perfectionis. Vnde si quæeratur in quo status Episcopi excellat statum Religiosi, non rectè responderetur in eo quod Episcopus habeat charitatem maximam; Religiosus verò eam non habeat, hoc enim sæpè falsum est; sed quod Episcopus obligetur ad ea quæ sunt maximæ charitatis, non item quilibet Religiosus.

Ter-

Tertiò aiunt malignum
esse, & falsum quod rarò
Episcopi habeant occasio-
nem ponendi animam pro
grege. Sed si ita sit, cur plu-
res non occumbunt? Re-
ligiosos hâc ætate innume-
rabiles scimus partim pro
fide, & pietate defenden-
dâ, partim vt peste infectis
seruirent morte sublatis,
non item Episcopos: quod
fanè non ideò dico, vt in
studio ponendi animas suas
Religiosos Episcopis con-
feram, sed vt ostendam ve-
rissimum esse, quod isti ma-
lignè carpunt in Discussio-
re, Episcopis licet sanctis-
simis, & ad dandam vitam
maximè paratis, nō ita fre-
quenter occasionem occū-
bendi

bendi præberi ; sed difficile est vel calumniari , vel adulari sine mendacijs.

Nicol.
Smi-
theus
in q. 5.
n. 11.

In quarto puncto veteratores agunt. Non habetur in textu illud *tantum* ; Quod aite est , Episcopos ex iustitiâ , ratione sustentationis & honoris obligari ad sua munia , cùm tamen Religiosi ex solâ charitate vel religione ad id obligentur ; proindeque quantum est ex hoc capite & cæteris paribus , aliquid reperiri excellentiæ in vocatione Religiosa , quod in Episcopali desideratur ; nimirum obligari perpetuò ad ministrandum alijs in spiritualibus absque vlllo iure sustentationis aut stipendijs.

Pro Nicolao Smitheo. 183

dij. Hoc enim perfectionis & consilij esse certo certius est, clarissimè à S. Paulo traditum^a, ubi licet affirmet licitum esse & iustum, *Vt qui Euangelium annuntiant, de Euangelio uiuāt*, subdit tamen, *se nihil horum usum esse*; & hanc ait esse gloriam suam, vt interpretatur S. Anselmus in eū locum. Et S. Augustinus de opere Monachorū^b, videlicet *vt sine sumptu poneret Euangelium*. Quocirca quod in quinto puncto hāc Smithei assertionem negent, & affirment, licet verbis inuolutis & equiuocis, melius non esse, & perfectius ex solā obligatione charitatis ministrare, quàm chari-

^a 1 Cor.
int. 9.

v. 14.

Ibid. v.

15.

^b Cap.
10.

charitatis & iustitiæ simul
ob stipendium, doctrina
est falsa, scandalosa, Dei
verbo, & rationis lumini
evidenter contraria, & ma-
nifestè astipulatur hæreticis,
qui negant ex hoc A-
postoli loco probari opera
Consilij, & supererogatio-
nis, quos refutat Bellarmi-
nus^a, cuius verba hæc sūt:

^a Lib. 2
de statu
Mo-
nach.
c. 9.

*Nam cum Dominus ordinasset
ijs, qui Euangelium annun-
tiant de Euangelio vivere,
Paulus maluit gratis Euange-
lium predicare; & sic facere
opus supererogationis. Nec ti-
muerunt isti inepto istorum
sophismate redargui, quod
scilicet opus factum ex cha-
ritate, & iustitiâ simul, non
sit minus nobile, quàm fa-
ctum*

ctū ex charitate sola; quod
sanè si quicquam valeat,
valet etiam ad gloriatio-
nem Apostoli elidendam:
sed in promptu est solutio.
Respondetur enim, melius
esse opus factum ex chari-
tate & iustitiâ simul, quàm
ex charitate solâ, si cætera
sint paria; hoc est stante
eodem obiecto, ijsdemque
circumstantijs, &c. At si
ex accessione obligationis
iustitiæ, opus ipsum, seu
obiectum mutetur, nec re-
maneat adeò arduum, adeò
carni & sanguini difficile,
sicut ante, ob annexum tē-
porale emolumētum, tunc
sanè facilè euenire potest,
vt opus ex solâ charitate
factum, longè sit præstan-
tius,

tius, quàm ex charitate,
& iustitiâ simul; sicut e-
nim longè excellentius est
dare vitam pro Christo
ex sola charitate, ob præ-
stantiam materiæ, quàm
reddere debitum coniu-
gale ex charitate, & iusti-
tiâ simul, ita potest esse
longè præstantius ex solâ
charitate ministrare spi-
ritualia, vbi nullus est ius-
titiae, aut stipendij titu-
lus, quàm ex charitate, &
iustitiâ simul, vbi iste in-
teruenerit. Et contrarium,
quod hîc docent Censores,
ineptum est, temerarium,
verbo Dei contrarium, &
erroneum: sed aiunt fal-
sò supponi Religiosos ni-
hil accipere à populo.

Ref-

Pro Nicolao Smitheo. 187

Respondeo Religiosos non accipere à populo sustentationem suam titulo stipendij, & tanquam iure debitam, intuitu ministeriorum spiritualium, sed titulo eleëmōsynæ, & charitatis, vt docet S. Thomas^a,

Dicendum, inquit, quod plebs fidelis non tenetur ex debito iuris, ad sumptus ministrandos, nisi ordinarijs Prælati, &c. Sed si aliqui in huiusmodi actibus gratis velint fidelibus ministrare (intelligit Religiosos) non potestatiuè ab ijs sumptus exigentes, non propter hoc grauantur fideles, &c. Vnde etiam si sibi solis vacarent, adhuc Religiosa mendicitas sancta foret, & laudabilis, & eleëm.

42.2.q.

188.ar.

4.ad 4.

a Lib. 2
de Mo-
nachis,
c. 45. &
46.

eleëmofynæ titulo victum
acciperent, vt patet ex ijs,
quæ de Religiosâ mendi-
citate docet Bellarminus^a,
quod ergò spiritualia mi-
nistrent, est ex mera chari-
tate, vel certè ex quadam
gratitudine, suppositâ obli-
gatione charitatis, ex Re-
gula & Instituto. Fatèdum
proinde aliquid esse excel-
lentia in Religiosorum o-
bligatione ad illuminandũ
alios, & exponendum se
vitæ periculis pro salute
proximi absque vlla spe
proprij emolumenti tem-
poralis, quod in statu Epif-
copali regulariter non ap-
paret. Quamuis omnibus
spectatis status Episcopalis
simpliciter, altior sit, vt sæ-
pè

Pro Nicolao Smitheo. 189
pè dictum est.

Ibidem.

AVdeo affirmare illos fore confiliarios in-tempestiuos, si qui proponerent nescio quàm Parochiarum & Parochorum institutionem, vnde nihil aliud hisce temporibus lucrari fieri posset, quàm mutatio charitatis in inferiorem aliquam virtutem, & amissio illius glorię à Christo Domino Apostolis cōmendatæ, *Gratis accepistis, gratis date*: vt nihil dicam de stricta obligatione, cui adstringerentur, si essent Curati propter tam miserum stipendium, vt suprà
no.

Censura.

HÆc propositio est falsa, scandalosa, veteri Parochiarum institutioni iniuriosa, & in quantum ait per institutionem Parochorum, charitatem mutari in aliquam inferiorem virtutem, hoc est deperdi, simulque etiam amitti illam gloriam, quam Christus Dominus Apostolis per hæc verba *Gratis accepistis, gratis date*, commendavit: & consequenter negare videtur Apostolos habuisse ius ad stipendia accipienda, aut eo iure unquam usos fuisse; & Regulares,

Pro Nicolao Smitheo. 19^a
lares, seu quicunque mit-
tuntur, nec sunt Curati, de
sustentatione & commodis
temporalibus nullo peni-
tus modo cogitare; quoad
omnes partes, falsa est, &
præterea, quoad priores
partes, temeraria, scanda-
losa, ac hæresim redolens,
totique Ecclesiæ & Pasto-
ribus omnibus valde iniu-
riosa.

Refutatio.

Hic iterum ad fraudes
recurritur: subdolè 40.
vellent Lectori persuade-
re Discussorem generatim
hîc de omnibus Parochijs
hoc tempore ybiuis insti-
tuendis loqui, cùm tamen
de

Nicol.
Smi-
theus
in q. 5.
n. II.

de sola agat Anglia ; sic enim ait : *Hic facere non possum, quin me abyciam ad pedes Venerabilis nostri Cleri Anglicani, cuius quotquot sunt membra, solius charitatis impulsu absque spe mercedis, &c.* Deinde subdit intempestiuos fore Consiliarios, qui Parochiarum institutione gloriosum missionis Anglicanæ institutum conantur inuvertere, videlicet *pro ut nunc sunt tempora*, vt expressè dicitur, quod verissimum est : quia sine dubio stante hac durissimâ persecutione, in qua reductis in Hæreticorum manus reditibus Ecclesiasticis Catholici Laici continuâ bonorum expilatione grauatur, lon-

longè gloriosius est, & ad
Euangelij cursum expedi-
tius, *sine sumptu*, quantum
fieri potest, *ponere Euange-*
lium, vt loquitur Aposto-
lus^a, estque maioris chari-
tatis, & meriti, vt Sacerdo-
tes hac ratione pergant,
quàm vt ab oppressis Ca-
tholicis incipiant & ipsi sti-
pendia exigere, & noua ijs
grauamina indicere, præ-
sertim cum diuinâ proui-
dentiâ factum hactenus vi-
deamus, vt Sacerdotibus
pro ratione missionis Apo-
stolicæ sit sufficienter pro-
uisum. Quocirca Parochi-
as erigendo, & stipendia
iustitiæ exigendo, hanc
eximiam & abundantiorem
charitatis gloriam deper-
de-

2^a 1. Co-
rinth. 9.
v. 18.

dērent, & in obligationem
iustitiæ ex stipendio eam
commutarent, vt rectè di-
xit Discussor; malignè ve-
rò & pueriliter in Censu-
ra carpitur, ac si voluisset
ipsum charitatis habitum
per hoc deperdi, sed est ni-
mis stolidā & affectatā de-
prauatio. Similiter certum
est non ita perfectè ser-
uandum illud Christi, *Grat-*
is date; quamuis enim exi-
gere nunc in Anglia Paro-
chialia iura, si cum debita
à summo Pontifice venia
fieret, non foret simonia
iuris humani, aut diuini,
atque adeò gratis adhuc
darent, prout gratuitum
opponitur Simoniaco, at
non darent gratis, id est, si-
ne

Math.
10. v. 8.

Pro Nicolao Smitheo. 195
 ne mercede, & compensa-
 tione, cū tamen ad hoc e-
 tiam Christus collimauerit,
 vt exponunt Cornelius, Iā-
 senius, & Brugenſis ibi; &
 in hoc etiam ſenſu Chriſtū
 ſolūtum monere discipu-
 los ſaltem viā conſilij, vt
 gratis darent, manifeſtè
 colligitur ex illo Act. 20.

Ianſe-
 nius in
 cōcord.
 c. 55.
 Brug.
 10.
 Mat.

*Quoniam ipſe dixit, beati-
 uſ eſt magis dare quā accipere.*

Loquitur enim Apoſtolus
 de ſeipſo miniſtrante ſpi-
 ritualia ſine vlla omnino
 compensatione. Quod ve-
 rò de Religioſis opponi-
 tur cogitantibus etiam de
 ſua ſuſtentatione, iam reſ-
 poſum eſt eoſ gratis, cha-
 ritatis, & miſericordiæ ti-
 tulo, aliorum inſtar pau-

I 2 pe-

2. Cor.
8. v. 9.
S. Tho.
2. 2. q.
187. ar.
5.

perum , sustentationem
quærere , ob reuerentiam
sanctissimæ mendicitatis
illius, qui cùm diues esset,
factus est egenus & verè
mendicus super terram , vt
cælestis gloriæ diuitias in
omnes effunderet; quo solo
titulo non deberent Chri-
stiani grauatè ferre eorum
mendicationem, cùm præ-
sertim spectatis ijs , quæ
in sæculo relinquunt, par-
simoniâ sumptuum, & si-
milibus plus videatur ea
commodi afferre tempo-
ralis toti reipublicæ quàm
detrimenti : gratis igitur
& sine compensatione spi-
ritualia administrant. Et sic
tota Censura fraudulenta
est, mendax, falsa, in op-
pres-

Pro Nicolao Smitheo. 197
pressionem Catholicorum
in Angliâ vergens, auaritię
fordibus, & scandalis, pro-
ut nũc sunt tempora, viam
manifestè aperiens.

Num. 14.

Respondet S. Thomas
Religiosum excellere
in bonitate, sæcularem Cu-
ratum in difficultate bene
conuerfandi inter pericula
huius mundi, quæ difficul-
tas, inquit ipse ad 6. non au-
get meritũ. Et paulò post:
quare secundum S. Tho-
mam, Religiosus Sacerdos
excellit sæculares Pastores
in bonitate, & in illâ diffi-
cultate, quæ est plena me-
riti & securitatis.

Censura.

HÆc propositio imponit S. Thomæ, & communi Patrum sententiæ repugnat.

Denique omnes comparationes status Episcopalis cum Regulari, quæ hoc libro continentur, supremum Ecclesiæ statum, qui Episcopalis est, maximè deprimunt, & summi Pontificis æquè ac reliquorum Episcoporum dignitati sũt iniuriosæ, & tota illa quæstio confusionem statuum inducit, & contra divinam ordinationem Pastoribus Ecclesiæ Religiosos, qui Pastores non sunt, ante-

Pro Nicolao Smithco. 199
anteponit.

Refutatio.

V Erba S. Thomæ sunt : 41.
Si ergo fiat comparatio se- S. Tho.
cundum bonitatem, sic præfer- 2.2.q.1
tur status Religionis officio 184.ar.
Presbyteri Curati, vel Archi- 8.corp.
diaconi : quia Religiosus to-
tam vitam suam obligat ad per-
fectionis studium : Presbyter
autem Curatus, vel Archidia-
conus non obligat totam vitam
suam ad curam animarum, sicut
Episcopus, &c. Deinde infrà:
Si verò attendatur difficultas
bene conuersandi in Religione
& in officio habentis curam a-
nimarum : sic difficilius est be-
ne conuersari cum cura anima-
rum, propter exteriora peri-
cula,

cula, quamvis conuersatio Religionis sit difficilior, quantum ad genus operis propter arctitudinem obseruantie Regularis. Postea verò ad sextum apertissimè ait, Difficultatem, qua est ex arduitate operis addere ad perfectionem virtutis; difficultatem, qua est ex exterioribus impedimentis quandoque diminuerè perfectionem virtutis, quandoque verò esse signum maioris virtutis, puta cum alicui ex inopinato, vel ex necessariâ causâ impedimenta occurrunt virtutis, propter quæ tamen à virtute non declinat, &c. Igitur clarissimè docet S. Doctor Religiosum statum excellere in bonitate, & in illâ difficultate, quæ per se meritum

Pro Nicolao Smitheo. 201
ritum auget, hoc est ex ope-
ris arduitate ; difficulta-
tes verò ab externis impe-
dimentis non dicit S. Tho.
augere merita, sed esse fig-
na quandoque maioris vir-
tutis, non tamen tunc quā-
do nec inopinatò, nec ne-
cessariò quis sese in eas cō-
ijciat, vt faciunt ij, qui-
bus integrum est ea per
Religionis ingressum vita-
re ; porrò vitare exteriora
virtutis impedimenta cū
possis, maioris est virtu-
tis, vt eleganter probat
S. Thomas ex illo^s: *Qui in* I. Cor.
agone contendit, ab omnibus 9. v. 25.
se abstinet. Nō ergo Discus-
sor S. Thome, sed Censura
imponit toti mūdo. Quod
aiunt propositionem com-
muni

I s. muni

Conci-
liū To-
let. 4.
can. 49.
Refer-
tur 19.
q. 1.

muni Patrum sententiæ re-
pugnare, sunt ad populum
phaleræ: Audiant Patres
Concilij Toletani, & dis-
cant se deceptos. *Clerici qui
Monachorum propositum appe-
tunt (quia meliorem vitam se-
qui cupiunt) liberos ijs ab E-
piscopis in Monasterijs oportet
largiri ingressus.* Ecce gra-
uissimi Concilij de hac cau-
sa iudicium, quod iuri
communi insertum, per-
petuā Ecclesiæ praxi con-
firmatum est. Soli petu-
lanter & temerè repugnant
isti, & Clericorum sæcu-
larium vitam Monachali ex
communi Patrum senten-
tiā, si Dijs placet, volunt
anteponi.

42.

Quæ in coronide addun-
tur,

Pro Nicolao Smitheo. 203
tur, eiusdem sunt farragi-
nis ac reliqua, eorumque
petulantia & fallitas satis
in præcedentibus est con-
futata. In id verò nomina-
tim, quo Smitheum malè
gesti erga summum Ponti-
ficem officij arguunt, re-
ctissimè quadrat adagium:
Sus docet Minervam. Iam du-
dum Smitheus vitam &
sanguinem deuouerat, vt
dignitatem Sedis Aposto-
licæ, quâ nihil videt Sol
augustius, aut salubrius,
etiam contra Richeristicos
errores, & deliria propug-
naret.

Est itaque censura huius
quæstionis mendax, perfida,
Religioso statui, & Con-
silijs Euangelicis sum-
me

mè iniuria, Episcopis for-
didè adulans, ambitioni &
auaritiæ viam sternens, er-
roribus contra fidem sca-
tens. Et sicut Calvinus per
fatale illud suum æternæ
prædestinationis decretum
omnem sollicitudinem ab-
negationis propriæ, carnis
castigandæ, sæculi fugien-
di, hominibus aufert; ita
isti per dulces nescio quos
sermones, per gratias sta-
tum proprias, sophisticè
& fraudulenter exaggera-
tas, & quasi singulorum e-
tiam stertentium manicis
assutas, in idem socordiæ
barathrum mortales præci-
pitatum eunt.

CA.

XXXXXXXXXXXX

CAPVT TERTIVM.

*De Hierarchiâ Eccle-
siasticâ.*

43.
Hierarchiâ Eccle-
siasticâ à Christo
Domino erectâ, à
Sanctâ Romanâ
Ecclesiâ, SS. Patribus &
Concilio Tridētino tradi-
tâ nihil pulchrius, nihil ad-
mirabilius. At figmentis &
erroribus, quibus eam cō-
taminare & euertere co-
nantur Richerij affeclæ,
nihil absurdius. Caput cor-
pori subijciunt; ex nobilissi-
mis eius membris non
pauca abscindunt, institu-
tiones

tiones diuinas temerè con-
fingunt, vt summi Christi
Vicarij potestatem coarc-
tent, hoc est, vt capitis in
membra salutarem influ-
xum impedian. Ex quo il-
lud confectarium est, vt se
illo non admodum egere
sintiant, vt ad nouitates,
Patriarchas sibi proprios,
discessionem à vera Eccle-
sia & horrenda schismata,
leui quauis de causâ, non
leuiter pruriant. Nihilomi-
nus in hoc deformi mon-
stro, in hoc idolo solâ ma-
lè fani cerebri negotiatio-
ne formato adeò sibi petul-
cè blandiuntur, vt nusquam
melius illud Sapientis qua-
dret: *Expedit magis vrsæ*

Proue.

17.8.12

occurrere, raptis fœtibus, quàm
fatuo

Pro Nicolao Smitheo. 207
fatuo cōfidenti in stultitia sua.
Sed ad rem accedamus.

Ex Quæstione 6. Num. 1.

DEmonstrare conabor
quod etiam Religiosi,
vt Religiosi, secundum S.
Dionysium, & S. Thomam
non possint excludi ab Ec-
clesiastica Hierarchia, & sic
Sacerdotes, Pastores, & E-
piscopi Regulares secun-
dum plures consideratio-
nes erunt de Ecclesiasticâ
Hierarchiâ, quàm sæcula-
res Sacerdotes, Pastores,
& Episcopi nominatim,
non tantum, vt Sacerdo-
tes, aut Episcopi, sed etiâ,
vt sunt Regulares.

Cen-

Censura.

HÆc propositio fallit in æquiuatione nominis *Hierarchia*, & in propriâ acceptione Hierarchiæ, quæ vim actiuam importat, falsa est, temeraria, scandalosa, ordinis Hierarchici destructiua & erronea, licet Religiosus, quâ Religiosus, ad Hierarchiâ pertineat passiuè & impropiè, eo modo quo tota multitudo initiandorû seu participantium res sacras, & non aliter. In quantum verò subiungit exinde Sacerdotes, Pastores, & Episcopos Regulares secûdum plures considerationes esse de

Pro Nicolao Smithco. 209
de Ecclesiasticâ Hierar-
chiâ, quam sæculares Pa-
stores & Episcopos, falsif-
sima est, temeraria, erro-
nea, & summo Pontifici
æquè ac cæteris Episcopis
iniuriosa.

Refutatio.

IN hac censura asseritur
Religiosos, quâ Religio-
sos, non nisi passivè & im-
propriè ad Hierarchiam
pertinere, eo modo quo
Laicorum multitudo non
aliter: quem honoratissi-
mum, vt per Regularium
omnium irrisionem & cō-
temptum vocant, locum,
ijs iterum assignant in Cen-
sura quæst. 7. in fine. Quo
insu-

insuper in loco, quicquid
subdolè de Regularibus,
vt Regularibus, in Paren-
thesi addant, vniuersa-
liter & absolutè videntur
affirmare nullos Religio-
sos esse de Hierarchia (ni-
si fortè Curati sint vel in
Episcopos assumpti.) Nam
& negant ijs planè locum
eminentissimum inter My-
stas, seu Ecclesiæ Princi-
pes & Ministros authori-
tatem habentes in popu-
lum, & ita negant, vt nul-
lum alium ijs ascribi ve-
lint nisi inter Laicos; quem
etiam sensum alijs in lo-
cis sæpè indicant. Volunt
ergo viros Religiosos, qui
de facto sunt in Ecclesiâ,
qui sanè, quoad longè
maxi-

Pro Nicolao Smitheo. 211

maximam & præcipuam partem, sunt vel Sacerdotes, vel saltem Ecclesiasticis ordinibus initiati, & in via ad sacerdotium, non esse absolutè & simpliciter de ordine isto principante, vt vocant, quæque vim actiuam & authoritatem in populum, iuxta ipsos, importat, id est strictè & propriè de Ecclesiastica Hierarchia.

Tria contra insolentem istorum censuram demonstrabo. Primò Religiosos Sacramêto Ordinis initiatos, Sacerdotes in primis, & in suo gradu cæteros, esse propriè & strictè, & simpliciter de Hierarchia, & sine errore in fide hoc negari

gari non posse. Secundò verè ac propriè dici posse hoc ijs competere, quà Religiosi sunt. Tertiò non solum istos, sed omninò omnes Religiosos esse de Hierarchiâ, non quidem tam strictè, & modo tam illustri ac illi alij, verè tamen, minimeque impropriè idque in altiori gradu, quàm Laici Sæculares.

Prima Propositio.

44. **P**rimò igitur asserimus Religiosos Sacerdotes & Ministros Altaris esse propriè & strictè de Hierarchiâ. Probatur ex Concilio Tridentino^a, vbi tanquam dogma fidei definitur

^a Sess.
23. can.
6.

tur dari in Ecclesia Catholica Hierarchiam, diuinâ ordinatione institutam, eamq; constare Episcopis, Presbyteris, & Ministris; atqui de fide est Religiosos ritè ordinatos veros esse Presbyteros in omni proprietate, & contrarium foret apertè hæreticum, ergo & sunt verè, & propriè de Hierarchiâ.

Hæc consequentia probatur, quia Concilium sine ulla distinctione collocat Presbyteros in Hierarchiâ iure diuino institutâ, nullis exclusis; sentit itaque omnes in eâ constituendos, quia iuxta receptam illam Theologorum regulam in definitionibus dogmaticis, indefinitum supponit pro uni-
uer,

uersali; Enimuerò si liceat priuatis hominibus aliquos pro sua voluntate excipere, nihil erit certi ex hac definitione, sicut enim tu Regulares excipis, ita alius eadem facilitate excipiet sæculares; cum satis certum sit, & communiter receptum, Hierarchiam, quando primò instituta est à Christo, Regulares cōplexam esse, Apostolos scilicet, & eorum similes, at quòd in ea fuerint tunc Presbyteri sæculares, non est ita liquidum. Quare dicendum omninò est mentem Concilij fuisse definire, omnes Episcopos, & Presbyteros fuisse de Hierarchia. Cōfirmatur,

tur, quia de ijs Presbyteris loquitur Canon. 6. quos Canon. 7. dicit esse Episcopis inferiores, atqui de fide est Concilium hoc dicere de omnibus Presbyteris, quantum attinet ad potestatem Ordinis, ergo omnes omnino Presbyteri sunt de Hierarchia iuxta mentem Concilij: unde cap. 4. ait hæreticos, dum volunt *omnes Christianos, Sacerdotes esse, Ecclesiasticam Hierarchiam confundere*; quod verum non esset, nisi omnes omnino Sacerdotes de Hierarchia essent altiori modo, quam Laici. Denique sicut ob indefinitum loquendi modum Concilij canon. 3. de fide est ordinationem sacram

Canon
7. sess.
23.

Cap. 4.
sess. 23.

Canon
3. sess.
23.

cram non solum sæculariũ, sed Regularium etiam esse verè & propriè Sacramentum: ita sanè eadẽ ratione omnes Presbyteri, & Ministri, tam Regulares, quàm Sæculares erunt de Hierarchia à Christo instituta; & contrarium, quod apertè videtur Censura docere, est hæreticum.

43. p. q.

82. ar.

10. vbi

Caiera-

nus, &

Suar. 3.

p. t. 3. d.

80. sec.

1.

Vasq. 3.

p. t. 3. d.

232. c.

1. qui

alios

citant.

b Sess.

27. cap.

1. &

can. 2.

Probatur secundò hac euidenti ratione Theologica, quia Presbyteri omnes etiam Religiosi, habent plenam potestatem offerendi sacrificium Altaris; imò iure Diuino hoc ijs iniunctum est, vt docet S. Thomas^a, & cum eo Theologi communiter, nec non Cõcilium Tridentinũ^b, idque colli-

Pro Nicolao Smitheo. 217

colligit efficaciter ex illis
Christi verbis, *Hoc facite in* Lucæ
22. v.
19.
meā commemorationem, quod
& inde confirmat S. Tho-
mas, quod in oblatione sa-
crificij attendi debeat non
tantum necessitas populi,
cui Sacramenta debent ad-
ministrari, sed multò ma-
gis cultus Dei in cuius ho-
norem offertur; unde in-
fert, irrationabile esse di-
cere, quod Sacerdos non
teneatur celebrare, nisi ha-
beat curam animarū. Hinc
autem clarissimè confici-
tur, omnes Sacerdotes esse
strictè de Hierarchia, cum
omnes potestatem habeant
expeditam, & obligatio-
nem exercēdi functionem
Hierarchicam omnium sa-
K cra

cratissimam, omnium di-
uinissimam, id est, offerēdi
sacrificium dignitatis infi-
nitæ, pro se, & pro populo,
conuertendo panem & vi-
num in carnem & sangui-
nem vnigeniti Filij Dei.
Hæc esse functionem Hie-
rarchicam clarè docet S.
Dionysius de Hierarchiâ
Ecclesiast. cap. 3. Estque
per se tam euident, vt soli
homines liuore excæcati
tam apertam veritatem ne-
gare, & functionem istam à
merè initiandis, aut ab a-
lijs quàm ab Hierarchicis
exerceri posse audeant af-
serere.

Secunda

Secunda Propositio.

SEcundò asserimus Reli- 45.
giosos istos ad Hierar-
chiam pertinere, quà Re-
ligiosi sunt. Probatur, quia
Religiosi isti ex vi suæ Re-
gulæ ac professionis desti-
nati sunt, & astricti ad sa-
cros ordines suscipiendos,
& functiones Hierarchi-
cas eorum proprias exer-
cēdas. Hoc autem est aper-
tissimè ad Hierarchiā per-
tinere, quà Religiosi sunt;
non quòd formaliter per
Religiosam Professionem
sacrum characterem obti-
neant, sed quod Religiosa
professio per se connexa sit
ex Ecclesiæ statuto cū or-
dina-

dinatione ; illa enim particula reduplicatiua , *Vt*, nota est perfectitatis , vt aiunt Dialectici , significans prædicatum per se subiecto conuenire ; vt quando dicimus album vt album disgregare visum, significamus effectum disgregandi per se coniunctum cum albedine. Sic etiam rectè diceretur Religiosū, vt Religiosum, esse inhabilem ad testādum, ad matrimonium contrahendū, &c. Quia Religiosæ professioni ex statuto Ecclesiæ annexa est huiusmodi inhabilitas ad actus legitimos; igitur si consimili ratione plerisque Religiosis ordinibus præscripta sit ab Ecclesia huius-

Pro Nicolao Smitheo. 221
huiusmodi ad sacros ordi-
nes, & ad sacras functiones
necessitas; sanè iam, vt Re-
ligiosis, illis competet ad
Sacerdotium ascendere, &
in Hierarchia strictè dicta
collocari.

Quod igitur Viri Reli-
giosi plerique, qui in Ec-
clesiâ Occidentali florent,
ex vi suæ Regulæ & pro-
fessionis sint modo prædi-
cto ad functiones Hierar-
chicas, tanquam ad finē, &
scopum præcipuum desti-
nati, tam manifestum est ex
regulis & statutis, ex iure
Communi, ex forma viuē-
di, ex consuetudine imme-
moriali, vt mirabile sit hoc
posse inter Catholicos in
controuersiam vocari.

K 3

Pri-

Primò quia ex vi professionis destinatur ad chorum ferè omnes, & officia sacra in eo peragenda, hoc est, vt ipsi Monachi per se ipsos missas decantent, & hostias quotidie pro totâ Ecclesiâ, & varijs hominum generibus in particulari immolent, vt consuetudo passim recepta declarat. Vnde Clemētina 1. de statu Monachorū §. *Ad ampliationem*, decernitur, vt *Monachi quilibet ad monitionem Abbatis se faciant ad omnes ordines sacros promoueri.*

Concil.
Trid.
sess. 5.
in decreto
de re-
for. c. 1.

Et ibidem præcipitur, vt *habeant in Monasterijs Magistrum, qui eos in scientijs instruat.* Igitur videmus hîc Ecclesiam in Concilio general

nerali, cuius est singulorum institutorum formam & modū præscribere, velle vt Monachi ex vi Religioſe profeſſionis ad ſtudia & ſacros ordines ſint adſtricti. Quid hoc quæſo eſt aliud quàm eos vt Monachos ad Clerum & Hierarchiam pertinere?

Secundò habere capitulum cū voce actiuâ, & paſſiuâ pertinet ad Religioſos, quā Religioſi ſunt, hoc enim ita cum ſingulorum inſtitutis connexum eſt, vt nihil magis; atqui ad vocem capitularem non admittuntur Laici ſeu Conuerſi, de elect. & elect. po-
teſt. fin. in 6. ſed ſoli Clerici, vt etiā docet Gloſſa ibi-

Cap.
Ex eo.

K 4 dem,

Idem
statuit
Cōcil.
Tridēt.
sess. 22.
in de-
creto
de re-
for. c. 4.

dem, & strictiùs Clement.
*Vt ij, de ætat. & qualit. or-
dinand. decernitur, vt non
admittantur nisi in sacro Sub-
diaconatus ordine constituti:*
quod ideo dicit Concilium
Gen. se statuere, *Vt qui in
Regularibus Ecclesiis diuinis
sunt mancipati officijs, ad sus-
cipiendos sacros ordines pro-
pensiùs inducantur.* Vult er-
go Ecclesia, vt Regulares
sacris initientur, vt offi-
cijs diuinis aliorum instar
Clericorum mancipentur,
ergo ex vi professionis suę,
ita statuente Ecclesiâ, ad
Clerum & clericalia offi-
cia, ad sacros ordines, ad
actiones Hierarchicas mā-
cipati sunt. Quocirca dice-
re eos ex vi professionis,
seu

seu status Regularis solum
esse Laicos, & inter Laicos
constituendos, falsum est,
iuri communi cōtrarium,
Cōcilijs Generalibus aper-
tè contradicens, & in fide
erroneum. Denique hinc
apertissimè laxaretur Reli-
giosis via, tot saluberrima
Ecclesiæ decreta contem-
nendi, susceptionem ordi-
nis sacri detrectandi, vt-
pote ad quæ professio Lai-
ca obligare non potest.

Tertiò probatur, quia
Religiosi, vt Religiosi, id est
ex vi Regulæ & professio-
nis propriæ debent habere
inter se Prælatos Ecclesia-
sticâ iurisdictione prædi-
tos, & Pastores verè, &
propriè ordinarios. Quod

K s

enim

46.

enim Superiores Religio-
num vt Abbates, Præposi-
ti, Generales, & Prouin-
ciales, &c. sint veri Præla-
ti, dubitari non potest,
cùm iurisdictionem habe-
ant in vtroque foro, & quasi
Episcopalem, vt est com-
munis Theologorum sen-
tentia, Molinæ^a, Sanchez^b,
Azor^c, Rodriguez^d: & su-
mitur ex cap. *Abbates*, de
Priui. in 6. vbi in Abbatibus
quasi Episcopalis agnos-
citur esse potestas; suntque
omnino omnes verè Pasto-
res ordinarij; habent enim
potestatem suam non ex
commissione alterius, sed
ex lege, & officio, eo ipso
quod ad illud legitimè es-
liguntur, quod est esse or-
dina-

a tract.

5. d. 7.

b Lib. 8

de Ma-

trim.

dis 3. n.

9.

c Lib. 7

institu.

Mor. c.

29. q. 6.

d To. 1.

Regul.

quest.

q. 12.

ar. 6. &

q. 17.

art. 2.

Pro Nicolao Smitheo. 227
 dinariū, vt patet ex Glossa,
Cū ab Ecclesiarum, de offi-
 cijs Ordinarij. verb. *Eccle-*
siastica. Ex vi cuius pote-
 statis possunt per potesta-
 tem clauium suos absol-
 uere, & ligare, etiam in v-
 troque foro, ægrotos inun-
 gere, & ceteras quascunque
 functiones Pastorales, quæ
 ordinem Episcopalem non
 requirunt in eos exercere,
 immò & eorū aliqui ordi-
 nibus Ecclesiasticis suos i-
 nitiare possunt: & hoc Iure
 Cōmuni: c. *Quoniā* dist. 69.
 & c. *Cū contingat.* de ætat. &
 qualit. de quibus omnibus
 latè Suarez^a per totū. Hæc
 autem forma regiminis est
 planè intrinseca & essen-
 tialis Religiosis istis or-
 dini-

^aTo. 4.
 de Re-
 lig.
 tract. 8.
 lib. 2.

dinibus ; vt quæ vel à prima institutione à Fundatoribus & summis Pontificibus præscripta est ; vel saltem ex Apostolicæ Sedis indultis & exemptionibus, & ex immemorabili multorum sæculorum consuetudine , ita in naturam & essentiam cuiuslibet instituti versa , vt eâ sublatâ planè substantia instituti , quam nunc profitentur, interiret. Est ergo de substantia Religionum particulare , quæ nunc sunt , habere Prælatos in ordine Hierarchico constitutos ; & quia Prælati isti etiam secundum ius commune debent esse ex eodem gremio , eiusdem habitus & Pro-

Pro Nicolao Smitheo. 229

Professionis. Clemēтина 1.
de electione. Et cap. *Cum cau-*
sam extra. eodem titulo;
hinc est, vt, sicut iam per-
tinet ad substantiam cuius-
libet Instituti habere ho-
mines Prælaturæ capaces
in suo corpore; ita etiam
pertineat habere clericos;
quandoquidem hi soli ca-
paces esse possint. Est ergo
res certissima, & plus quā
euidens, Religiosos vt Re-
ligiosos, ex vī suæ profes-
sionis ad Clerum, & sacram
Hierarchiam pertinere.
Nec dici potest hoc extra-
ordinarium esse, & præter
naturam Religiosi Institu-
ti. Quia Lex Ecclesiæ, id
est, summi Pontificis, &
Concilij Generalis ius fa-
cit

cit ordinarium; & qui hoc negat, vim vocis ignorat; immò nulla est potestas ordinaria in Ecclesiâ infra Pontificem, quæ inde non fit deriuata. Non est ergo hoc extraordinarium; multò minùs præter naturam Religiosi Instituti: etenim Religiosa Instituta talia sunt, qualia à summo Pontifice conduntur, & hoc vnicuique essentialiale, quod ipse ijs præscribit; nihil autem in iure Communi & in Bullis Pontificijs luculentius præceptum habetur, quàm vt Religiosi Prælati habeant ex vi officij, potestatem Hierarchicam, & iurisdictionem spirituales, quasi

quasi Episcopalem. Habemus igitur innumerabilem esse multitudinem Pastorum Ordinariorum in Ecclesia; Generalium, Provincialium, Abbatum, Priorum, &c. qui ex vimuneris & officij Regularis, habent ius ordinarium in oves Christi; atque adeò qui ex vi officij, vel beneficij Regularis, sunt strictè ex Hierarchiâ.

Quartò idem probatur, 47.
quia multi sunt Religiosi Ordines ex primæuâ suâ institutione instituti ad prædicandum, Sacramenta populo ex delegatione Pontificis, aut aliorum Pastorum ministranda, &c. quod tam sæpè à Sede Apostolicâ

licâ iam contra Religio-
 rum obtrectatores est defi-
 nitum, vt intolerabilis sit
 insolentia, negare Religi-
 oſos iſtos, quâ Religioſi
 ſunt, id eſt ex vi proprij In-
 ſtituti ad iſtos actus hierar-
 chicos non eſſe deſtinatos,
 aut non eſſe niſi inter Lai-
 cos cenſendos: de quo fu-
 ſe ſuprà numero 28. actum
 eſt. Hîc ſolum addo ſolem-
 nem eſſe, & ab omnibus
 receptam diuiſionem illam
 Religioſorû in Monachos
 & Clericos regulares, quâ
 ex iuribus & ſanctis Patri-
 bus explicat Suarez^a. No-
 mine autem Clericorum
 Regularium omnes intelli-
 gunt certum Religioſorû
 genus, qui directè & pri-
 ma-

^aTo. 4.
 tract. 9.
 de Re-
 lig. lib.
 l. c. 7.

mariò ad sacras & hierar-
chicas functiones ordinan-
tur. Ita S. Thomas^a, vbi
docet ordinem Canonico-
rum Regularium directè
ordinari ad ea, quæ agun-
tur in diuinis mysterijs,

*Quibus per se, inquit, com-
petit, vt sint Clerici Religiosi.*

Cœpit autē hic Ordo Cle-
ricorum ab ipsomet Apo-
stolorum tempore, qui ve-
rè Religiosi fuerūt & Cle-
rici simul, vt ostendit Sua-
rez loco citato, & colligi-
tur ex Bulla Pij IV. quam
in fauorem Canonorum
Regularium datam affert

Nauarrus^b, & sicut Cano-
nici Regulares ad opera vi-
tæ contemplatiuæ iuxta S.
Thomam ordinantur, ita
alij

^a 2.2.q.
189.ar.
8.ad 2.

^b Com-
ment. 4
de Reg.

alij Clerici Regulares instituti sunt directè ad actiones vitæ mixtæ; vt de Societate IESV declarat Gregorius XIII. extrau. Ascendente Domino. *Cuius, inquit, (Societatis) præcipuus finis est, Catholica Religionis defensio, ac propagatio, animarumq; in Christianâ vitâ, ac doctrinâ profectus.* Idem de sacris S S. Dominici & Francisci, alijsque Religiosis ordinibus dici potest, & tamē hos omnes ex vi sui Instituti Laicos esse affirmant Doctores Richeristæ. His addo Religiosos complures iuxta communem Theologorum sententiam habere ius suffragij decisui in
Con-

Concilio Generali, videlicet vt sentit Bellarminus^a, Abbates & Generales Ordinum, vt patet ex subscriptionibus in Concilio Florent. Hæc autem est altissima quædam Hierarchicæ potestatis participatio, quâ tanquam Senatores orbis Christiani ex infallibili Spiritus sancti assistentiâ dogmata fidei definiunt, leges pro totâ Ecclesiâ ferunt, Censuras, poenasque decernunt. Hæc ratione eminentissimi Domini Cardinales, dignitate superant Episcopos in Hierarchia sacra; quia altiori modo participant de superiori hac in totam Ecclesiam potestate,
non

^aLib. 1.
de Cœc.
c. 15.

non solum in Concilio Generali, sed extra; dum ex officio assistunt Pontifici cum suffragio in definitionibus fidei, in constitutionibus pro totâ Ecclesiâ condēdis, cæterisque causis maioribus, quod longè dignius est, quàm particularem Diocesim gubernare: denique sublimem hanc potestatem Curati, nec alij inferioris ordinis Prælati fortiuntur, & tamen eam adminiculante iuris beneficio ex vi Regularis officij, seu beneficij adipiscuntur Religiosi prædicti: & nonne risu dignum est istos nihilominus, quâ Regulares, Laicos esse, nec ad Hierarchiam pertinere?

Nec

Nec est quod quis oppo- 48.
nat Monachos ex primæuâ
institutione non inter Cle-
ricos, sed inter initiandos
fuisse solitos numerari, vt
patet ex S. Dionys. de Ec-
clesiastica Hierarchiâ^a, a Cap,
quò pertinent varia San-^{6.}
ctorum dicta. Causâ 16. q.
1. vt Cap. *Monachus* ex S.
Hieronimo. *Monachus non
docentis, sed plangentis habet
officium.* Et Cap. *Alia*, ibi-
dem. *Alia causa est Monacho-
rum, alia Clericorum, Clerici
pascunt oues, ego pascor.* Res-
pondeo enim friuolam es-
se, & malignam consequen-
tiam; Monachi illi, de qui-
bus ibi agit S. Dionysius,
non erant ex Clero, ergo
nulli Religiosi sunt ex Cle-
ro.

ro. Quis enim primò non videt posse fieri, vt sint alij Religiosi ex Clero, qui Monachi non sint, puta Clerici Regulares: quales fuisse Apostolos & Clericos in Ecclesia primitiua complures ostendit Suarez^a. Secundò quis non videt, quod de illo Monachorũ genere dixit Dionysius, infulsè ad omnes Monachos extendi, cum Monachorum etiam institutis sua constet varietas? Possunt enim & ij, qui Clericatum directè profitentur, Monachi appellari, quantum attinet ad Religiosæ professionis substantiam, vt de Canonicis Regularibus decidit Pontifex Romanus.

¶ To. 3.
de Re-
lig. lib.
3. cap. 3

manus Cap. *Quod Dei timorem.* de stat. Monach. Vnde Bellarmin. de Monach. cap. 1. probatione sexta ait Apostolos verè primos fuisse Monachos Christianos. Quod ergo scribit Dionysius c. 6. cit. non de omnibus Religiosis, sed de certo quodam Monachorum genere accipiendum est, vti etiam quæ S. Hieronym. locis citatis. *Intelligent* (inquit S. Bonauentura^a) *huiusmodi dicta Patrum & Canonum de Ordine Monastico pro eo tempore fuisse pronuntiata, qui erant inter eos personæ Laicales & imperite, non Sacerdotales & literate.*

^a Apol.
resp. 4.
c. 3.

Sanctus Thomas^b dicit S. Dionysium loqui de Monachis

^b In opusculo
19. c. 2.

ehis qui Clerici non erant tem-
 pore Ecclesiæ primitivæ, & sic
 non posse concludi per dictum
 Dionysij aliquid de Monachis
 qui sunt Episcopi, vel Presby-
 teri vel Diaconi. Tales erant
 complures ex Monachis in
 Oriente, quemadmodum
 de S. Pachomio refertur in
 eius vita die 14. Maij, cap.
 24. apud Rosiocidum
 quod nō permetteret quē-
 quam ex suis Monachis ad
 sacros ordines conscende-
 re. At in Occidentali Ec-
 clesiā alia semper fuit Re-
 ligiosorum ratio, nō solum
 Clericorum Regularium,
 quos S. Augustinus iuxta
 formam Apostolicæ vitæ
 instituit, vt refert Possi-
 dius in eius vita^a, sed Mo-
 na-

^a Cap.
 5. c. 11.
 & cap.
 25.

Pro Nicolao Smitheo. 24r
nachorum etiam cætero-
rum; nam de Monachis S.
Benedicti nō solum decla-
rat Bonifacius primus cap.
Sunt nonnulli ^a non fuisse ^{416.q.}
ijs interdictum à S. Bene- ^{1.}
dicto Sacerdotes fieri &
proximos iuuare, verū
manifestè colligitur ex ip-
sâ S. Benedicti regulâ ^b, de ^{6 Cap.}
buisse eos omnes esse para- ^{62.}
tos ad Sacerdotium, si Ab-
bas ita iudicaret: Abbati-
bus verò ibidem præcipi-
tur, vt quos ob Altaris mi-
nisterium Sacerdotes de-
sideraret, eos ex ipso Mo-
nachorum corpore creari
faceret. Hanc autem regu-
lam ita immemorabilis con-
suetudo, quæ est optima legum
interpres, Cap. *Cum dilectus*

L

de

de consuetudine, & ipsæ Pontificum & Conciliorum constitutiones, ita ad amplificandum cultum diuinum sunt interpretatæ; vt iam omnes Monachi ex vi Regulæ sic declaratæ, sacros ordines suscipere teneantur. Et hoc indicat S. Thomas^a, dum ex Monachis alios agnoscit purè Laicos, alios qui clericatum haberent coniunctum: quales sine dubio sunt celebriores omnes Ordines Ecclesiæ Occidentis.

49.

Hinc etiam facilè soluitur fallacia illa, quâ vtuntur nonnulli, nimirum si Religiosi, quâ Religiosi, sint de Hierarchia; sequi, omnes omninò Religiosos, etiam

42.2.q.

189.21.

8. ad 2.

etiam Laicos, & Moniales esse de Hierarchia, cum sint & ipsi Religiosi. Respondetur enim non sequi, loquendo de Hierarchia strictiùs sumptâ, sicut nunc loquimur; non enim volumus Religiosos ex communi & essentiali Religiosi status ratione hoc modo ad Hierarchiam pertinere, atque adeò nec omnes omninò; sed solum illos, qui ex professionis propriæ lege ad Clericatum adstringuntur. Hi autem verissimè dicuntur, ut Religiosi, ad Clerum pertinere; quia non solum illa, quæ omnibus Religiosis communia sunt, sed & illa etiam, quæ ex vi Regulæ

unicuique ordini propriæ,
ijs competunt, verè perti-
nent ad eos, quâ Religiosi
sunt: sic enim Religiosis,
quâ Religiosi sunt, compe-
tit chorum habere, à carni-
bus abstinere, & similia;
quamuis nec omnes omni-
nò hoc habeant, nec sit de
communissimâ ratione es-
sentiali Religiosi status. Et
hæc de secunda proposi-
tione.

Tertia Propositio.

90. **T**ertiò dicimus Religi-
osos omninò omnes,
etiã si non sint de Hierar-
chiâ in sensu illo strictiori,
de quo in præcedentibus;
verè tamen, propriè & sim-
pli-

Pro Nicolao Smitheo. 245
pliciter esse de Hierarchia;
& in gradu eminentiori,
quàm sæculares Laici.

Quòd sint de Hierarchiâ
in aliquo sensu proprio in-
de liquet, quia licèt no-
men *Hierarchia* strictè, &
ἡγεμονία accipiatur pro so-
la illa Hierarchiæ parte,
quæ est agens, & illumi-
natiua, at propriè & sim-
pliciter accipi etiã potest,
protota Ecclesia. Probatur
primò ex S. Dionysio, c. 5.
Diuiditur, inquit, Hierarchia
in eos, qui alijs sacra enun-
tiant, & in eos, qui ab illis
initiantur. Ergo manife-
stum est iuxta Dionysium
& initiatos & initiantes ad
Hierarchiam propriè di-
ctam pertinere. Secundò

L 3

idem

¶ 1. par.
q. 108.
art. 1.
corp.

idem probatur ex communi Theologorum sententiâ, qui docent Hierarchiam esse sacrum Principatum, seu sacram multitudinem ordinatam sub vno Principe. Ita S. Thomas^a, *Hierarchia*, inquit, *est sacer Principatus: in nomine autem Principatus duo intelliguntur, scilicet ipse Princeps, & multitudo ordinata sub Principe.* Quid quæso manifestius, quàm hanc definitionem toti Ecclesiæ conuenire? vnde ibidem ad 3. planè concedit omnes homines facere vnâ Hierarchiam, vt quæ apertè pateat Censores contradicere S. Thomæ; ipse eodẽ art. corp. expressè contra eos docet esse de
ratio-

Pro Nicolao Smitheo. 247
ratione Hierarchiæ, vt in
eâ reperiantur non tantum
agentes, sed patientes etiâ;
& hoc nomine probat in
Deo ad intra non dari Hie-
rarchiam. Verba sunt: *Nam*
(vt Dionysius dicit c.
3. cœlestis Hierarchie) *or-*
do Hierarchia est, alios quidem
purgari, illuminari, & perfici,
alios autem purgare, illumi-
nare & perficere. Nihil po-
tuit dici clarius contra
Nouatores istos, qui pa-
tientes dicunt improprie
ad Hierarchiam pertine-
re. Similiter Molina ad
eundem articulum expres-
sè docet nomine Hierar-
chiæ significari & Princi-
pem & multitudinem sub
eo ordinatam, totamque

L 4. mul-

a 1. p.
to. 2. q.
216. n.
1.

b In 2.
dist. 9.
q. 1.

multitudinem hominum
in Ecclesia militante vnam
constituere Ecclesiasticam
Hierarchiam. Vasquez^a ait
ex Dionysio ordinem Hie-
rarchiæ requirere, vt *alij*
purgentur, alij purgent. Du-
randus^b ait *Hierarchiam es-*
se multitudinem ordinatam
sub vno Principe. Tertiò
probat, quia est falsum
& nouum in Hierarchia
solum agentes collocari,
initiati enim primâ tonsu-
râ Laici non sunt, & ta-
men ad nullam actionem
facram destinantur. Item
quia secundum S. Thomam
cit. art. 2. ad Hierarchiam
pertinent supremi, medij,
& infimi, vt v. g. plebs in ci-
uitate, quam constat pa-
tien-

tientis non agentis statum
habere. Quartò probatur,
quia Hierarchia Ecclesia-
stica est sacer quidam ex-
ercitus, seu vt loquitur
Tridentinum ^a, *Est vt ca-* ^a *Sess.*
strorum acies ordinata: atqui ^{23. cap.}
^{4.} in sacro hoc exercitu Chri-
sti, de fide est non solùm re-
quiri Duces, & Capitaneos,
id est Prælatos, & Pasto-
res, sed etiam milites gre-
garios, id est Laicam mul-
titudinem, ergo temerariū
est, & contra omnes Theo-
logos, ipsumque Conciliū
Tridentinum, & fidelibus
Christianis iniurium, dice-
re, ad Hierarchiam nō per-
tinere propriè, nisi Mystras,
& Pastores; qui enim non
sunt verè de Hierarchia;

L 5

nec

nec verè & propriè de
Christi corpore esse possūt.

¶ I.

Sunt ergo Religiosi om-
nino omnes, etiam cleri-
catu non donati de Hie-
rarchiâ; addo, in gradu e-
tiam eminentiori, quàm
Laici. Primò quia Ecclesia,
cuius est locum assignare,
eos de facto honoratiori lo-
co & titulo ornat, dum in
favorabilibus multis eos
Clericorum nomine cēsen-
dos vult, vt docet Sylue-
ster verb. *Clericus*. initio, &
Glossa cap. *Duo sunt* de
sentētia excommunicatio-
nis; potest autem Eccle-
sia solâ suâ constitutione
dare honoratiorem locum
in Hierarchia, vt patet in
iis, qui primâ tonsurâ ini-
tiantur.

¶ 12. q.
1. & c.
Non du-
bitatur.

tiantur, quæ iuris tantum
est Ecclesiastici. Secun-
dò, quia Religiosi sunt in
statu alijs per vitæ exem-
pla prælucendi, quod sa-
nè dignitatis est maximæ.

Est enim hoc genus præ-
dicandi viuum planè, &
efficax, iuxta illud Sancti

Gregorij^a, *Quia viua lectio*^{a 14.}
est vita bonorum; & vt dici^{Moral.}

solet^b, *Lōgum iter per præcep-*
ta, breue, & efficax per exēpla.

Vnde de fide est Christum^{b Sene-}

illuminatorem fuisse mun-

di, non solum verbis, sed

exemplis etiam; & blas-

phemum sine dubio foret

dicere, S. S. Antonium, Pa-

chomium, Scholasticam,

Claram, Catharinam Se-

nensem, mundum nequa-

a 14.

Moral.

c. 9.

b Sene-

ca epist.

6.

4 Ho-
mil. 56.
ad po-
pul.

1 Lib.
2. 6. 30.

quam suis exemplis illu-
minasse, & hac de causâ à
S. Chrysofomo^a vocantur
Monachi orbis terrarum lu-
minaria. Quâ de re Hieron.
Platus de bono status Re-
ligiosi^b sic ait: *Negari non po-
test, quin Evangelicæ virtutes
magnâ ex parte in tenebris ia-
cuissent, nisi Religionis lumen
accessisset, quæ eas virtutes re-
ipsâ exercens, easdem etiam
mortalium oculis, quasi in illu-
stri loco, unde ab omnibus vi-
deri possent, proposuissent.*
Hinc sequitur Religiosos
omnes, etiam qui Clerici
non sunt, quamvis quoad
functiones Clericales pa-
tientes merè sint in Eccle-
sia & non actiui, at in alio
genere actionis & illumi-
natio

nationis, scilicet per merita & vitæ exempla, esse in externo & visibili statu à Christo & Ecclesiâ instituto & erecto ad alios hoc illustrationis genere illuminandos, atque adeò altiore præ Laicis gradum in Ecclesia habere; & contrarium, quod affirmant Censores, impium est, & hæresim sapit Vigilantianam.

Vigilantius apud S. Tho. Op. 19. c. 6.

Igitur ut ad Censuram reuertamur: dico eam, quatenus Hierarchiam propriè acceptam non nisi vim actiuam importare affirmat, esse falsam, temerariam, contra S. Thomam, & omnes Theologos, & plurimis ex Clero iniuriosam, ut numero

52.

mero 50. est ostensum. Secundò quatenùs vniuersim docet, nullos Religiosos, quà Religiosos, pertinere ad Hierarchiam propriè, nec aliter quàm alijs initiandis, falsa est, Religiosis iniuria, Iuri communi, & definitionibus Ecclesiae contraria; atque adeò in fide erronea vt num. 45. 46. & 47. est ostensum. Tertiò quatenùs nullum agendi, seu illuminandi genus agnoscit, nisi per Ecclesiasticas functiones, in Christum, & Sãctos omnes blasphema est, & hæretica. Ex quo consequitur rectè dixisse Smitheum, Religiosos Prælatos esse secundum plures cõsiderationes de

Pro Nicolao Smitheo. 255
de Hierarchia , quàm non
Religiosos , quia sunt in
statu prælucendi alijs , per
exempla Consiliorum Euā-
gelicorum , ut num. 51. est
ostensum: quo speciali mo-
do non sunt sæculares. De-
nique quod addunt , Smithe-
i doctrinam , æquè Pon-
tifici , ac Episcopis esse in-
iuriosam , præter male-
dicentiam , redolet etiam
errorem in fide , quate-
nus negat Summum Pon-
tificem secundùm plures
considerationes de Hierar-
chiâ esse , quàm sint alijs
Prælati ; nam si hoc agnos-
cerent , facile viderent
non sequi , eum qui secun-
dùm plures consideratio-
nes est de Hierarchia , quàm
com-

communes Prælati, esse
etiam secundum plures
quàm summus sit Pōtifex.

Num. 2.

Temeritas est affirma-
re, quod Concilium
intendisset definire, vt ma-
teriam fidei, quod sub no-
mine Hierarchiæ possint
tantum comprehēdi Epif-
copi, Sacerdotes aut alij
Ministri, ordine & iurisci-
ctione præditi.

Censura.

Hæc propositio est fal-
sa, temeraria, & præ-
sumptuosè asserta.

Refuta

Refutatio.

TEmeritas verè est nul-
lâ de causâ omnibus
sapientibus contradicere,
quod faciunt hîc Cēsores,
vt numero 50. ostēsum est.

Num. 4.

SVperiores Religioforū
cū sint propriè Ordi-
narij, & Subditorum suo-
rum Pastores, in quantum
iurisdictionem ordinariam
habent, & , vt ita dicam,
Pastoratum, magis sunt de
Hierarchiâ, quàm Episco-
pus solū Delegatus, res-
pectu eius loci, cui solum
est delegatus.

Cen

Censura.

Ista propositio, in quantum dicit Superiores Religiosorum esse propriè Ordinarios, est falsa, & primæ institutioni Monasticæ contraria; in quantum verò dicit ipsos esse magis de Hierarchiâ, quàm Episcopum solùm Delegatum, &c. est falsa, temeraria & erronea.

Refutatio.

53. **H**Æc cēsurā, quatenus negat Prælati Religioſorum iurisdictionē Ordinariam, est falsa & temeraria: *Certū enim est apud om-*

omnes esse Ordinariam, inquit Suarez^a, vt etiam demonstratum est n.46. Quatenus ait id repugnare primæuæ institutioni Monastica, est hæretica. Nam Bonifacius primus contradictorium ex instituto definit: videlicet aliquam esse institutionem Monasticam, putà Benedictinam, cuius primæuæ regulæ nullo modo proximorū cura, nedum domesticorum repugnat, sed *tantummodo* esse à S. Benedicto interdictū, ne se negotijs sæcularibus Monachi immisceant; & addit Pontifex, contrarium ex audacia, zelo amaritudinis, contra Sanctos Patres & periculosissimè dici.

a De
Relig.
c. 4.
tract. 8.
lib. 2. c.
2. n. 7.

C. Sant.
nonnulli.
16. q. 1.

a Cap.
Abbatibus
de pri-
vil. in 6

dici. Hanc autem Bonifa-
cij definitionem tota Ec-
clesia consensu maximo,
omnibus retrò sæculis am-
plexa est, & innumerabi-
lium Pontificum & Sãcto-
rum praxis ei conformata
est. Et eam apertè suppo-
nit Bonifacius VIII.^a &
omnes Doctores ibi; quo-
circa ei tam apertè contra-
dicere hæreticum est, &
in Sanctos blasphemum.

Quatenus ex veteribus in-
stitutis ad omnia reliqua
impugnanda argumentan-
tur, est absurdum & teme-
rarium, & damnatum sub
anathemate latæ sententiæ
à Gregorio XIII. Extrau.
Ascendente Domino; qui e-
videnter inde etiam illud
refu-

refutat, quia diuersis temporum & Ecclesiæ necessitatibus diuersa etiam conueniunt instituta Religionum, iuxta illud axioma iuris: *Novis morbis noua conuenit antidota preparari*, cap.

Cæterum de iuram. calum.

Audiant Censores, quâ ex sentinâ hanc fæcem hauriant;

Calvinus^a hanc ipsissimam habet doctrinam;

repugnare videlicet Monachorum Institutis, vt curam habeant Pastoralem.

Habere (inquit) *talem in Ecclesiâ locum* (Pastoralem) *ad eum cum Monasticâ professione pugnat*, vt cum olim ex Monasterijs in Clerum cooptarentur,

Monachi esse desinerent. Et iterum;

Quod Monachus simul esse,

^a Lib. 4
Insti-
tutio-
nis cap.
§. n. 8.

esse, & Clericus ritè nemo que-
at : cùm alterum alteri sit im-
pedimento. Loquitur au-
tem de Clericis, qui curam
exercent Pastoralem, seu
Ordinariã. Denique qua-
tenus negat Prælatum Re-
gularem, prout iurisdic-
tionem habet Ordinariam
in subditos, secundùm a-
liquam rationem magis ef-
se de Hierarchia, quàm sit
Episcopus Delegatus, quã
Delegatus, est manifestè
falsa, & absurda, & Ordina-
rijs omnibus Pastoribus
iniuriosa, immò sapit hæ-
resim, quatenus indicat
Episcopos ex vi solius con-
secrationis, aut cuiuscun-
que delegationis, esse quo-
ad omnia, quæ ad Hierar-
chicam

Pro Nicolao Smitheo. 263

chicam potestatem pertinent, meliori loco Presbytero habente iurisdictionem Ordinariam, atque adeò etiam Archidiaconis, Vicarijs Generalibus, &c. quod est in fide erroneum.

Ibidem.

Illi Superiores Religiosi, qui officio immobiles sunt & perpetui, vnde propriè sunt in statu, & obligantur ad gubernandos, illuminandos & perficiendos alios, qui sunt perfectionis actus; sunt verè in statu perfectionis tum acquirèdæ, tum acquisitæ; & eatenus aliquo modo sunt de

de Ecclesiastica Hierarchia magis quàm seculares Episcopi etiam Ordinarij, etsi absque dubio in alijs longè sint inferiores Episcopis.

Censura.

PRima pars huius propositionis, quod Superiores Religiosi immobiles & perpetui sint in statu perfectionis acquisitæ, noua est, falsa, & temeraria. Secunda in quantum innuit omnes actus hierarchicos maximeque perfectiuos illis superioribus ex obligatione conuenire, ludit in æquiuatione, quæ potest inducere in hæresim.

Pro Nicolao Smitheo. 265
sim. Tertia, in quantum ait
iplos in eo respectu, quo
dam peculiari modo, magis
esse de Hierarchiâ Eccle-
siæ quàm sæculares Epis-
copos locorū Ordinarios,
est hæretica, & summo
Pontifici æquè ac cæteris
Episcopis iniuriola.

Refutatio.

SVperiores Regulares
perpetuos, esse in statu 54
perfectionis acquisitæ, seu
exercendæ docet Suarez^a,
Ratione muneris (inquit) *dici*
possunt esse in statu non solum
acquirendi perfectionem, sed
etiam perficiendi alios, ac sub
inde esse in statu perfectionis
exercendæ. Estque res ma-
M nife-

^a To. 3.
de Re-
lig. lib.
I. c. 17.
n. 18.

a 2. 2. q.

184. ar.

5.

Cap.
officij

tui.

Cap. cñ

in Ma-
gistrum.

de elec.

nifesta, habent enim obligationem perpetuam & solemnem ad incumbendum salutis, & perfectioni subditorum, quod manifestum est esse in statu perfectionis acquisitæ, seu communicandæ ex doctrinâ S. Thomæ^a, vnde Iura de Abbatibus præcipiunt, *ut prius fiât discipuli quàm Magistri*. Supponunt itaque debere eos esse magistros perfectionis Religiosæ, & prius eam didicisse. Quod est esse in statu perfectionis acquisitæ, si accedat obligatio perpetua. Et sic Cēsura est quoad hanc partem cōtra definitiones iuris communis, & erronea. Secūdò aiunt Smithæum, dum ait Superiores

res istos esse in statu guber-
nandi, illuminandi, & per-
ficiendi, innuere quòd pos-
sint omnes actus hierarchi-
cos, maximeque perfecti-
uos ex obligatione exerce-
re, quod, aiūt, inducere po-
test in hæresim: sed in hoc,
sensum planè hæreticum
habēt ipsi; nam si guberna-
re, illuminare, & perficere
comprehendant omnes ac-
tus Hierarchicos, maxi-
meque perfectiuos, sine vl-
la limitatione iuxta na-
turam subiecti intelligen-
da, vt planè volunt isti,
ergo quando Episcopis
hæc ascribuntur, vt ascri-
bi debent, secundum om-
nes, sensus erit, Episcopis
actus Hierarchicos, maxi-

M 2

me-

meque perfectiuos omnino omnes conuenire, atque adeò omnes illos, etiam qui summo Pontifici, aut Concilio Generali conueniunt, quod est hæreticum. Vel si hoc nolunt, fateantur se tritatores esse. Tertiò, quatenus negant Religiosos, prout sunt in statu perfectionis exercendæ, esse de Hierarchiâ, hoc specialititulo, quo non sunt sæculares Prælati, erroneum est, & hæresim sapiens Vigilantianam, vt numero 51. ostensum est. Denique quod Pontificem in ordinem redigere subdolè conantur, ac si nihil esset in eius dignitate magis ad Hierarchiâ spectans, quàm in Episcopali,

Pro Nicolao Smitheo. 269
pali, nec magis pertineret
ad ipsum esse Illuminatorē
Religiosorum, quàm ad E-
piscopos, hærefim sapit, vt
num. 50. ostensum est.

Num. 7.

Sicut officia sæcularia
iurisdictionem non im-
portantia reddūt hominem
Ciuilis Reipublicæ mem-
brum, ita spirituales actus,
professiones & officia ho-
minem in Ecclesiasticā
Hierarchiā collocare pos-
sunt.

Censura.

HÆc propositio si in-
telligatur de sacro
M₃ Prin

Principatu , diuinâ ordinatione instituto , est hæretica.

Refutatio.

§5. **H**Æc Censura negat aliquos Christianos esse simpliciter de sacro principatu à Christo instituto , sic verò simpliciter est hæretica. De fide enim est totam Ecclesiam esse vnum regnum, seu Principatum sub Christo capite , Christi sanguine acquisitū, fūdatum, & institutum. Et de Fide est, omnes fideles Christianos esse de hoc regno seu Principatu ; ergo de fide est quod ait Discusfor ; homines fideles sancti-

tita-

Pro Nicolao Smitheo. 271
titatis Christianæ statum
profitentes esse de Hierar-
chiâ, si nomine Hierarchie,
intelligatur sacer princi-
patus diuinâ ordinatione
institutus. Decepti sunt
autem Censores puerili
hallucinatione circa no-
men *Principatus*. Dicitur
enim *Principatus*, non quod
omnes, qui propriè in eo
sunt, debeant esse Princi-
pes, quis hoc nō rideat? sed
quia debet esse multitudo
ordinata sub vno Principe,
vt ex S. Thoma n. 50. ostē-
sum est. Porrò homines
sanctitatis statum profiten-
tes, esse in excellentiori
gradu huius principatus
probatum est, n. 31. Ex quo
apparet, quàm intoleranda

M 4

fit

fit petulantia, & iniustitia,
Catholici scriptoris propo-
sitionem hæreticam cen-
sere, quæ tam facilem, &
expeditam habet interpre-
tationem.

Num. 9.

DVbitare non possu-
mus, quin illa pro-
fessio & vitæ status, qui
maximam vim habet ad ob-
tinendam perfectionē gra-
tiæ & charitatis huius vitæ
collocare possit professo-
res suos intra præcipuos
Ecclesiasticæ Hierarchiæ
ordines.

Cen-

Censura.

HÆc propositio vt iacet, est hæretica, damnata in Concilio Constantiensi, & contra mentem Concilij Tridentini eos tantum gradus in Ecclesiastica Hierarchia collocantes, quibus ex diuina ordinatione competit aliqua potestas & sacrum Ministerium in Ecclesia.

Refutatio.

HÆc Censura potius est hæretica : negat per professionem sanctitatis, & Consiliorum Euangelicorum, hominem assequi exitum
M s mium

56.

mium locū in Hierarchiā ,
seu principatu , ac regno
Christi , quod est Ecclesia.
Hoc autem hereticum est.

42.2.7. S. Thomas^a duos tantum in
184. ar. Ecclesiā agnoscit status
5. perfectionis, Episcoporum
scilicet , & Religiosorum:
an fortè magnæ dignita-
tis & excellentiæ non est
Religiosis hoc sibi cum so-
lis Episcopis habere com-
mune? Honorificam illam
cap. Li- *Ordinis* appellationem, Re-
set qui- busdam
de Re- ligiosis Institutis tribuunt
gular. Iura infinita , seu potius
cap. Nō tota Ecclesia , in qua ni-
solum. hil frequentius Religio-
cap. cō- forum Ordinum nomen-
stutio- claturā , vt hoc negare per-
nem. tinaciter , sit haud dubiè
eod. ti- hereticum ; hunc porrò
tulo in *Ordinē*
6.

Ordinem in Ecclesiâ, quē
consequuntur Religiosi,
non vilem, non abiectum,
sed eximium, & præcipuū
esse nemo Catholicus infi-
ciari potest: cū sit status
sacer, ad sanctitatē, ad imi-
tationem Christi, ad anima-
rum salutem opportunissi-
mē à Christo institutus:
ergo certum est, & euidens,
quod ait Discussor; Reli-
giosos ex vi sui status con-
stitui in ordine quodam
præcipuo Ecclesiæ, atque
adeò inter Ordines, seu sta-
tus præcipuos. Duo enim
sunt tantū perfectionis sta-
tus, seu ordines, & in ho-
rū altero collocatur homo
per professionē Religiosā.
In Concilio Constantiensi

Conci-
lium
Con-
stanti.
ense.

2ª Sess.
23. cap.
4. &
cap. 6.

nec verbulum contra hoc,
sed multa contra Wicklef-
sum Religiosorum hostem,
in Religiosæ vitæ commē-
dationem. Ibi damnatum
est sess. 8. & 15. in Wicklef-
fo & Hus, iuxta statum in-
uisibilem gratiæ, aut præ-
destinationis æternæ, dari
potestatem clauium, non
per externam ordinationē,
& missionem; at externam
sanctitatis professionē non
constituere hominem in e-
minentiori aliquo, & præ-
cipuo Ecclesiæ, seu Hierar-
chiæ ordine; vt ait Discuf-
sor, nunquam à Concilio,
vel à quouis alio orthodoxo
dictum, aut cogitatum est.
Quoad Tridentinum², cla-
rum est mentem eius fuisse
con-

Pro Nicolao Smitheo. 277
contra Caluinum & hære-
ticos definire, Ecclesiam
esse corpus Hierarchicum,
in quo sint varij hominum
ordines, & gradus ex diui-
nâ institutione distincti,
Episcopi scilicet, Presbyteri, &
Ministri; cùm tamen Hæ-
retici velint omnes esse
Laicos, & solùm per exter-
nam quandam, & tempo-
rariam deputationem ad
prædicationis officiũ Cle-
ricos reddi; nullos verò ad
Hierarchiam pertinere præ-
ter Episcopos, Presbyteros
& Ministros: non dicit, &
absurdum foret tam inep-
tum dogma ei impingere,
sic enim Sanctæ Romanæ
Ecclesiæ Cardinales non
forent ex Hierarchia, cùm
sæpè

sæpè nec Episcopi , nec
Presbyteri, nec ex inferio-
ribus Ministris sint, de qui-
bus ibi loquitur Conciliū.
Sed homines isti pro libito
suo concilij quidlibet im-
ponendi arroganter vsur-
pant potestatem.

Ex Questione 7. Num. 6.

Discussi & probavi Re-
ligiosos vt Religiosos
præcipuum quendam in
Ecclesiasticâ Hierarchiâ lo-
cum tenere.

Censura.

HÆc propositio intel-
lecta de Hierarchiâ
propriè dictâ, quæ est sacer
prin

Pro Nicolao Smitheo. 279
principatus diuinâ ordi-
natione institutus, est hæ-
retica.

Refutatio.

HÆc Censura hæretica
est, omnibus Christia- 57.
nis iniuriosa, & summè er-
ga Discussorem iniusta, vt
probatum est num. 55.

Num. 7.

ADdere possem Regu-
lares Presbyteros or-
dinum à Domino Doctore
in obiectione nominatorū
particulare genus iuris,
& vt ita dicam, dispositio-
nem proximam habere ad
huiusmodi officia, quā sæ-
cula

culares præcisè quâ Presbyteri sunt, non habent: etsi enim Regulares huiusmodi Ordinum nullam actu iurisdictionem vel potestatem ad tale munus gerendum habeant, donec eam à Superioribus suis accipiant; tamen ratione instituti sui ius quoddam habent ad talem potestatem à Superiore accipiendam, qui sine iusta causa eos priuare non debet eo, ad quod se obligauerunt tale vitæ genus suscipiendo.

Censura.

HÆc propositio est falsa, temeraria, erronea, ordinariæ potestatis Pastorum

Pro Nicolao Smitheo. 281
rum & maximè summi
Pōtificis imminutiua, eam-
que temerè coarctans: tum
quatenus istis Religiosis
speciale quoddam ius at-
tribuit, ex ipsorum voto ad
munia Ecclesiastica geren-
da, seclusâ ipsorum ordi-
natione, ac si iurisdictio
non posset illis iustè dene-
gari, & possent suis votis o-
bligare summum Pontifi-
cem ad eos mittendos; tum
quatenus videtur superio-
ribus Regularibus attribu-
ere potestatem conceden-
di iurisditionem, quam ex
se & præcisè, vt Regulares
sunt, non habent.

Denique tota quæstio
de Hierarchia Ecclesiasti-
ca fallax est, Sāctorum Pa-
trum

trum authoritatibus abutitur, & Hierarchiam Ecclesiasticam propriè dictam cum ipsa Ecclesia confundit, vt ordinis principantis, & subiectionis discrimine sublato, Regularibus (quibus quàm Regulares sunt, honoratissimum quidem locum inter initiandos, id est, solum inter Laicos tributum esse constat) eminentissimus gradus inter sacros Mystas seu Ecclesiæ Principes & Ministros authoritatem habentes in populum attribuentis credatur, contra Christi & Ecclesiæ ordinationem.

Refu-

Refutatio.

Religiosos ordines à Sede Apostolicâ ad hoc 58.
institutos, vt animarum salutis vacent, habere genus quoddam iuris ex vi suæ professionis, vt ordinentur, & mittantur, nisi sit rationabilis aliqua causa in contrarium, est per se manifestum; ius enim habent, vt viuere ijs liceat secundum formam vitæ ab Ecclesiâ approbatam, quâ legitimè & laudabiliter susceperunt: essetque contra communem Iuris formam eos, post bonâ fide susceptum tale vitæ genus, sine rationabili causâ impe-

impedire. Romanus Pontifex suū munus agnoscit esse iura tueri, non verò quod aliàs excogitatū est multis vigilijs, & inuentum facile velle subuertere, vt dicitur Cap. Ecclesia 57. de election. & electi. potest & cap. 1. de priuilegijs Extrau. Com. hac ipsa in causa dicitur, *Quia plerumque pariunt nouitates discordiā, praesertim dum ab eo, quod diu equum visum, per nouam constitutionem receditur: nec quare recedatur, utilitas euident, vel alia causa subest.* Sentiunt ergo & declarant Summi Pontifices, non se ita potestatem suam mittendi interpretari, vt quod ab alijs iam Pontificibus in aliorum gratiam stabili-

Cap. 12.
ter cur-
tos,

stabiliter constitutum est ,
velint sine vlla causa, & ad
libitum reuocare. Habet
Pontifex potestatem am-
plissimam mittendi iure di-
uino, non solùm Regula-
res, sed omninò omnes, nec
tamen hoc impedit, quin
ex electione, collatione,
&c. ius acquirant perpe-
tuum Sacerdotes sæcula-
res ad sacras functiones, &
reditus annuos: & non li-
cebit Religiosis vllis ex vi
professionis (quę secun-
dum aliquos beneficium
simplex est, vt patet ex
Glossa Clem. *Dispendiosam*
de iudicijs, saltem secun-
dum omnes, ius spirituale
instar beneficij ad multa
tribuit) non licebit, inquā,
ad

ad altaris ministeria, ad sacros ordines, ad reliquas sui instituti functiones, vel quantulamcunque iuris umbram vindicare, quin scandali, & erroris damnentur? Non est ita; quia nō est Richeristarum Deus tātū, sed etiam Regularium. Quod de iurisdictione per Superiores conferendā addunt, putida est cauillatio. Certum est, Superiores ex priuilegijs Sedis Apostolicæ posse suis facultates ad sacraministeria concedere, plus non dicit Smitheus: quid ergo ad rem, vtrum has facultates habeant, vt Regulares, an non? Caueāt deinceps Regulares, ne se bipedes

pedes dicant, falsam eam
propositionem, erroneam,
& scandalosam intonabunt
Richeristæ, quia esse bipe-
des, ex se præcisè, vt Regu-
lares sunt, non habent. Ad-
do pro mantissa, Regulares,
vt Regulares, id est, ex vi sui
Instituti peculiaris vt con-
firmati, & approbati à Pō-
tifice, habere ius ad sa-
cros ordines, ad sacra mi-
nisteria, & alias faculta-
tes à Superioribus conce-
dendas, partim ex Iure
cōmuni, partim ex specia-
libus Indultis, vt demon-
stratum est nu. 45. 46. & 47.
Quæ in coronide adijciun-
tur, partim ad maledicen-
tiam pertinent, partim ve-
rò, quatenus scilicet, in
nullo

nullo proprio sensu Hierarchiam pro tota Ecclesia accipi volunt, sunt erronea, vt num. 50. & 55. dictum. Partim denique, quatenus Religiosos omnes, qui Ecclesię Principes, & in populum auctoritatem habentes non sunt, velle videntur ad Hierarchiã nō spectare, sed solum inter Laicos collocandos, sunt cōtra Tridētinum, & euidenter heretica vt num. 44. ostēsum est. Totā verò hęc Censura Religiosis omnibus summē est iniuria, & contumeliosa, in Christum, & Sanctos blasphemia, potestatis Summi Pōtificis subdolē destructiua, temeraria & heretica, vt ostensum est.

C A-

XXXXXXXXXXXX

CAPVT QVARTVM.

Refutatio Césuræ in quæ-
stionem primam Dis-
cussoris, & de Epis-
copo Chalce-
donensi.

Ex questione 1. num. 12.

Contra prudētiam
probat (DOCTOR
KELLISONVS) suā
cōclusionem per
principia duriora & incre-
dibilia, quàm sit ipsa cō-
clusio. Exempli gratiā, vt
probet necessitatem Epis-
copi in Anglia, vtitur his
N miris

miris & ineptis propositio-
nibus; quod sit de iure di-
uino, & sit lex diuina pro
vnaquaque peculiari Ec-
clesiâ, vti Anglia est; vt E-
piscopū habeat, quod sine
Episcopo Anglia non possit
esse particularis Ecclesia:
quod nisi vnaquæque par-
ticularis Ecclesia suum ha-
beat Episcopum aut Epif-
copos, tota & vniuersalis
Ecclesia non esset vti Chri-
stus instituit, Hierarchia
composita ex diuersis par-
ticularibus Ecclesijs: Quod
sine Episcopo non possi-
mus habere Confirmatio-
nem, quâ quicunque ca-
ret, non est, sicut M. Doctor
ait, perfectus Christianus:
Quæ omnia principia peio-
ra

Pro Nicolao Smitheo. 291
ra sunt ipsa conclusione, &
à nobis demonstrata sunt
nullum omnino habere fū-
damentum.

Censura.

Ista propositio in quan-
tum vocat (miras & inep-
tas propositiones, & prin-
cipia duriora, incredibilio-
ra, peiora) dicitque ea nul-
lum omnino habere funda-
mentum; quæ tamen vni-
uersalis Ecclesiæ praxi &
sensui conformia sunt, toti
Ecclesiæ probrosa est, eius-
que status distinctiua nouā
& insolentem doctrinam
continens, quæ in errorem
inducere potest.

N 2

Refu

Refutatio.

59. **M**itto versionis ineptiam in nonnullis : ad rem accedo. Hic Censores vnico complexu multa conglobant, approbantque impia, & absurdissima. Impium est dicere, iuris esse diuini, ne Anglia persecutionis tēpore sine particulari suo Episcopo relinquatur, sequeretur enim tot Romanos Pontifices doctissimos pariter & sanctissimos, qui per tempus longissimum ei Episcopum concedere noluerunt, violati iuris diuini reos esse. Hoc dicunt Censores, estque blasphemum, & erroneum.

Pro Nicolao Smitheo. 293
neum.

Dicunt etiam, nisi vna-
queque particularis Eccle-
sia suum habeat Episcopū,
sequi, quod tota Ecclesia
non sit ea Hierarchia, quā
Christus instituit. Itaque
secundum Cēsores, si sum-
mo Pontifici videatur, vel
vnā in toto mundo Ec-
clesiam particularem sine
Episcopo ob causas relin-
quere, forma vniuersalis
Hierarchiæ à Christo præ-
scripta violatur, quæ do-
ctrina sine dubio & Ponti-
ficis potestatem destruit,
estque in se hæretica. De-
nique doctrinam vocant
nouam, insolentem, quæ-
que in errorem possit in-
ducere, quod aliquis alius

N 3 præ-

Conci-
liū Flo-
rentinū
in de-
creto
Euge-
nij, 4. §.
Secun-
dū Sa-
cramē-
tum.

præter Episcopum dare
possit Sacramentum Con-
firmationis. Quæ Censura
contumeliosa est in Conci-
lium Florentinum, & erro-
nea. Concilium enim de Sa-
cramento Confirmationis
hæc habet verba : *Legitur
tamen aliquando per Apostoli-
cæ Sedis dispensationem ex ra-
tionabili & urgente admodum
causâ simplicem Sacerdotem
Chrismate per Episcopum con-
fecto hoc administrasse Confir-
mationis Sacramentum.* Nes-
cio quid hîc dicturi sint, ni-
si fortè vt appellent à Cō-
cilio Florentino ad schis-
maticum suum Concilia-
bulum Basileense, vt olim
fecerunt.

De

De Episcopo Chalcedonensi.

Rationes quibus Author
huius operis quæst. 7.
num. 5. auertere conatur
Catholicos ab erogandis e-
leemosynis Episcopo Chal-
cedonensi contra pietatem
& charitatem pugnant. Pri-
ma quod non teneatur Ca-
tholici sustentare aliquem,
qui non sit Ordinarius lo-
ci, falsa est, temeraria, ver-
bo Dei contraria, & in Re-
ligiosorum vbique versan-
tium præiudicium facilius
trahi potest.

Secunda, quod ab Epif-
copo Chalcedonensi Laici
nullum commodū, excep-
to Sacramento Confirma-

N 4 tio

tionis , percipere possint , falsa est, Breuis Apostolici verbis apertè redargui potest , & si ad omnes Episcopos Ordinarios extēdatur, est hæretica.

Tertia , quâ sub aliorum nomine prætendit multa incommoda ex admissione illius contigisse , nimiam sapit prudentiam humanâ, quæ est inimica Deo.

Quarta denique, quâ sub alieno nomine adhuc prætendit Chalcedonensem Episcopum impensurum eleëmofynas in seditionibus & factionibus nutriendis, temerarium continet iudicium.

Refu-

Refutatio.

QUòd Author Catholico-
cos ab erogandis eleē-
mosynis Episcopo Chalce-
donensi auertere conetur,
calumnia est; eos enim eo-
dem loco prolixè & mag-
nificè, adductâ S. Chryso-
stomi de laudibus eleēmo-
synæ sententiâ, ad id hor-
tatur. Solùm vt eleēmosy-
næ & gratuitæ oblationes
sint, non exactiones, quam-
diu Sedes Apostolica nihil
tale præscribit. Quod aiunt
falsum esse, &c. quod non
teneantur Catholici ex iu-
stitiâ sustentare nisi Ordina-
rios, expressa est senten-
tia S. Thomæ à Discussore

60.

Nicol.
Smi-
theus
in q. 7.
n. 5.

N 5

al

¶ 2.2.
q.188.
art.4.
ad 4.

¶ Cap.
Legatos
de off.
Legati
in 6.

allati^a: *Plebs*, inquit, *fi-*
delis non tenetur ex debito iu-
ris ad sumptus ministrandos
nisi Ordinarijs Prælatiſ. Hoc
damnant Cenſores. Acce-
dit ita ſtylum habere; non
enim exigit Summus Pon-
tifex, vt Prouinciæ alant
Legatos, ſeu Nuntios Apo-
ſtolicos, etiamſi ad bonum
eorundē mittantur, & qui-
dem cum iurisdictione Or-
dinariā, vt ibidem *Euellant,*
& diſſipent, & adificent, &
plantent, vt dicitur^b; tamen
quia ſunt Ordinarij extra-
ordinariè, & Legati alte-
rius, ideò ijs ſumptus ſup-
peditat ex ſuo ærario Sum-
mus Pontifex. Quare quo-
ad alios Delegates, niſi a-lium modum præſcribat

Pon^a

Pontifex, viuere ij debent
ex spōte oblati, & eleemo-
synis, ex charitate impen-
fis, vel consuetis etiam ob
particularia ministeria sti-
pendijs. Facileque admit-
timus quod obijcit Censu-
ra hoc trahi posse contra
Religiosos, si tamen contra
iplos sit, quod ipsi vel ma-
ximè profirentur, videli-
cet se potestatiuè sump-
tus à populo non exigere,
vt docet S. Thomas loco
citato.

Quoad reliqua nō dispu-
tat Author, quid possit in
Angliā plus à R^{mo} Chalce-
donensi præstari, quā à Sa-
cerdote præter Confirma-
tionem, vt falsò imponi-
tur, sed quid de facto præ-

N 6 stitum

stitum sit, de hac facti materia non est Facultatis Rⁱcheristicae, sed Ecclesiae Romanae dijudicare. Quamvis nec facile apparet, quid possit amplius præter Confirmationem, quam alij Sacerdotes, per privilegia Sedis Apostolicæ facerent, cum Ordines non in Angliâ, sed in Seminarijs suscipiendi sint. De cætero temerè iudicant Censores, & peccatum usurpati iudicii committunt, dum ita arroganter damnant omnes in Angliâ, qui putant iacturam charitatis, discordias, aliaque incommoda ex R^{mi} Chalcedonensis adventu in Angliam consecuta esse, non vitio potestatis,
sed

Pro Nicolao Smitheo. 301
sed hominum, vel tempo-
rum. Nimis petulanter a-
gunt, dum causas ad se nihil
pertinentes, ad solam Se-
dem Apostolicam spectan-
tes, quasque non intelli-
gunt, ita præsumptuosè di-
judicant.

Atque ex his abūdè de-
monstratum (LECTOR BE- 61.
NEVOLE) non dubito, qui-
bus laboret vitijs, quot frau-
dibus, & mendacijs, quàm
fædis scateat erroribus Ri-
cheristarum in Nicolaum
Smitheum Censura. Mul-
ta ab ijsdem profecta sunt
eiusdem farinae. Non dee-
runt fortè, qui stultitiam in
leuiculorum istorum ho-
minum corde colligatam,
debitæ confutationis fla-
gello

gello dissipent, dedoceant-
que, quamuis, cùm omniũ
idem sit argumentũ, ijdem
aduersarij, eadem dispu-
tationis materia, eadem-
que ferè Censura, quæ pro
vno diximus ita abundè,
alijs defendendis infer-
uiunt, vt qui plura dicat,
videri possit actum agere.
Quicquid sit, hîc impræ-
sentiariũ graues ob causas
fistendum est. Quod si stylo
usus sim, Scholastico illo
quidẽ, minusque compto,
at aculeationi, quàm in-
ter Catholicos Scriptores
optandum esset, arbitrium
esto penès æquum Lecto-
rem, num Censura tam
iniusta, & omnium fortè ab-
hominũ memoriã iniustif-
sima,

Pro Nicolao Smitheo. 303

fima, iustissimæ indignationis excusationem abudè non suppeditet. De cætero Sacro-sanctæ Apostolicæ Sedis iudicio omnia subijcio, hanc solam omnium Christianorum matrem, ac magistram, huiusque controuersiæ competentem arbitrum agnosco, quæ materno affectu supplicum filiorum, siue errata corrigat, siue innocentia patrocinetur; huic soli in hac causa sto, aut cado, non Richeristicæ Synagogæ, quæ plagiariæ illius metreticulæ Hebrææ instar ^{3. Re-} alienos foetus sui iuris est ^{gum 3.} se mentitur, vt per pietatis speciem parricidium cõficiat. Huius inanès iras,
& di-

& diras, fulminationes cas-
fas, & a fininam, quam so-
lam sapiunt nœniam, fal-
sum, temerarium, scandalosum,
*Hierarchici Ordinis destructi-
uum*, &c. despiciere cuius
cordato in promptu erit.

Te ergo VRBANE Octa-
ne Pontifex Optime Maxi-
me, te Beatissime Pater, ac
Domine, Parentem ac Iu-
dicem appello, ad sacrosan-
ctos pedes tuos supplex, im-
bellis, sola causæ innocen-
tia fretus, me prosterno.

Psal. 16 *De vultu tuo iudicium meum*
v. 2. *prodeat, oculi tui videant æ-*
quitatē. Si Richeristica hæc
Censura pietati, charitati,
& Christianæ iustitiæ con-
sentanea sit, damner ego,
proscribar ego, omnium
Chri-

Pro Nicolao Smitheo. 305
Christianorum linguis, &
calamis configar. Sin verò
post homines natos nihil il-
lâ indignius, nihil in innu-
merabiles Doctores Ca-
tholicos iniustius, ab huius-
modi Schola aliquândo pro-
fectum, si contra omnia iu-
ra diuina, & humana, au-
thoritatem alienâ vsurpât,
libros alienos deprauant,
probatissimas Doctorum
sententias dampnant, erro-
res effutiunt: sanè nō erit,
quod iudicium tuum, Bea-
tissime PATER, reformidē,
cuius generoso pectori scio
altè infixum illud, nō tantū
gloriosi Decessoris tui In-
nocentij: sed sacræ etiam
paginae oraculum: *Sicut ma-
gnam ita paruum iudicabit.*

Inno-
centius
III. in
cap. No-
uit, de
Indicijs
Deuter.
I. v. 17.

FINIS.

VT melius constet, Beneuole Lector, quàm iniustè ne dicam impudenter Censores isti non in unum tantum Smitheum, sed in omnium pæne Nationum ac Ordinum Doctores inuolauerint, censui hic attexendas Libri Smithei in quem censura lata est approbationes, primò Episcoporum, deinde Vniuersitatum, denique Doctorum particularium, eo dūtaxat, de cætero seruato ordine quo datae sunt.

Epis-

Episcopi.

Praesentem Modestam Discussionem legi, & in eâ nihil aut Orthodoxæ Catholicæ Fidei dissonum, aut bonis moribus contagiosum inueni. Ratisbonæ 22. Octobris. 1630.

Fredericus Fornerus Episcopus Hebronensis Suffraganeus Bambergens. Sacrae Theol. Doctor.

Questionum de necessitate Episcopi pro qualibet particulari Ecclesia aut natione aliqua in casu qui supponitur, de excellentiâ & prærogatiua Status Religionis; de membris Hierarchiæ Ecclesiasticæ resolutio & doctrina à Nicolao Smitheo in libro cui titulus est *Modesta & brevis discussio aliquarum assertionũ*, &c. tradita, ijs rationibus & authoritatibus

308 *Approbationes.*

bus suffulta videtur vt sanè sustineri possit. Leodij 24. Aprilis 1631.

*Theodoricus Episcopus Dionysiensis,
Suffraganeus Leodiensis.*

E Go infrascriptus perlegi Libellū à D. Nicolao Smithæo Anglo compositum, cui præfixa est inscriptio, *Modesta ac brevis Discussio aliquarum assertionum Domini D. Kellisoni, quas in suo de Ecclesiastica Hierarchia tractatu probare conatur* : nec in eo quidquam reperi, quod vel Orthodoxæ Catholicæ fidei, vel bonis moribus aduersetur, aut etiam probatissimorum Theologorum receptis opinionibus non consentiat; sed Authorem, pium suum intentum bonis fundamentis & rationibus cum religiosa discretione & modestia quam promisit meo iudicio solidè demonstrasse. In cuius fidē præsentī Attestationi

ni manu propriâ subscripsi. Da-
tū Colonix 1. Maij, Anno 1631.

Otto Gereon Archiepiscopus Cyre-
nensis, Suffraganeus Coloniensis,
S. Theologiae Doctor.

IN hac Breui & Modestâ Discus-
sione, à me diligenter lectâ, nil
Orthodoxæ fidei aut bonis mo-
ribus contrarium fateor repertū.
Monasterij 16. Maij, 1631.

Ioannes Nicolaus Episcopus Aconē-
sis, Suffraganeus Monasteriensis,
S. Theologiae Doctor.

Vniuersitates integræ.

CUm articuli D. Kellisoni, hoc
libello per D. Nicolaum Smi-
theum discussi, non solum à veri-
tate sæpius recedere, verum etiam
(maximè dum particularis Epis-
copi & Sacramenti Confirma-
tionis necessitatem nimium vr-
gent)

gent) Angliæ Catholicos, alias
nimis pressos, præsentissimo a-
cerbioris persecutionis periculo,
absque causa exponere videantur,
merito confutandi veniunt; &
præsens eorum Discussio dignis-
sima est, quæ typis euulgetur.
Actum Ingolstadij vi. Calend.
Martij, Anno 1631.

Locus ✕ Sigilli.

*Leo Menzelius Sac. Theologiae
D. Profess. & pro tempore
Vice-Decanus.*

Legimus Tractatum Nicolai
Smithei Angli, cui titulus, *Mo-
desta & brevis Discussio, &c.* & ni-
hil in eo inuenimus, quod fidei
Catholicæ, aut receptæ doctrinæ
Ecclesiæ sit contrarium; Repe-
rimus autem vnde Authoris mo-
destiam simul & eruditionem
communibus Doctorum princi-
pijs insistentem plurimum com-
men-

Approbationes. 311

mendaremus. Quod ex meo voto & Collegarum meorum unanimi consensu testatum volui. Pragæ 8. Martij, 1631.

Locus ✚ Sigilli.

Petrus VVadingus Sacrae Theologiae D. & Professor Ordinarius, & facultatis Theol. Decanus.

Oblatus est Facultati Theologicae in Vniuersitate Paderbornensi libellus, cui titulus est, *Modesta ac brevis Discussio aliquarum assertionum D. Doctoris Kellisoni, quas in suo de Ecclesiastica Hierarchia tractatu probare conatur, Auctore Nicolao Smitheo, impressus Antuerpiæ ex officina Plantiniana Baltazaris Moreti, Anno 1631. quem libellum cum omnes eiusdem facultatis Doctores ac Professores, diligenter & accuratè seorsim quisque perlegissent;*

sent; postea 16. Martij eiusdem
anni indictum ac congregatum
est legitimè in eam rem eiusdem
Facultatis vniuersæ Concilium;
in quo omnes ex ordine suam
sententiam singillatim de more
rogati, magno consensu testati
sunt, nihil in eo libello contine-
ri, quod alienum à Fide Catho-
lica, aut Hierarchiæ Ecclesiasti-
cæ contrarium, aut abhorrens à
bonis moribus, aut cum cuius-
quam iniuria coniunctum sit,
atque rectè eos Doctores cen-
suisse, qui (vtest in eiusdem edi-
tionis calce) libellum publica lu-
ce dignum, & Ecclesiæ vtilem
iudicarunt. Quorum sententijs
cùm nemo non cuperet suum
quoque calculum adiungi, pla-
cuit omnibus, nemine discrepan-
te, hac approbatione consueto
sigillo obsignatâ, & manu No-
tarij Academici subscripta palàm
totius Facultatis sententiam te-
stari. Actum Paderbornæ in Col-
legio

Approbationes. 313

legio Sancti Ioannis Apostoli &
Euangelistæ, cod. 16. Martij, An-
no Christi 1631.

Locus ✕ Sigilli.

*Ex speciali mandato benemerite
Facultatis Theologica Bartha-
lomæus Ruff. Apostolica & Cæ-
sarea auctoritate Publicus A-
cademiæ Paderbornensis Nota-
rius ordinarius atque Bidellus.*

Doctores par- ticulares.

Vidi librum à D Nicolao Smi-
theo Anglo compositum,
cuius titulus talis habetur: *Modesta
& brevis Discussio aliquarum Affer-
tionum D. Doctoris Kellisoni, quas in
suo de Ecclesiasticâ Hierarchiâ Tra-
ctatu probare conatur: eumque at-
tentè perlegi, nec aliquid in eo
inueni, quod cum Fide Catho-
licâ pugnet, vel bonis moribus
obsit: imò flagrare religioso zelo,
O & Chris-*

& Christianâ modestiâ in suo Opere Auctorem conspicio, & valde sanam doctrinam tueri. Secutus itaque aliorum grauissimorum tam ex Regularibus quàm ex seculari Clero Doctorum Theologorum nationis nostrę iudicium, quos idem mecum sentire, ex ipsorum litteris, quas penes me habeo, video, motusque eorum auctoritate, quam natio nostra & Scholę meritò suspiciunt, dignū iudico prædictum librum qui typis subiiciatur; quo Catholici Angli, qui studiosè veritatem, quæ in eo propugnatur, discussam cupiunt, & suo loco redditam, scire possint, quid pietas & cultus Dei ab eis requirat, circa Confirmationis Sacramenti venerationem, & administrationem, quam reuerenter & piè de Suâ Sanctitate, & de constitutis in Episcopali dignitate sentire (quod ab eis hætenus diligenter factum est) debeant, quàm non oporteat eos
Sacer-

Sacerdotibus, siue Sæcularibus,
siue Regularibus, qui in missione
Anglicana in ipsorum bonum la-
borant, obsequium debitum sub-
trahere, sed magis reuerentiam
cuique pro suæ dignitatis & me-
riti conditione impendere. Et in
huius rei testimonium nomē me-
um hîc apposui. Datum Duaci,
7. Iulij 1630.

F. Rudesindus Barlovv, *Sacra
Theologia Doctor & Professor.*

Vidimus librum à Domino
Nicolao Smitheo scriptum,
cuius titulus est, *Modesta & brevis
Discussio aliquarum Assertionum D.
Doctores Kellisoni, quas in suo de Ec-
clesiastica Hierarchia Tractatu pro-
bare conatur, testamurque nos in
eo nihil deprehendisse Catholicæ
Fidei aut bonis moribus dissonū:
quin potius cū sincerissima mo-
destia, & insigni eruditione clarā
& solidam dictarum Assertionū
refutationem inuenisse.* Datū Lo-
uanij

uanij in Collegio S. Antonij de
Paduâ Fratrum Hibernorum stri-
ctioris Observantiæ S. P. Francis-
ci, die 7. Iulij anno 1630.

Frater Robertus Chamberlinus, S.

Theologiæ Lector Iubilarius.

*F. Malachias Fallon, S. Theologiæ
Lector.*

EGO infrascriptus Societatis
IESV Sacerdos & S. Theo-
logiæ Professor, librum cui titu-
lus, *Modesta & brevis discussio, &c.*
à D. Nicolao Smitheo compo-
situm legi, nihilque deprehendi
quod Catholicæ Fidei aut bonis
moribus aduersetur: sed in eo re-
gimen Catholicorum Angliæ, per
tot annos à Summis Pontificibus
vsurpatum persecutionis tempo-
re, doctè, solidè, modesteque
propugnari: quem fructuosè,
imò necessariò, perpensis tempo-
rum circumstantijs, in lucem edi-
tum, & denuò edi posse censeo;

VI

Approbationes. 317

vt hostibus Ecclesiæ, qui arreptâ occasione Summum Pontificem in regendâ tam nobili Ecclesiæ parte, contrarius diuinum errasse iactant, ora obstruantur. Gandaui 14. Iulij 1630.

Ioannes Floydus.

Idem, perlecto diligenter eodem libro, infra scripti iudicamus. Duaci 29. Iulij 1630.

*Philippus de Trieu Societate IESV,
in Alma Vniuersitate Duacensi
S. Theologiæ Doctor ac Profes-
sor.*

*Gualtherus Paulus eiusdem Socie-
tatis, in eadem Vniuersitate S.
Theologiæ Doctor & Professor.*

*Lambertus Lobbetius eiusdem Soci-
etatis, in eadem Vniuersitate
sacra Theologiæ Doctor ac Pro-
fessor.*

O 3

Idem

Idem post diligens eiusdem libri examen censeo, Louanij 23. Aug. 1630.

F. Michael Paludanus, Sacra Theologia Doctor & Professor Louanij, Ordinis Eremit. S. Augustini.

Perlecto hoc libro idem censeo, Louanij 29. August. 1630.

F. Petrus Damasus de Coninck sacra Theologia Doctor & Professor Louanij, Ordinis Eremit. Sancti Augustini.

Eundem librum diligenter evolui, idemque quod ceteri iudico.

F. Franciscus Capronius, S. Theologiae Doctor ac Professor Louanij, Ordinis FF. Prædicatorum.

Tc.

Testor idem Ludouicus Olislagers,
sacrae Theologiae Licentiatuſ, ac Pro-
fessor Louanij, Ordinis FF. Predicato-
rum.

Iudico eundem librum vtiliter
poſſe imprimi.

F. Iacobus Pinchart, sacrae The-
ologiae Lector Louanij apud FF.
Minores.

Liber hic, qui inſcribitur Mo-
deſta & breuis Diſcuſſio, &c. au-
ctore Nicolao Smitheo, dignuſ
eſt qui typis mandetur: conſona
enim ſunt omnia diuinis Ortho-
doxae Fidei decretis. Actum An-
uerpiae 26. Auguſti 1630.

Gaspar Eſtrix Plebanuſ &
Librorum Cenſor.

Q 4

Opus

OPus hoc, cuius inscriptio est, *Modesta ac brevis Discussio aliquarum assertionum D. Doctoris Kellisoni, quas in suo de Ecclesiastica Hierarchy Tractatu probare conatur;* non modò à doctrinæ, in iis quæ tam Fidem quàm mores spectant, puritate, verùm etiam à modestiâ, soliditate, omninoque ab eâ quæ inde speratur pro confirmandis in debito reddendo sacerdotibus (siue Sæcularibus siue Regularibus, qui pro eorum salute laborant) obsequio ac reuerentiâ, Catholicis utilitate, à grauissimis Anglicanæ Nationis, tam ex Regularibus quàm ex sæculari Clero, Theologiæ Doctoribus, qui totum id attentè ac diligenter perlegerunt, commendatum, ac prælo propterea dignum iudicatum, non possum, tantorum virorum auctoritate fretus, quin & illud ipse iisdem nominibus vicissim commendem

Approbationes. 321

dem, & dignum quod lucem videat, sicuti facio, pronuntiem.
Actum Tornaci Neruiorum 3.
Octob. 1630.

*Ioannes Boucher S. Th. Doctor
Sorbon. Canon. & Archid.
Tornacensis, Librorum Cen-
sor.*

E Go infrascriptus sacri Ordinis Prædicatorum Concionator generalis in superiori Germaniâ, præsentem Tractatû, siue *Modestam ac breuem quarundam Assertionum Discussionem*, cû quâ licuit per temporis angustias diligentia vidi & discussi. Cû verò in Discussionem illâ modestâ, moderatâ, sanâ ac discretâ, nihil quod Fidei Orthodoxæ bonisque moribus aduersetur, offenderim; sed potius quòd statum Religiosum, eiusque dignitatem ac eminentiam, sapidissimo salis grano condiat, solidet, & exornet,

O 5

idcò

ideo præli euulgatione dignum
iudicaui. Datum Ratisbonæ 11.
Octobris 1630.

Ira sentio, F. Ioannes Struzell.

Librum à Domino Nicolao
Smitheo conscriptum, cui ti-
tulus est, *Modesta & brevis Discus-
sio, &c.* attentè perlegi: & quia
nihil inueni in illo Orthodoxæ
Fidei aut bonis moribus repug-
nans, sed magis claram & neruo-
sam cum nō minori modestia cō-
iunctam refutationem aliquot pe-
riculosorū dogmatum, quæ si si-
ne reprehensione transissent, non
parum veritati & Catholicis in
Anglia nocere potuissent; ideo
dignum censeo luce publicā. Da-
tum Ratisbonæ 28. Octob. 1630.

*F. Clemens Reyner S. Th. Licentia-
tus, Professor, & Anglicana Con-
gregat. S. Benedicti in Germania
Præcurator.*

Infra

INfrascripti legimus Tractatū
D. Nicolai Smithei, cui titulus
erat: *Modesta & brevis Discussio, &c.*
censemusque nihil eo contineri
quod Catholicæ Fidei bonisque
moribus consentaneum non sit.
Quinimò iuxta tituli promissum,
modestè & breuiter, insuper ner-
uosè & doctè argumentum hoc
ab illo esse pertractatum; præser-
tim ubi de Episcopali dignitate,
ac Sacramenti Confirmationis
necessitate vel administratione
disputat.

Ita saluo meliori iudicio sentio
Agidius de Coninck Societ. IESV,
S. Theologia Professor.

Idem quoque sentio, *Antonius*
Serians Societatis IESV, S. Theo-
logia Professor.

Idem sentio *Ioannes Gismaers*
Societatis IESV, S. Theologia
Professor.

Et ego *Adrianus Crommius Societatis IESV, S. Scripturae Professor.*

LEgi librum cui titulus *Modesta & brevis discussio &c.* Authore *Nicolao Smithæo Anglo*; in eo est nihil aut Fidei, aut bonis contrarium moribus, validè agit, sed modestè admodum, planè convincit quod sibi probandum assumpsit. Affert rebus lucem, & falsa, vt vitentur, planè detegit. Quare dignus luce & typis est. Coloniae pridie Calendas Aprilis, Anno 1631.

Ioannes Perlinus Societatis Iesu, Doctor, & Publicus in Academia Coloniensi Sacrae Theologiae Professor & à Censuris Sacrae Inquisitionis Hispanicae.

Nicolaus Smithæus in sua *Modesta ac brevi Discussionè, &c.*

Etc. quam ego accuratè legi & perpendi, siue de qualitate & dignitate R^{mi} Chalcedonenfis eiusdemque in Anglia officio & potestate, ac alijs inde emergētibus punctis disputet, siue de Sacra Confirmationis necessitate, usu, administratione ac effectu dissecrat, siue de regimine Catholicorum Angliæ per tot annos à summis Pontificibus tempore persecutionis usurpato agat, siue Doctoris Kellisoni Assertiones refellat, & ab eodem in contrarium allatis respondeat; nihil quod Sacra Scripturæ sensui aduersetur, nihil à summorum Pontificum sanctionibus aut legitimorum Conciliorum Decretis alienum, nihil communi Orthodoxorum Scriptorum doctrinæ aut bonis moribus repugnans, scribit. Quæ verè Quæst. 5. & 6. prosequitur (si testimonium meum accipitur) talia sunt vt ab omni cordato & non interessato viro approbari debeant.

326 *Approbationes.*

debeant. In quorum fidem, &c.
Subscripti: Leodij Eburonum die
28. Aprilis Anno 1631.

*F. Ludovicus à Castro Doctor Theo-
logus ac quondam Professor, nec-
non Prouinciae Leodiensis. FF. Mi-
norum Conuent. Minister Pro-
uincialis.*

PERlegi Librum, qui inscribitur
*Modesta ac breuis Discussio ali-
quarum assertionum, quæ à Doctore
Kellifono in suo de Ecclesiastica
Hierarchia Tractatu traduntur
Authore Nicolao Smithæo, & ni-
hil in eo inueni, quod sanæ do-
ctrinæ fidei aut morum aduer-
setur. Datum Osnaburgi die 29.
Aprilis, Anno 1631.*

Ita censeo.

*Albertus Hulso S. Theologiae
Doctor & Professor.*

Ego,

EGo intranscriptus libro qui inscribitur *Modesta ac brevis discussio*, &c. attentè perlecto non possum non confirmare Auctoris doctrinam, quæ verè modesta, sana ac nervosa est, maximè in disputatione de Episcopali dignitate, ac Sacramenti Confirmationis necessitate vel administratione, cæterisque Smitheum refutationē Kellisoni vtiliter suscepisse, qui probum ac Catholicum vulgus non necessarijs disputationibus & periculosis dogmatibus implicet.
Datum Leodij 3. May. 1631.

Antonius Goffar S. Theologia Doctor.

DE *Modesta & brevis discussione aliquarum Assertionum D. Doctoris Kellisoni à D. Nicolao Smithæo conscriptâ*, ita sentio.

Verè *Modesta* est in qua lucet mansuetudo Christiana cum non deesset.

deesset occasio acrioris aceti adhibendi. Itaque ipse D. Doctor Kellisonus debet eo nomine D. Smithæo gratias, quod ex Christi præscripto *correctionem* illi adhibuerit verè *fraternam*, nec refert quod publica sit, nam & publici erant D. Kellisoni lapsus, & ædificandi erant tot alij qui Kellisoni doctrinam minùs probam non sine offensione hauserant.

Brevis est: poterant enim vel plura tractari, vel quæ tractata pluribus explicari. Sed hocipsū etiam ad *Modestiam* Smithæi pertinet, qui, quod inuitus & necessariâ charitate adductus faciebat, facere voluit quàm breuissimè.

Discussio tamen est: nam quidquid difficultatis vel erat, vel videri aut fingi poterat ita discutit, ita expedit, ut nihil æquo & intelligenti Lectori intricati supersit. Hæc generatim. Addo tria verba de particularibus *Controversijs præcipuis*.

In

In quaestione de necessitate Episcopi pro quavis particulari Ecclesia egregiè tuetur Smithæus Summorum tot Pontificum paternam & Pastoralem curam erga Angliam, nec minus suavi consolatione reficit Catholicos Anglos, quos nunquam desisse esse Ecclesiam clarè & solidè ostendit.

In altera de Sacramento Confirmationis, non modò veram & communem sententiam defendit: sed tot nobiles authores, aut eorum Discipulos obligat ad tuendam tam claram veritatem, si quis fortè adhuc vel eam impugnaret vel de ea dubitaret.

De Hierarchia denique sanctissimam & clarissimam doctrinam affert Smithæus; modesteque suo more sed cordatè refutat Kellisoni parum consideratas assertiones, quibus per Religiosorum innocentium latera, imprudenter incurrit in non paucos Patriarcharum, Archiepiscoporum,
Deca-

Decanorum, Archidiaconorum
atque etiam Eminētissimorum S.
R. E. Cardinalium quorum om-
niū magnopere interesse videtur,
attendere ne libertas illa scribēdi
Catholicæ Ecclesiæ detrimentum
afferat maius, quàm non confi-
derantibus fortasse videri possit.

Ita saluo meliore iudicio sentio,
& subscripto nomine meo seriò
affirmo Leodij in Collegio So-
cietatis IESV 15. May 1631.

*Ioannes Roberti Societatis Iesu
Presbyter, S. Theol. Doctor, &
quondam in pluribus Vniuersi-
tatibus superioris Germaniæ &
Belgiæ publicus & Ordinarius
Professor.*

Magna sanè animi volupta-
te, & qua potui mentis at-
tentione, semel ac iterum perlegi
librum, cuius inscriptio est *Mode-
sta ac brevis Discussio, &c. Au-
thore Domino Nicolao Smitheo An-
glo.*

glo. Censeoque primum meriti-
tissimè fuisse à tot tantisque vi-
ris Religione ac litteris illustri-
bus approbatum, vt doctrina in-
tegrū sana ac pia, & ne in minimo
apice fidei, orthodoxæ bonisve
moribus dissonum. Laudoq; Au-
thoris animū, modestiam Chris-
tianam semper ostendentem, ze-
loq; veritatis & charitatis flagran-
tem. Deinde non possum non
mirari fuisse aliquos, qui cum
iniuria Authoris ac veritatis
ausi fuerint librum hunc falsæ
doctrinæ labe maculare, ex
inuidiæ conflandæ cupiditate
minus candidè ac minutè libri
sententias transferentes, vel ex-
ponentes. Non enim (vt falsò
innuunt) summi Pontificis con-
siliū in Angliam mittendi Ti-
tularem Chalcedonensem exa-
gitat, neque Episcopalem dig-
nitatem sub Regularem depri-
mit Author, neque Sacramenti
Confirmationis efficaciam vel
neces-

necessitatem communi Theologorum ore adstructam amolitur. Quin potius de sancta sede Apostolica, de dignitate Episcoporum, de seculari clero, de Regularibus ac horum institutis mirum cum veneratione loquitur, & si attente ac sincere legatur, has omnes calumnias sua luce quasi densas tenebras fugat dissipatq; Præterea cuncta quæ asserit, clarè probat, solidè confirmat, doctè, ac eruditè propugnat.

Opposita verò nervosè oppugnat impugnatq; validis rationibus refutat, mitissimè reprehēdit, atq; minori quam par est, percutit censurâ. Quæ tandem ego cum æquâ lance perpendo; quædam interea, quæ parum aut nihil sunt probabilia, enumero. Quædam verò parum secuta, & nisi explicentur aliter quam proferuntur (quorum difficile est aliam invenire declarationem) in periculosissimis dogmatibus ponenda iudico, quæ

quæ tanto acriorem desiderant
Censuram, quanto magis inaudi-
tam præ se ferunt nouitatem. Da-
tum sub meliori arbitrio Valliso-
leti in Domo professa Societatis
Iesu die 13. Maij anno Domini
1631.

*Ludouicus de Valdiuia olim Theo-
logiæ Professor ac studiorum
maiorum Præfectus in Coll. S.
Ambrosij Vallisoletano ac san-
ctæ Inquisitionis ex munere
Qualificator.*

CEnseo doctrinā huius bre-
uis Discussionis esse piam,
sanam, Catholicam & pro exagi-
tata temporum conditione Ec-
clesiæ Anglicanæ peraccommo-
dam: Assertiones Antagonistæ,
quæ sapiunt equidem audax in-
genium & ad placita deuia præ-
ceps, modestè retundere, effica-
citer elidere. Demum appositæ
vel oppositæ controuersiæ satis
ad

334 *Approbationes.*

ad amussim Theologicam respondere. Dat. Vallisoleti die 14. Maij, Anno 1631.

Franciscus de Lugo Theologiae Professor.

Modestam ac breuem Discussionem R. D. Nicolai Smithei diligenter & attentè legi, & cum in ea non solum nihil inuenerim, quod Catholicæ fidei aut Christianis moribus aduersaretur, sed plurima contineat quæ piè & prudèter pro præsentis tam Angliæ quàm aliorum regnorum & Prouinciarum hæresi infectarum, miserabili statu considerata & obseruanda sunt: Ideo cum alijs qui eam probauerunt dignam existimo, quæ publicam lucem videat. Actum Colonia 19. Iunij Anno 1631.

Ioannes Dusseldorpf S. Theologiae Doctor, Metropolitana Coloniensis Archidiaconus & Præpositus Sanctensis.

Quam

QUam modestam ac breuem
 Discussionem aliquarum as-
 sertionū D. Doctoris Kel-
 lisoni scripsit Doctissimus Nico-
 laus Smithus, ea valde etiā pro-
 batur mihi infra scripto, multa-
 rum Academiarum ab anno 1601.
 in vtraque Rheni Prouincia So-
 cietatis Iesv, & anno superiori,
 imò etiam moderno in vniuersi-
 tate Coloniensi publico Professo-
 ri & Doctori, ac sigillatim illa
 cum primis, quæ ad exaltatio-
 nē perfectionis Religiosæ, com-
 parationem status Religionis
 cū Episcoporum & Prælatorū
 atque Hierarchiam Ecclesia-
 sticā attinent, istaque quæ guber-
 nationem Ecclesiæ in certis regi-
 onibus, & regnis per solos Reli-
 giosos concernunt, & existimo
 omnia Angelico Doctori in 2.
 2. q. 184. a. 5. 6. 7. & 8. ad-
 modum consentanea. Colo-
 niæ in Collegio Societatis Iesu
 An-

336 *Approbationes.*

Anno 1631. Ipso commemorati-
nis Magni Apostoli die.

*Petrus Rocsius Societatis
Iesu vt supra.*

Approbatio Ordinarij.

Librum qui inscribitur *Mode-
sta ac brevis Discussio aliquarum
Assertionum D. Doctoris Kellisoni, &c.
Authore Nicolao Smitheo*, typis Plā-
tinianis editum anno 1631. & à
viris grauissimis & doctissimis
magno numero approbatum, ali-
quarum etiam Vniuersitatum iu-
dicio communitum: nec non Ap-
pendicem in fine adiectam, qua
Libri scopus & argumentum ex-
plicatur quibuscunque huius
Diœcesis Typographis faculta-
tem impertimur denuo typis ex-
cudendi, & publicâ, quam mere-
tur, luce donandi. Datum Leodij
30. Aprilis, 1631.

IOANNES à CHOKIER, *Canoni-
cus Leodiensis, & Vicarius in
spiritualibus generalis.*

INDEX ERRATORVM.

Pag. 2. versu 17. extraordinaria. lege extraor-
dinaria mensura. Pag. 18. marg. art. 6. leg.
art. 9. Pag. 22. versu 12. vestris. leg. nostris.
Pag. 49. destitutos. leg. destitutum. Pag.
50. versu 9. adorationes. leg. ad orationes.
Pag. 66. versu 13. nec quisquam. leg. nec quic-
quam. Pag. 76. vers. antepenult. censetur
leg. censet. Pag. 80. vers. 12. si quem. leg. se-
quem. Pag. 108. vers. 10. hic. leg. sic. Pag.
121. vers. 3. siue. leg. fine. Pag. 125. vers. 1.
in Regulari Episcopo. deleatur. Pag. 126.
vers. 7. actibus. leg. artibus. Pag. 127. marg.
libro. 16. leg. lib. 6. Pag. 128. marg. cap. 3.
leg. cap. 8. Pag. 142. vers. 7. intendat. leg.
intenderet. Pag. 150. vers. 1. retrocedant.
leg. retrocedunt. Pag. 151. vers. pen. sed con-
tra. deleatur. Pag. 152. vers. 12. proposituis-
sent. leg. proposuisset. Pag. 159. vers. 8. si-
quidem. leg. si quidem. Pag. 161. vers. 13.
completum. leg. impletum. Pag. 169. vers.
16. coruscatorum. leg. æruscatorum. Pag. 212.
vers. 9. ac illi. leg. ac sint illi. Pag. 232. vers.
31. num. 28. leg. 25. Pag. 236. vers. 12. cu-
ratè. leg. nec curati. Pag. 239. vers. 17. qui.
leg. quo. Pag. 240. vers. 11. Bosiocidum. leg.
Bosvveidum. Pag. 245. ver. 3. laici leg. lai-
cos. Pag. 250. de sententia excommunica-
tionis. leg. cap. Non dubium de sent. excom.
Pag. 254. ver. 6. alijs initiandis leg. alios
ini-

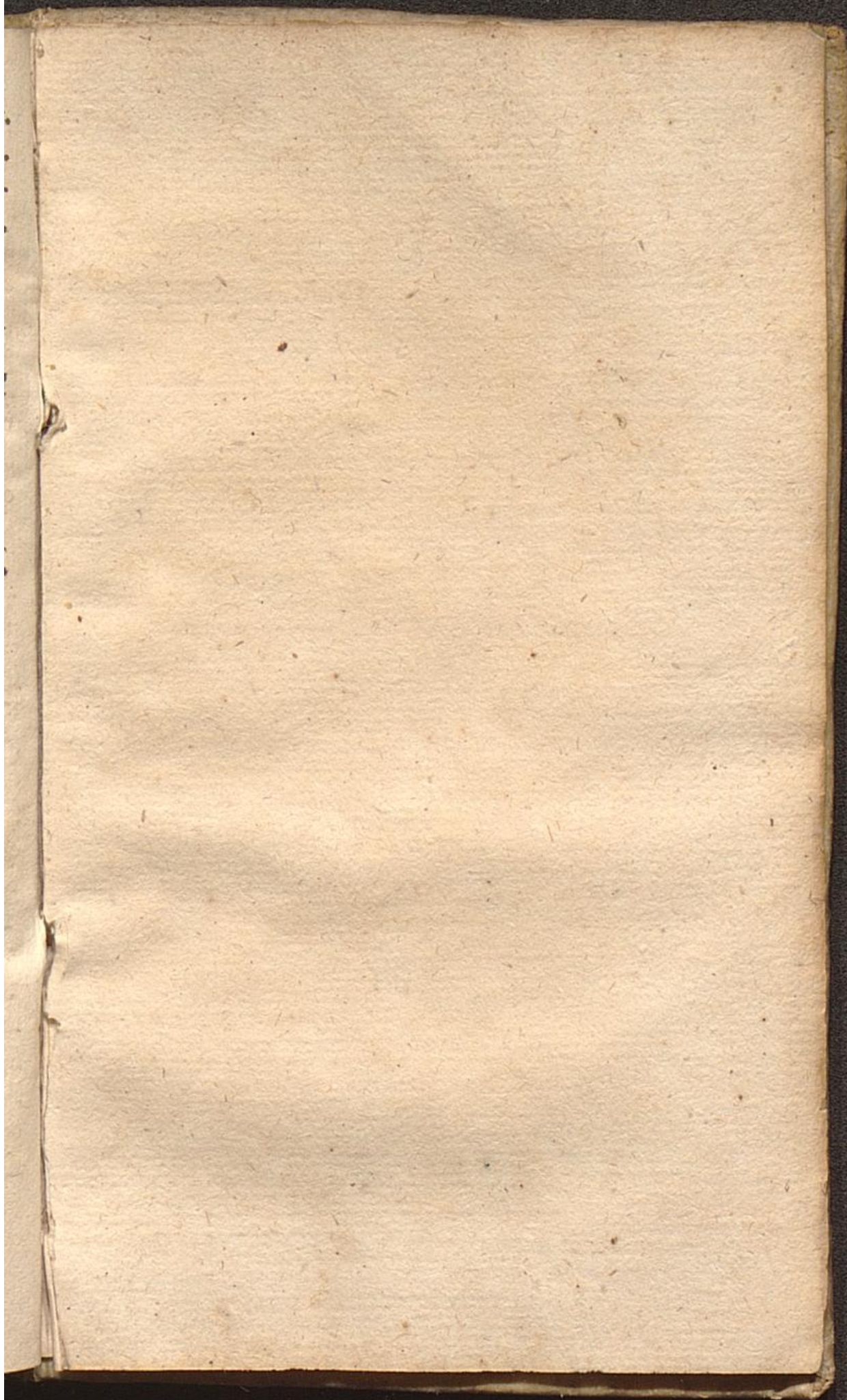
initiandos. Pag. 269. ver. 5. num. 50. leg.
num. 52. Pag. 271. vers. pæn. num. 31. leg.
§1. Pag. 273. vers. 8. collocantes leg. collo-
cantis. Pag. 291. vers. 16. distinctiua leg.
destructiua.

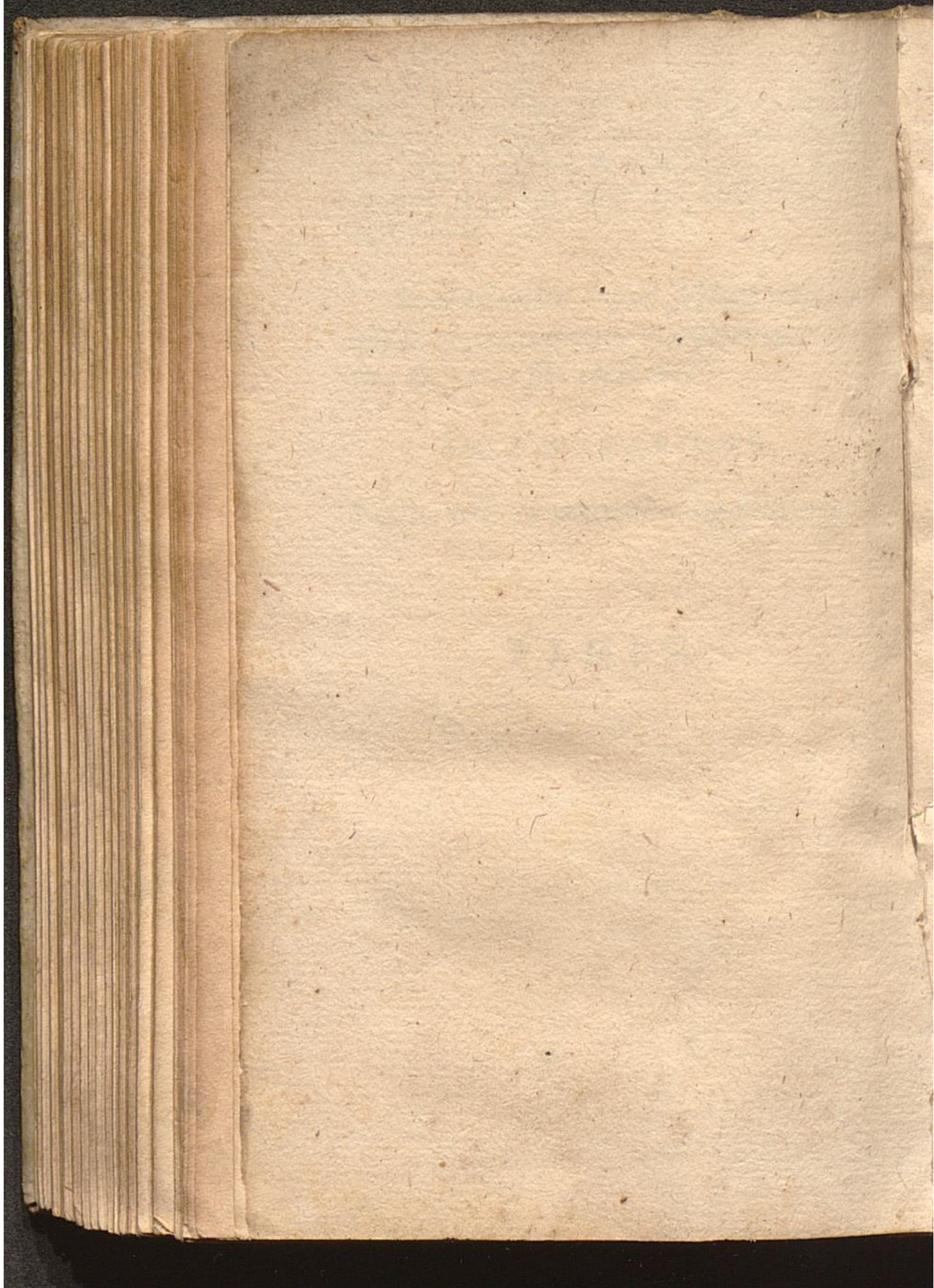
*In citationibus si quid subindè mancum
appareat, coniungantur margines cum tex-
tu, & omnia sibi constabunt.*

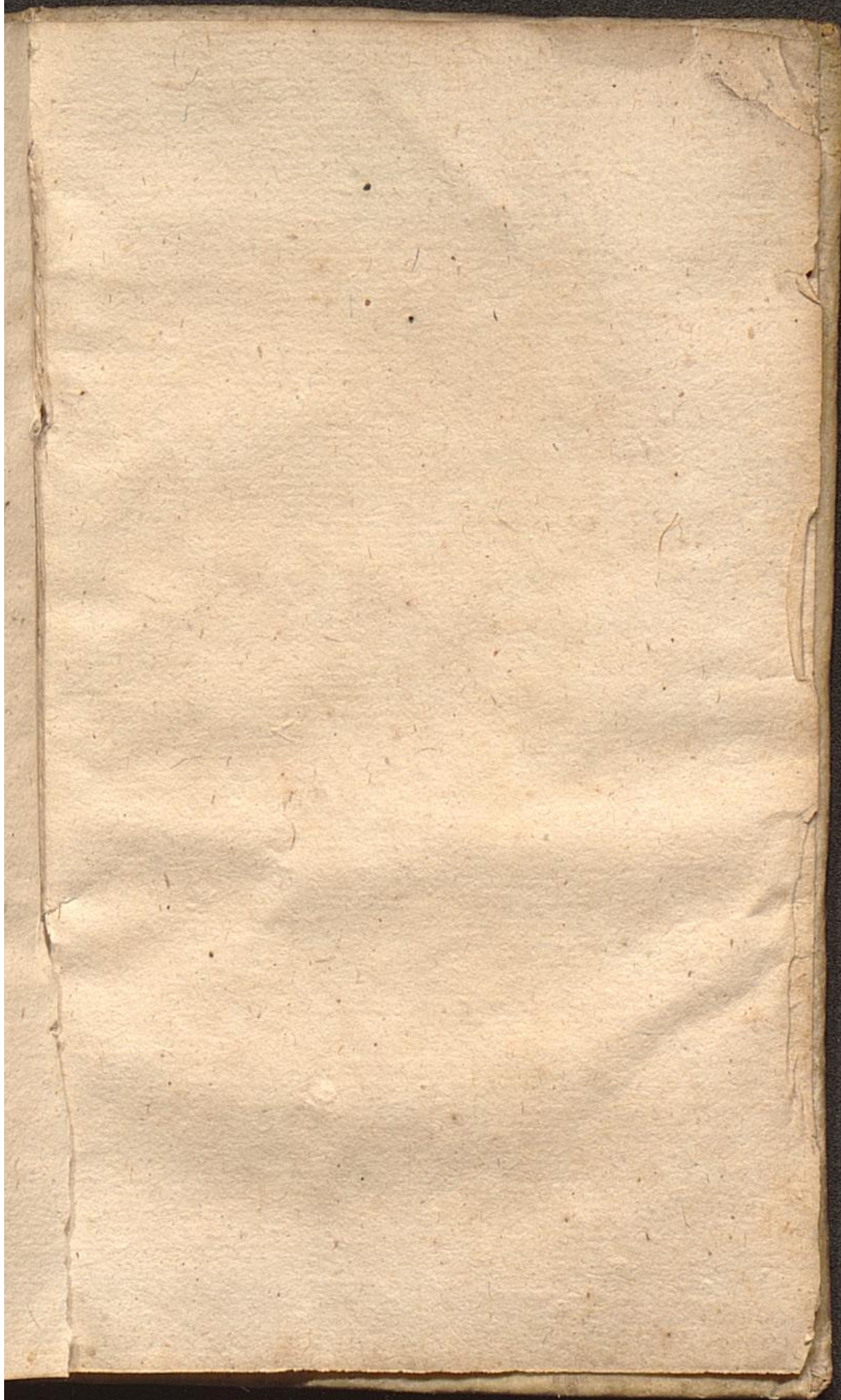
IN PRÆFATIONE.

Pag. 2. vers. 11. execrandas. leg. exccrandos.

FINIS.

Vindiciae
pro
Nicolaio
Smithco

Th
438